

ABSOLVENTI EXTERNEJ FORMY VYSOKOŠKOLSKÉHO ŠTÚDIA NA TRHU PRÁCE

Závěrečná správa projektu Uplatniteľnosť absolventov slovenských vysokých škôl na trhu práce za absolventov externej formy štúdia

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Bratislava

2021

Absolventi externej formy vysokoškolského štúdia na trhu práce

Záverečná správa projektu Uplatniteľnosť absolventov slovenských vysokých škôl na trhu práce za absolventov externej formy štúdia

Autori publikácie: František Blanár
Dávid Pelošjan
Tomáš Runa
Ján Herich

Centrum vedecko-technických informácií SR
Odbor metodiky a tvorby informácií školstva
Oddelenie VŠ
Staré grunty 52
842 44 Bratislava 4
www.cvtisr.sk

Obsah

Zoznam tabuliek	4
Zoznam grafov	5
Prílohy.....	7
Použité skratky a symboly	8
Zoznam slovenských vysokých škôl a použité skratky názvov	9
Úvod	10
Externá forma štúdia na slovenských VŠ – charakteristika, vývoj a aktuálna situácia	10
Metodická poznámka	12
1. Základné údaje o prieskumnom súbore	12
1.1. Absolvovaná vysoká škola a študijný odbor	13
1.2. Pohlavie, vek, región trvalého bydliska, rodinné pomery absolventov	15
1.3. Štúdium v zahraničí	18
1.4. Jazykové zručnosti absolventov	19
2. Práca počas štúdia	21
2.1. Financovanie študijných a životných nákladov počas štúdia	25
3. Prvé pracovné miesto po ukončení štúdia	26
3.1. Charakter prvej práce po ukončení štúdia	26
3.2. Počet zamestnávateľov od ukončenia štúdia	28
3.3. Doba zotrvania v prvom pôsobisku po ukončení štúdia	30
4. Ekonomická aktivita po ukončení štúdia – história	32
4.1. Využívanie inštitútu absolventskej praxe	32
4.2. Rozsah pracovnej aktivity/neaktivity v období po ukončení štúdia	33
5. Súčasná ekonomická aktivita.....	38
5.1. Pracovná situácia absolventov v súčasnosti.....	38
5.2. Oblasť pracovného pôsobenia absolventov	40
5.3. Spôsob, akým si absolventi našli svoju aktuálnu prácu.....	42
5.4. Veľkosť pracovného pôsobiska absolventov	43
5.5. Charakter pracovnej pozície absolventov	44
5.6. Úroveň vzdelania, ktorá je podľa respondentov na vykonávanie ich súčasnej práce najvhodnejšia	46
5.7. Odbor, ktorý je podľa respondentov na vykonávanie ich súčasnej práce najvhodnejší.....	49
5.8. Príjem z aktuálneho zamestnania	50
6. Problémy s hľadaním práce	51
7. Hodnotenie kvality vzdelávania na vysokej škole	52

7.1. Predstava o budúcom povolání pred nástupom na VŠ	52
7.2. Súlad štúdia s predstavou pred nástupom na štúdium	52
8. Hodnotenie výberu vysokej školy a vyštudovaného odboru	54
8.1. Hodnotenie výberu VŠ na základe doterajšej praxe a pracovných skúseností	56
8.2. Hodnotenie výberu vyštudovaného odboru na základe doterajšej praxe a pracovných skúseností	58
10. Ďalšie vzdelávanie absolventov vysokých škôl	60
Zhrnutie	66
Príloha	69

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 – Novoprijatí, študujúci a absolventi v externej forme vysokoškolského štúdia	10
Tabuľka 2 – Porovnanie štruktúry základného a výskumného súboru podľa vysokých škôl	14
Tabuľka 3 – Štúdium v zahraničí počas VŠ štúdia (stupeň VŠ vzdelania)	19
Tabuľka 4 – Deklarovaná úroveň ovládania cudzích jazykov*	20
Tabuľka 5 – Vykonávanie pracovnej aktivity na Slovensku vzhľadom na študovaný odbor z pohľadu skupín odborov	21
Tabuľka 6 – Vykonávanie pracovnej aktivity na Slovensku vzhľadom na študovaný odbor z pohľadu typu VŠ	21
Tabuľka 7 – Vykonávanie pracovnej aktivity v SR vzhľadom na študovaný odbor z pohľadu stupňa dosiahnutého vzdelania	22
Tabuľka 8 – Vykonávanie pracovnej aktivity v zahraničí vzhľadom na študovaný odbor z pohľadu skupín odborov	22
Tabuľka 9 – Čas venovaný práci počas štúdia	23
Tabuľka 10 – Relevantnosť skúseností nadobudnutých prácou počas štúdia pre profesionálnu kariéru a osobný rozvoj	24
Tabuľka 11 – Pracovná aktivita respondentov po ukončení štúdia v súvislosti s typom pracovného pomeru a doby pracovnej činnosti v závislosti od dosiahnutého stupňa VŠ vzdelania	27
Tabuľka 12 – Pracovná aktivita respondentov po ukončení štúdia v súvislosti s typom pracovného pomeru a doby pracovnej činnosti v závislosti od študijného odboru	28
Tabuľka 13 – Počet zamestnávateľov, ktorých mali respondenti od ukončenia štúdia v závislosti od pohlavia	29
Tabuľka 14 – Počet zamestnávateľov, ktorých mali respondenti od ukončenia štúdia v závislosti od stupňa dosiahnutého vzdelania	29
Tabuľka 15 – Počet zamestnávateľov, ktorých mali respondenti od ukončenia štúdia v závislosti od skupiny ŠO	30
Tabuľka 16 – Doba zotrvania absolventov na prvom pôsobisku po ukončení štúdia v závislosti od stupňa dosiahnutého VŠ vzdelania	31
Tabuľka 17 – Doba zotrvania absolventov na prvom pôsobisku po ukončení štúdia v závislosti od roku ukončenia štúdia	31
Tabuľka 18 – Doba zotrvania absolventov v prvom pôsobisku po ukončení štúdia v závislosti od skupiny študijných odborov	31
Tabuľka 19 – Využívanie inštitútu absolventskej praxe po ukončení štúdia v závislosti od pohlavia ...	32

Tabuľka 20 – Využívanie inštitútu absolventskej praxe po ukončení štúdia v závislosti od stupňa dosiahnutého vzdelania	32
Tabuľka 21 – Využívanie inštitútu absolventskej praxe po ukončení štúdia v závislosti od typu vysokej školy.....	33
Tabuľka 22 – Využívanie inštitútu absolventskej praxe po ukončení štúdia v závislosti od skupiny študijných odborov.....	33
Tabuľka 23 – Využívanie inštitútu absolventskej praxe po ukončení štúdia v závislosti od vekovej kategórie.....	33
Tabuľka 24 – Situácia súčasnej pracovnej aktivity/neaktivity absolventov externého štúdia v závislosti od dosiahnutého stupňa vzdelania	39
Tabuľka 25 – Veľkosť pracovného pôsobiska absolventov externého štúdia v závislosti od pohlavia .	43
Tabuľka 26 – Veľkosť pracovného pôsobiska absolventov externého štúdia v závislosti od stupňa dosiahnutého VŠ vzdelania	44
Tabuľka 27 – Predstava o budúcom povolání pred nástupom na VŠ.....	52
Tabuľka 28 – Študovali ste to, čo bolo v súlade sa Vašou predstavou pred štúdiom?	52
Tabuľka 29 – Pomohla Vám VŠ vyjasniť si predstavu o svojom povolání počas štúdia?.....	53
Tabuľka 30 – Celkové hodnotenie vedomostí a zručností nadobudnutých vysokoškolským štúdiom (rok ukončenia štúdia).....	54
Tabuľka 31 – Celkové hodnotenie vedomostí a zručností nadobudnutých vysokoškolským štúdiom (pohlavie).....	54
Tabuľka 32 – Využitie vysokoškolským štúdiom nadobudnutých znalostí a zručností v súčasnej práci (rok ukončenia štúdia).....	54
Tabuľka 33 – Využitie vysokoškolským štúdiom nadobudnutých znalostí a zručností v súčasnej práci (pohlavie).....	55
Tabuľka 34 – Využitie vysokoškolským štúdiom nadobudnutých znalostí a zručností v súčasnej práci (stupeň vzdelania)	55
Tabuľka 35 – Hodnotenie výberu vyštudovanej vysokej školy.....	56
Tabuľka 36 – Hodnotenie výberu vyštudovanej VŠ (rok ukončenia štúdia).....	56
Tabuľka 37 – Hodnotenie výberu vyštudovanej VŠ (pohlavie).....	56
Tabuľka 38 – Hodnotenie výberu vyštudovanej VŠ (typ VŠ)	57
Tabuľka 39 – Hodnotenie výberu vyštudovanej VŠ (stupeň VŠ vzdelania)	57
Tabuľka 40 – Hodnotenie výberu vyštudovaného študijného odboru	58
Tabuľka 41 – Hodnotenie výberu vyštudovaného študijného odboru (rok ukončenia štúdia)	58
Tabuľka 42 – Hodnotenie výberu vyštudovaného študijného odboru (pohlavie)	59
Tabuľka 43 – Hodnotenie výberu vyštudovaného študijného odboru (typ VŠ).....	59
Tabuľka 44 – Hodnotenie výberu vyštudovaného študijného odboru (stupeň VŠ vzdelania)	59
Tabuľka 45 – Dôvod participácie na aktivitách ďalšieho vzdelávania (rok ukončenia štúdia)	64
Tabuľka 46 – Dôvod participácie na aktivitách ďalšieho vzdelávania (pohlavie).....	65

Zoznam grafov

Graf 1 – Vývoj novoprijatých, študentov a absolventov externej formy VŠ štúdia do roku 2025	11
Graf 2 – Vývoj celkového počtu absolventov vysokých škôl do roku 2025.....	12
Graf 3 – Zloženie výskumného súboru podľa roku ukončenia štúdia	13
Graf 4 – Zloženie výskumného súboru podľa dosiahnutého vzdelania.....	13
Graf 5 – Zloženie výskumného súboru podľa typu ukončenej VŠ.....	15
Graf 6 – Zloženie výskumného súboru podľa skupín odborov.....	15
Graf 7 – Zloženie výskumného súboru podľa pohlavia	16

Graf 8 – Vekové zloženie výskumného súboru	16
Graf 9 – Zloženie výskumného súboru podľa rodinného stavu.....	17
Graf 10 – Zloženie výskumného súboru podľa počtu nezaopatrených detí	17
Graf 11 – Štúdium v zahraničí počas VŠ štúdia (rok ukončenia štúdia)	18
Graf 12 – Štúdium v zahraničí počas VŠ štúdia (pohlavie)	18
Graf 13 – Jazyky ovládané absolventami externého štúdia na slovenských VŠ.....	19
Graf 14 – Relevantnosť skúseností pre profesionálnu kariéru.....	24
Graf 15 – Relevantnosť skúseností pre osobný rozvoj	25
Graf 16 – Využívanie jednotlivých spôsobov financovania nákladov na štúdium so zobrazením časti nákladov, ktoré spôsoby financovania pokrývali	25
Graf 17 – Priemerné percentuálne zobrazenie podielu pokrytia nákladov na štúdium jednotlivými spôsobmi financovania.....	26
Graf 18 – Pracovná aktivita respondentov po ukončení štúdia na základe vybraných kritérií	27
Graf 19 – Počet zamestnávateľov, ktorých mali respondenti od ukončenia štúdia.....	29
Graf 20 – Doba zotrvania absolventov na prvom pôsobisku po ukončení štúdia.....	30
Graf 21 – Využívanie inštitútu absolventskej praxe po ukončení štúdia.....	32
Graf 22 – Pracovná aktivita/neaktivita absolventov externého štúdia.....	34
Graf 23 – Pracovná aktivita/neaktivita absolventov externého štúdia rozdelená do kategórií podľa dĺžky trvania	34
Graf 24 – Skúsenosť s prácou na Slovensku podľa skupiny študijných odborov.....	35
Graf 25 – Skúsenosť s prácou v zahraničí podľa skupiny študijných odborov	36
Graf 26 – Skúsenosť s obdobím bez zamestnania podľa skupiny študijných odborov	36
Graf 27 – Skúsenosť s obdobím bez zamestnania podľa vekových kategórií absolventov	37
Graf 28 – Situácia súčasnej pracovnej aktivity/neaktivity absolventov externého štúdia.....	38
Graf 29 – Situácia súčasnej pracovnej aktivity/neaktivity absolventov externého štúdia v závislosti od pohlavia	39
Graf 30 – Situácia súčasnej pracovnej aktivity/neaktivity absolventov externého štúdia v závislosti od vekovej kategórie	40
Graf 31 – Pracovné oblasti, v ktorých absolventi pôsobia	40
Graf 32 – Pracovné oblasti, v ktorých absolventi pôsobia podľa pohlavia	41
Graf 33 – Pracovné oblasti, v ktorých absolventi pôsobia podľa úrovne dosiahnutého vzdelania	41
Graf 34 – Spôsoby, vďaka ktorým si absolventi našli svoje aktuálne zamestnanie	42
Graf 35 – Rozdelenia absolventov externého štúdia podľa veľkosti ich pracovného pôsobiska	43
Graf 36 – Charakter pracovných pozícií absolventov externého štúdia	44
Graf 37 – Charakter pracovných pozícií absolventov externého štúdia podľa pohlavia.....	45
Graf 38 – Charakter pracovných pozícií absolventov externého štúdia podľa dosiahnutého stupňa vzdelania.....	45
Graf 39 – Charakter pracovných pozícií absolventov externého štúdia podľa vekových kategórií absolventov	46
Graf 40 – Charakter pracovných pozícií absolventov externého štúdia podľa sektora, do ktorého ich pracovná pozícia spadá	46
Graf 41 – Úroveň vzdelania, ktorá je na vykonávanie súčasnej práce absolventov najvhodnejšia	47
Graf 42 – Úroveň vzdelania, ktorá je na vykonávanie súčasnej práce absolventov najvhodnejšia podľa dosiahnutého stupňa vzdelania	47
Graf 43 – Úroveň vzdelania, ktorá je na vykonávanie súčasnej práce absolventov najvhodnejšia podľa typu VŠ.....	48
Graf 44 – Úroveň vzdelania, ktorá je na vykonávanie súčasnej práce absolventov najvhodnejšia podľa sektora, do ktorého spadá súčasné zamestnanie absolventov.....	48

Graf 45 – Odbor, ktorý je na vykonávanie súčasnej práce absolventov najvhodnejší.....	49
Graf 46 – Odbor, ktorý je na vykonávanie súčasnej práce absolventov najvhodnejší podľa pohlavia .	49
Graf 47 – Príjem absolventov externej formy štúdia za posledných šesť mesiacov (priemer, medián)	50
Graf 48 – Výška hrubého mesačného príjmu podľa roku ukončenia štúdia	50
Graf 49 – Ťažkosti pri hľadaní práce*	51
Graf 50 – Dostatok informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania zo strany absolvovanej VŠ (rok ukončenia VŠ)	60
Graf 51 – Dostatok informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania zo strany absolvovanej VŠ (pohlavie).....	60
Graf 52 – Dostatok informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania zo strany absolvovanej VŠ (typ VŠ)	61
Graf 53 – Dostatok informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania zo strany absolvovanej VŠ (stupeň VŠ vzdelania)	62
Graf 54 – Súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou (rok ukončenia štúdia).....	62
Graf 55 – Súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou (pohlavie).....	62
Graf 56 – Súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou (typ VŠ).....	63
Graf 57 – Súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou (stupeň VŠ vzdelania)	63
Graf 58 – Súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou (skupina odborov).....	64

Prílohy

Tabuľka P 1 – Absolventi externej formy štúdia v roku 2014 (základný súbor)	69
Tabuľka P 2 – Absolventi externej formy štúdia v roku 2018 (základný súbor)	70
Tabuľka P 3 – Absolventi externej formy štúdia v rokoch 2014 a 2018 spolu (základný súbor).....	71
Tabuľka P 4 – Výskumný súbor: absolútne početnosti podľa VŠ a stupňa VŠ vzdelania*	72

Použité skratky a symboly

VŠ	vysoká škola/vysoké školy
I. stupeň	prvý stupeň vysokoškolského štúdia (Bc.)
II. stupeň	druhý stupeň vysokoškolského štúdia (Mgr., Ing., a pod.)
III. stupeň	tretí stupeň vysokoškolského štúdia (PhD. a pod.)
CVTI SR	Centrum vedecko-technických informácií SR
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
N/a	údaj je nedostupný/neaplikovateľné
ŠO	študijný odbor/študijné odbory

Zoznam slovenských vysokých škôl a použité skratky názvov

	Skratka	Úplný názov vysokej školy
Verejné vysoké školy	AU Banská Bystrica	Akadémia umení v Banskej Bystrici
	EU Bratislava	Ekonomická univerzita v Bratislave
	KU Ružomberok	Katolícka univerzita v Ružomberku
	PU Prešov	Prešovská univerzita v Prešove
	SPU Nitra	Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
	STU Bratislava	Slovenská technická univerzita v Bratislave
	TU Košice	Technická univerzita v Košiciach
	TU Zvolen	Technická univerzita vo Zvolene
	TUAD Trenčín	Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne
	TvU Trnava	Trnavská univerzita v Trnave
	UJS Komárno	Univerzita J. Selyeho
	UK Bratislava	Univerzita Komenského v Bratislave
	UKF Nitra	Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
	UMB Banská Bystrica	Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
	UPJŠ Košice	Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
	UCM Trnava	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
	UVLF Košice	Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach
VŠMU Bratislava	Vysoká škola múzických umení v Bratislave	
VŠVU Bratislava	Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave	
ŽU Žilina	Žilinská univerzita v Žiline	
Súkromné vysoké školy	AM Bratislava	Akadémia médií, odborná vysoká škola mediálnej a marketingovej komunikácie v Bratislave
	BISLA Bratislava	Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií
	DTI Dubnica nad Váhom	Dubnický technologický inštitút v Dubnici nad Váhom
	HUAJA Banská Štiavnica	Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta – Banská Štiavnica, s. r. o., odborná vysoká škola
	PEVŠ Bratislava	Paneurópska vysoká škola
	SEVŠ Skalica	Stredoeurópska vysoká škola v Skalici
	VŠBM Košice	Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach
	VŠEMVS Bratislava	Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave
	VŠGU Bratislava	Vysoká škola Goethe UNI Bratislava
	VŠM Trenčín	Vysoká škola manažmentu v Trenčíne
	VŠMP ISM Prešov	Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove
VŠ Danubius Sládkovičovo	Vysoká škola Danubius (predtým Vysoká škola v Sládkovičove)	
VŠZaSP Bratislava	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave	
Štátne VŠ	AO Liptovský Mikuláš	Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši
	APZ Bratislava	Akadémia Policajného zboru v Bratislave
	SZU Bratislava	Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave

Úvod

Prieskum zameraný na uplatnenie absolventov slovenských vysokých škôl na trhu práce sa uskutočnil na prelome rokov 2019 – 2020, pričom jeho cieľovou skupinou boli absolventi slovenských vysokých škôl, ktorí úspešne ukončili vysokoškolské štúdium v rokoch 2014 a 2018 v dennej alebo externej forme štúdia na jednom z troch stupňov. Predkladaný analytický výstup sa zameriava na prezentovanie výsledkov za absolventov externej formy štúdia.¹

Cieľom prieskumu je dlhodobé mapovanie vývoja uplatniteľnosti absolventov slovenských vysokých škôl na trhu práce, pričom nadväzuje na predchádzajúce kolá prieskumov, ktoré boli realizované v rokoch 2008 a 2013. Zámerom je, aby sa zisťovanie uskutočňovalo pravidelne, v dvojročných cykloch.

Vzhľadom na špecifiká súvisiace s externou formou štúdia sa ešte pred prezentáciou samotných výsledkov prieskumu, pozrime na základné charakteristiky a vývojové trendy súvisiace s touto formou nadobúdania vysokoškolského vzdelania.

Externá forma štúdia na slovenských VŠ – charakteristika, vývoj a aktuálna situácia

Populačným rámcom externých študentov je skupina 19 – 29 ročných. Táto sa od roku 2010 zmenšila o 24 %, z 937,2 tisíc na 715 tisíc. Podľa demografickej prognózy bude naďalej klesať, v roku 2025 by mala dosiahnuť 622 tisíc, čo je ešte o 93 tisíc menej ako v súčasnosti.

Tabuľka 1 – Novoprijatí, študujúci a absolventi v externej forme vysokoškolského štúdia

Rok	Novoprijatí	Medziročný index (N)	Druh fázy (N)	Študujúci	Medziročný index (Š)	Druh fázy (Š)	Absolventi	Medziročný index (A)	Druh fázy F(A)
2010	24 751	.	fáza poklesu	65 190	.	fáza poklesu	25 382	.	fáza poklesu
2011	22 118	0,89		61 007	0,94		25 016	0,99	
2012	17 409	0,79		53 243	0,87		22 606	0,90	
2013	15 370	0,88		44 994	0,85		21 883	0,97	
2014	14 079	0,92		38 850	0,86		18 443	0,84	
2015	11 279	0,80		31 829	0,82		15 318	0,83	
2016	9 952	0,88		28 195	0,89		12 400	0,81	
2017	7 624	0,77		22 990	0,82		10 322	0,83	
2018	7 627	1,00		22 041	0,96		6 806	0,66	
2019	6 037	0,79		21 648	0,98		5 191	0,76	
2020	5 632	0,93		21 078	0,97		4 883	0,94	
2021	5 510	0,98	20 485	0,97	4 840	0,99			
2022	5 574	1,01	oscilačná fáza	20 139	0,98	4 711	0,97		
2023	5 412	0,97		19 805	0,98	4 564	0,97		
2024	5 452	1,01		19 653	0,99	4 532	0,99		
2025	5 452	1,00		19 688	1,00	4 345	0,96		

* Prognóza v rokoch 2020 až 2025; zdroj: CVTI SR

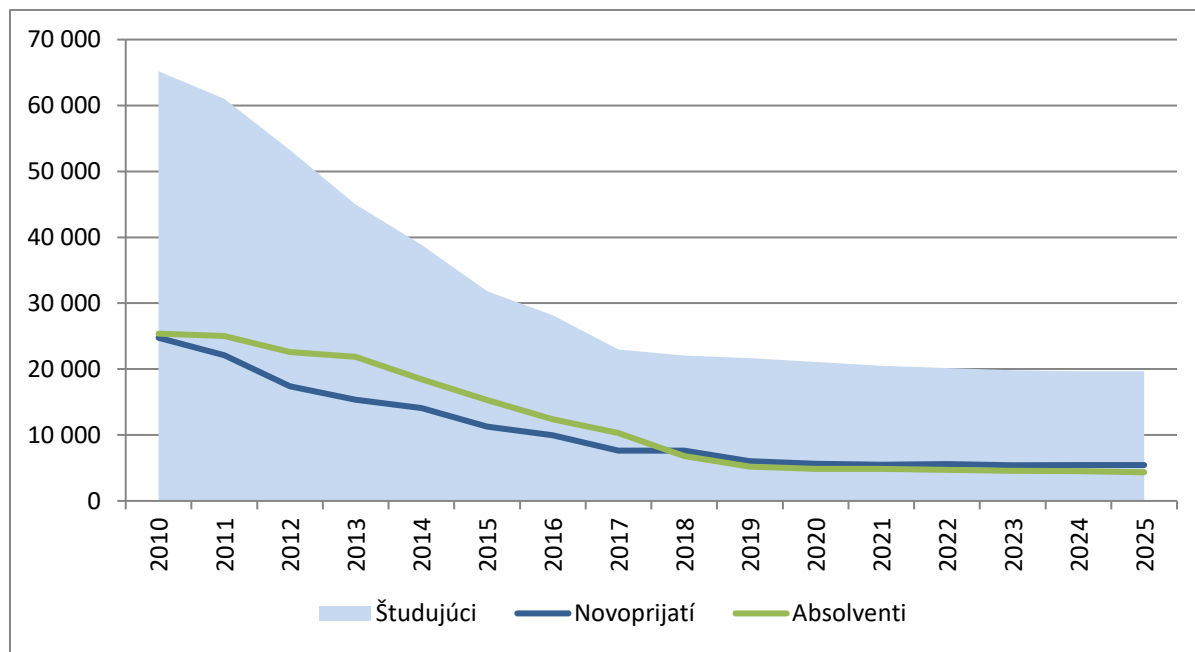
Na druhej strane, ako ukazujú aj samotné výsledky prieskumu, dominantnou vekovou skupinou medzi absolventami externej formy je 30+. Môžeme ale na základe vývojových trendov predpokladať, že

¹ Správe za absolventov externej formy štúdia predchádzali v rámci aktuálneho kola projektu dva výstupy: Priebežná správa, kde boli zhrnuté základné zistenia prieskumu a Záverečná správa za absolventov dennej formy štúdia. Oba výstupy sú zverejnené na webe CVTI SR.

aj v rámci tejto vekovej skupiny sa potreba vyššieho vzdelania postupne uspokojuje, čo má za následok celkové poklesy počtov študentov a v konečnom dôsledku aj absolventov v tejto forme štúdia.

Poččet novoprijatých na externé štúdium rástol do roku 2008. Od roku 2010 klesol o tri štvrtiny, a to z 24,8 tisíc na súčasných 6 tisíc. Klesajúca fáza by mala trvať do roku 2021, keď dosiahne 5,5 tisíc novoprijatých. Okolo tejto úrovne by sa mala hodnota pohybovať aj do roku 2025.

Graf 1 – Vývoj novoprijatých, študentov a absolventov externej formy VŠ štúdia do roku 2025

Zdroj: CVTI SR

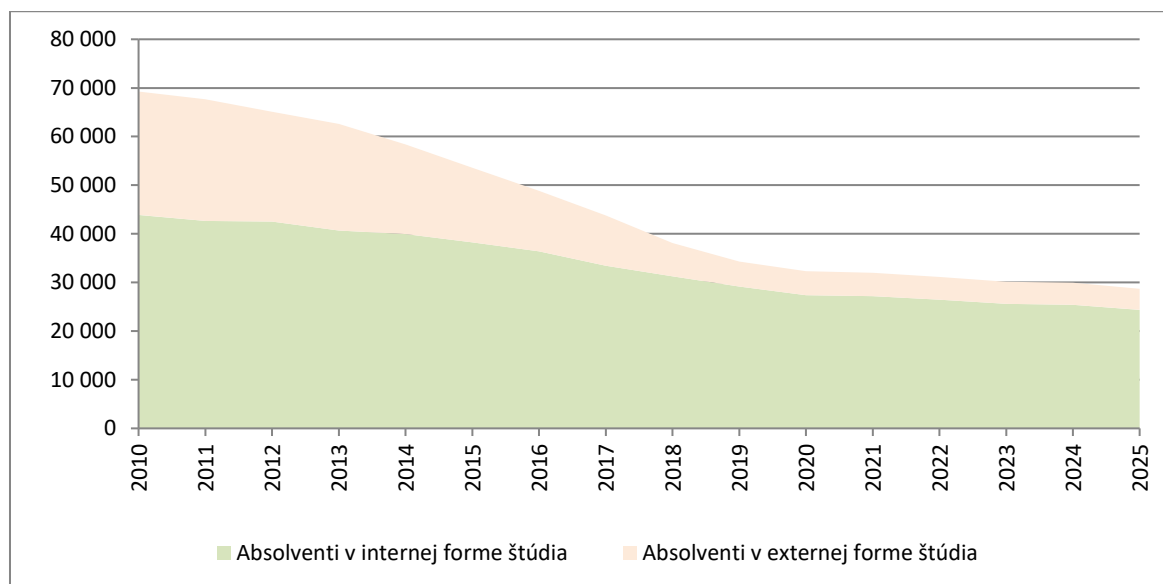
Poččet študujúcich v externej forme štúdia rástol do roku 2007. V nasledujúcich rokoch výrazne poklesol. V porovnaní s rokom 2010 sa znížil z 65,2 tisíc na 21,6 tisíc, t. j. o 67 %. Pokles by mal trvať do roku 2024, keď sa počet študentov zníži na približne 19,7 tisíc.

Taktiež počet absolventov externej formy vykazoval v prvej dekáde milénia rastúci trend. Od roku 2010 klesol a do súčasnosti sa znížil z 25,4 tisíc na 5,2 tisíc, t. j. o takmer 80 %. Pokles by mal trvať až do roku 2025, keď externé štúdium bude končiť približne 4,3 tisíc absolventov. Ešte v roku 2010 sa podieľali externí absolventi na celkovom počte absolventov 37 %. Tento podiel sa do roku 2019 znížil na 15,1 %. V nasledujúcom období by sa nemal výraznejšie meniť.

Celkový počet absolventov vysokých škôl klesol od roku 2010 o jednu polovicu z 69,3 tisíc na 34,3 tisíc. Klesajúci trend ale s miernejším tempom bude pokračovať aj v nasledujúcom období. V roku 2025 by malo končiť približne 29 tisíc absolventov v dennej a externej forme vysokoškolského štúdia.

Vývoj celkového počtu absolventov vysokých škôl štruktúrovaný podľa formy štúdia je znázornený na nasledujúcom kumulatívnom grafe.

Graf 2 – Vývoj celkového počtu absolventov vysokých škôl do roku 2025

Zdroj: CVTI SR

Metodická poznámka

Podrobné údaje o aplikovanej metodológii pri tvorbe vzorky, spôsobe zberu údajov, cieľoch prieskumu a ďalších metodologických postupoch využitých v rámci realizácie projektu sú súčasťou príbežnej správy, ktorá je dostupná na webe CVTI SR.²

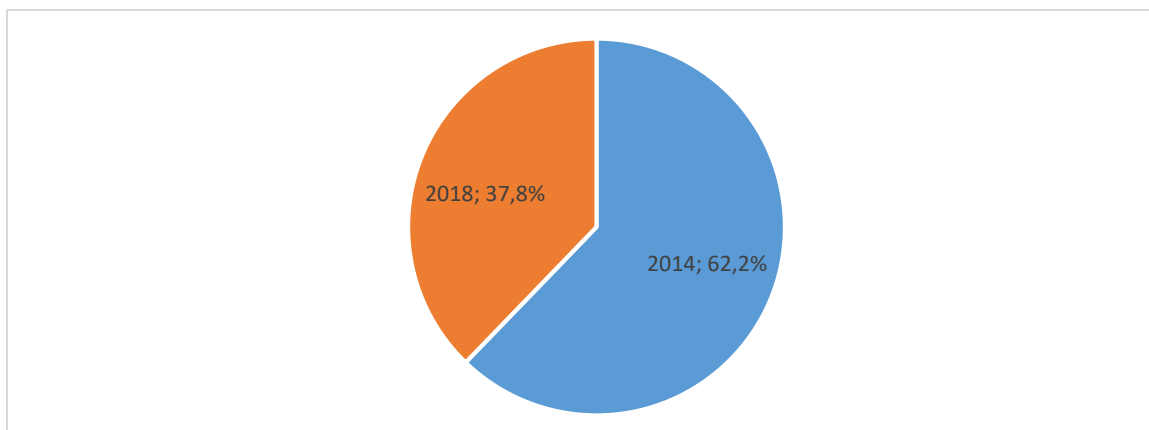
1. Základné údaje o prieskumnom súbore

Po vyčistení databázy o neúplné dotazníky, ktoré vzhľadom na rozsah odpovedí neboli použiteľné na ďalšie analytické pracovanie, bolo využitých 795 dotazníkov od absolventov, ktorí v rokoch 2014 alebo 2018 úspešne ukončili vysokoškolské štúdium v externej forme na slovenských vysokých školách. Až 62,2 % z nich bolo absolventami z roku 2014. Podiel absolventov z roku 2018 bol na úrovni 37,8 %. Výrazne nižší podiel absolventov z roku 2018 je zapríčinený dvoma hlavnými dôvodmi: Ak sa pozrieme na vývoj počtu absolventov slovenských vysokých škôl,³ tak je jednoznačne zrejмый výrazný klesajúci trend, ktorý sa najvýraznejšie prejavuje práve v prípade absolventov (ale aj študentov) v externej forme štúdia. Druhým faktorom, ktorý sa tu mohol prejaviť je to, že na základe zadania boli oslovení absolventi všetkých troch stupňov vysokoškolského štúdia, pričom z databázy neboli (podľa zadania) vylúčení absolventi, ktorí pokračovali ďalej v štúdiu na vysokej škole na vyššom stupni. U týchto respondentov mohol zavážiť subjektívny pocit, že sami seba nepovažovali za absolventov, nakoľko ďalej študujú.

² Správa je voľne dostupná na adrese <https://absolvent.cvtisr.sk>

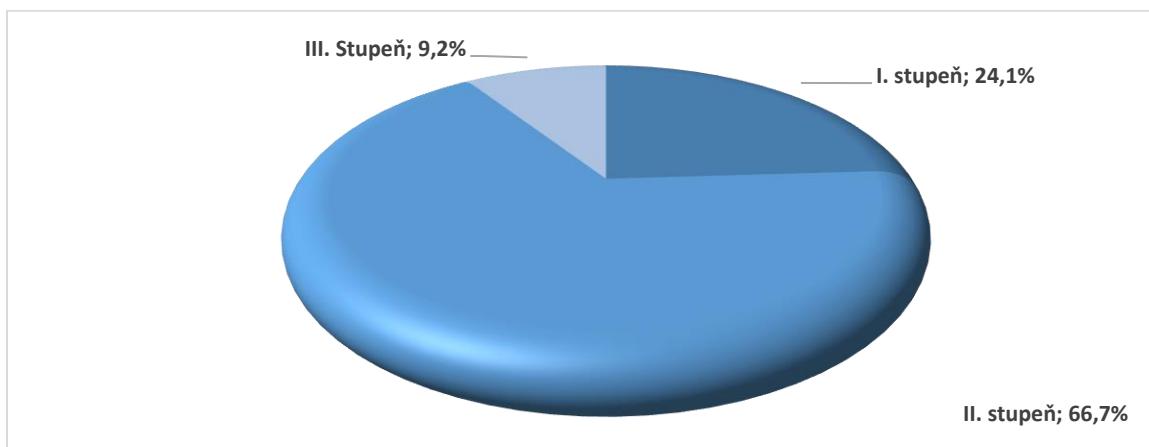
³ Viď prezentované vývojové trendy v úvode.

Graf 3 – Zloženie výskumného súboru podľa roku ukončenia štúdia

Z hľadiska stupňa dosiahnutého vysokoškolského vzdelania boli dve tretiny vzorky tvorené absolventami druhého stupňa. Takmer štvrtina respondentov mala ukončený prvý stupeň vysokoškolského vzdelania a 9,2 % respondentov dosiahlo najvyšší, tretí stupeň terciárneho vzdelania.

Graf 4 – Zloženie výskumného súboru podľa dosiahnutého vzdelania

1.1. Absolvovaná vysoká škola a študijný odbor

V nasledujúcej tabuľke je odprezentované porovnanie štruktúry základného a výskumného súboru podľa vysokých škôl. V rámci výskumného súboru absentujú údaje za sedem vysokých škôl.⁴ Išlo zväčša o školy, ktoré majú dlhodobo nižšie počty študentov a teda v konečnom dôsledku aj absolventov, pričom dve z nich v čase zberu údajov už nevykonávali žiadnu vzdelávaciu činnosť. Vzhľadom na nízke absolútne početnosti respondentov na úrovni jednotlivých vysokých škôl by nebolo úplne korektné prezentovať výsledky na takejto úrovni, nakoľko z uvedených príčin by hrozilo veľmi vysoké riziko nesprávnej interpretácie výsledkov.

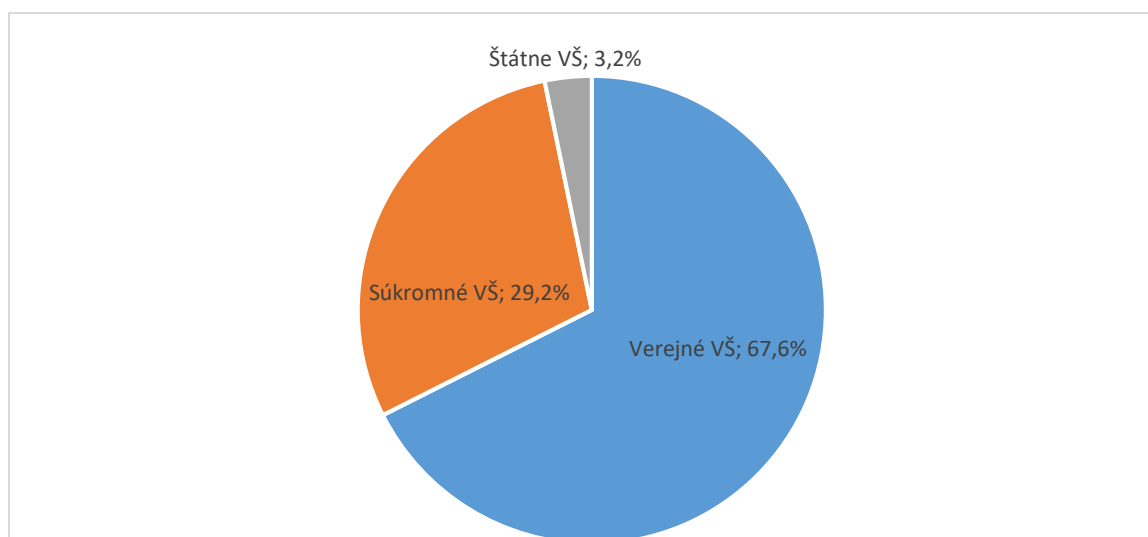
⁴ Konkrétne sa jednalo o jednu štátnu vysokú školu (OAZ Liptovský Mikuláš) a šesť súkromných vysokých škôl: AM Bratislava (zrušená), AU Banská Bystrica, BISLA Bratislava, HUAJA Banská Štiavnica, VŠM Trenčín, VŠ GO-ETHE UNI Bratislava (zrušená).

Tabuľka 2 – Porovnanie štruktúry základného a výskumného súboru podľa vysokých škôl

vysoká škola	základný súbor (podiel)	výskumný súbor (podiel)
AM Bratislava	0,0%	N/a
AOZ Liptovský Mikuláš	0,4%	N/a
APZ Bratislava	1,3%	2,0%
AU Banská Bystrica	0,0%	N/a
BISLA Bratislava	0,0%	N/a
DTI Dubnica nad Váhom	6,3%	4,4%
EU Bratislava	2,7%	4,4%
HUAJA Banská Štiavnica	0,0%	N/a
KU Ružomberok	4,2%	4,7%
PEVŠ Bratislava	2,5%	2,4%
PU Prešov	4,3%	5,3%
SEVŠ Skalica	0,8%	0,5%
SPU Nitra	3,6%	4,4%
STU Bratislava	0,5%	4,0%
SZU Bratislava	1,5%	1,3%
TU Košice	3,3%	4,0%
TU Zvolen	1,7%	2,1%
TUAD Trenčín	2,1%	2,5%
TvU Trnava	3,3%	3,1%
UCM Trnava	3,0%	3,4%
UJS Komárno	1,0%	1,5%
UK Bratislava	7,4%	9,2%
UKF Nitra	5,2%	4,0%
UMB Banská Bystrica	5,1%	6,2%
UPJŠ Košice	1,6%	1,6%
UVLF Košice	0,2%	0,1%
VŠ Danubius Sládkovičovo	3,1%	2,5%
VŠBM Košice	3,2%	1,0%
VŠEMVS Bratislava	8,1%	3,3%
VŠM Trenčín	0,5%	N/a
VŠMP ISM Prešov	0,6%	0,8%
VŠMU Bratislava	0,0%	0,4%
VŠVU Bratislava	0,0%	0,1%
VŠZaSP Bratislava	20,0%	14,8%
ŽU Žilina	2,3%	4,8%
VYSOKÁ ŠKOLA GOETHE UNI Bratislava	0,0%	N/a
N/a	N/a	1,1%
spolu	100,0%	100,0%

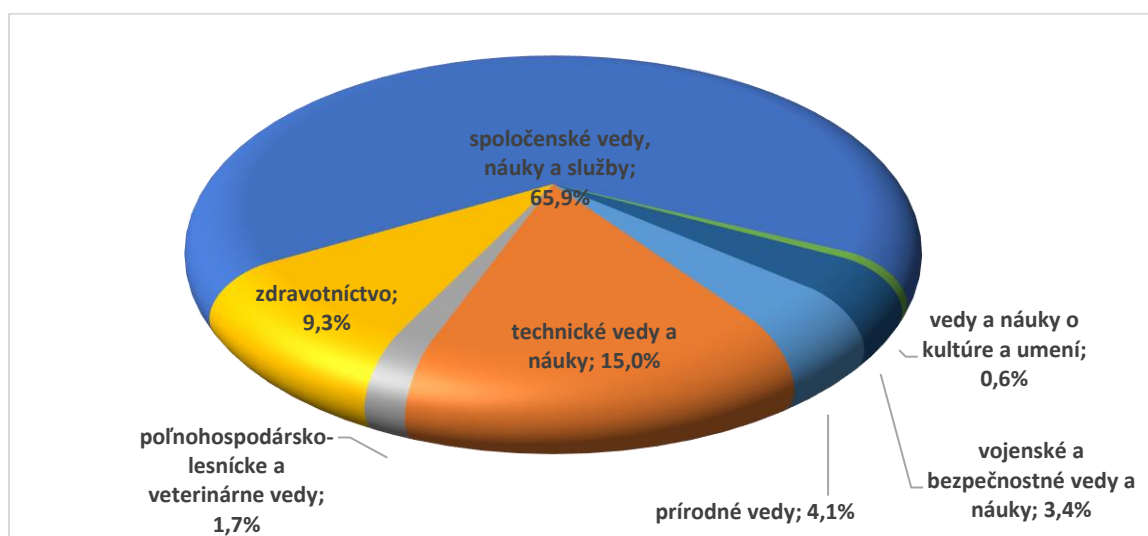
Viac ako dve tretiny absolventov externého štúdia na slovenských vysokých školách, ktorí sa zapojili do prieskumu, bolo absolventami verejných vysokých škôl. Absolventi súkromných VŠ mali v rámci výskumného súboru podiel 29,2 % a 3,2 % boli absolventi štátnych vysokých škôl.

Graf 5 – Zloženie výskumného súboru podľa typu ukončenej VŠ

Z hľadiska absolvovaných odborov mali v rámci výskumného súboru najvyššie zastúpenie absolventi spoločenských vied, náuk a služieb (65,9 %). Druhou najpočetnejšou skupinou boli absolventi technických vied a náuk (15,0 %), za ktorými nasledovali absolventi zdravotníckych odborov (9,3 %). Najnižší podiel mali v rámci výskumného súboru absolventi vied a náuk o kultúre a umení (0,6 %). Podrobný pohľad na štruktúru výskumného súboru podľa skupín odborov je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

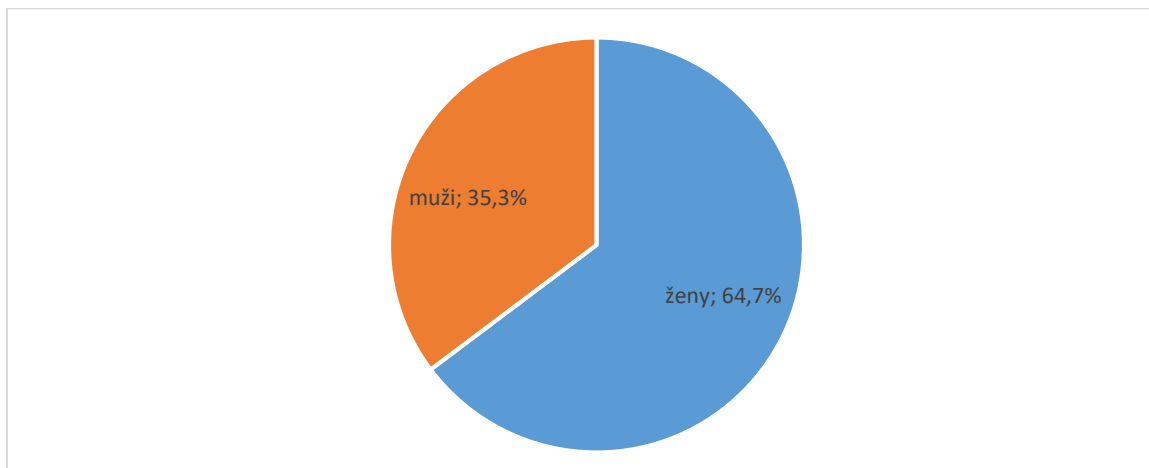
Graf 6 – Zloženie výskumného súboru podľa skupín odborov

1.2. Pohlavie, vek, región trvalého bydliska, rodinné pomery absolventov

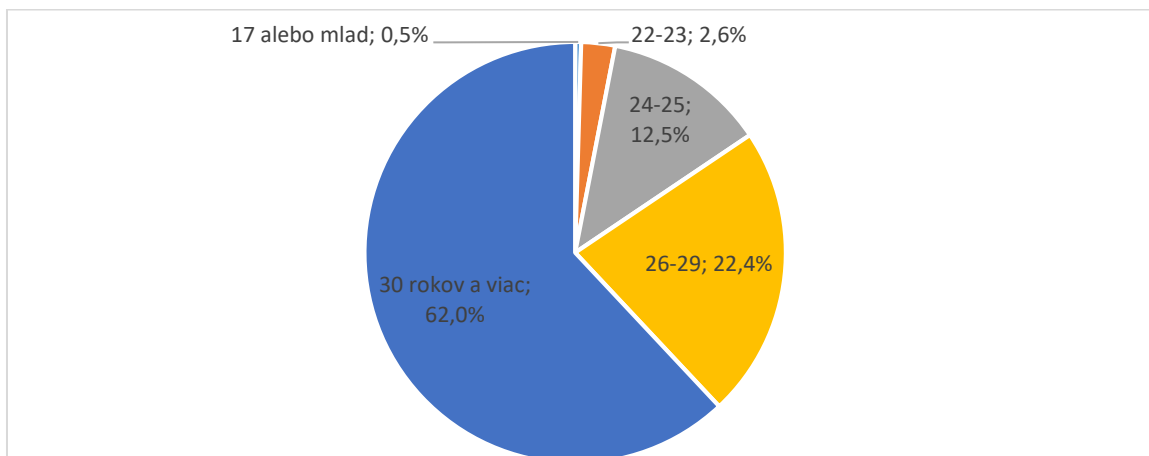
Viac ako dve tretiny výskumného súboru tvorili ženy (64,7 %), čo v princípe zodpovedá rodovej štruktúre absolventov externej formy štúdia na slovenských vysokých školách. Pre porovnanie, v roku 2014 bol reálny podiel žien v rámci absolventov externej formy štúdia na úrovni 68,8 % (v roku 2018 to bolo 65,6 %).

Graf 7 – Zloženie výskumného súboru podľa pohlavia

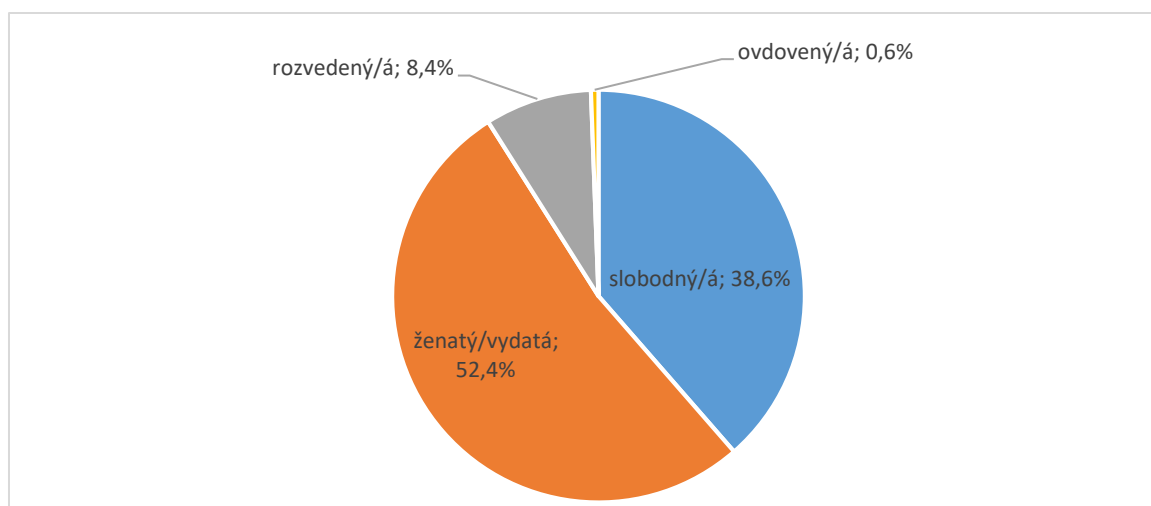
Z hľadiska veku dominovala v rámci výskumného súboru skupina absolventov vo vekovej kategórii 30 rokov a viac (62,0 % výskumného súboru), pričom tento údaj potvrdzuje predpoklad, že prevažná väčšina študentov/absolventov v externej forme si volí túto formu štúdia s väčším časovým odstupom od ukončenia stredoškolského štúdia. Druhou najpočetnejšou skupinou boli absolventi vo vekovej kategórii 26 až 29 rokov (22,4 %), za ktorými s výraznejším odstupom nasledovali absolventi vo vekovej kategórii 24 až 25 rokov (12,5 %), čo je dominantná veková kategória v prípade absolventov denného štúdia.

Graf 8 – Vekové zloženie výskumného súboru

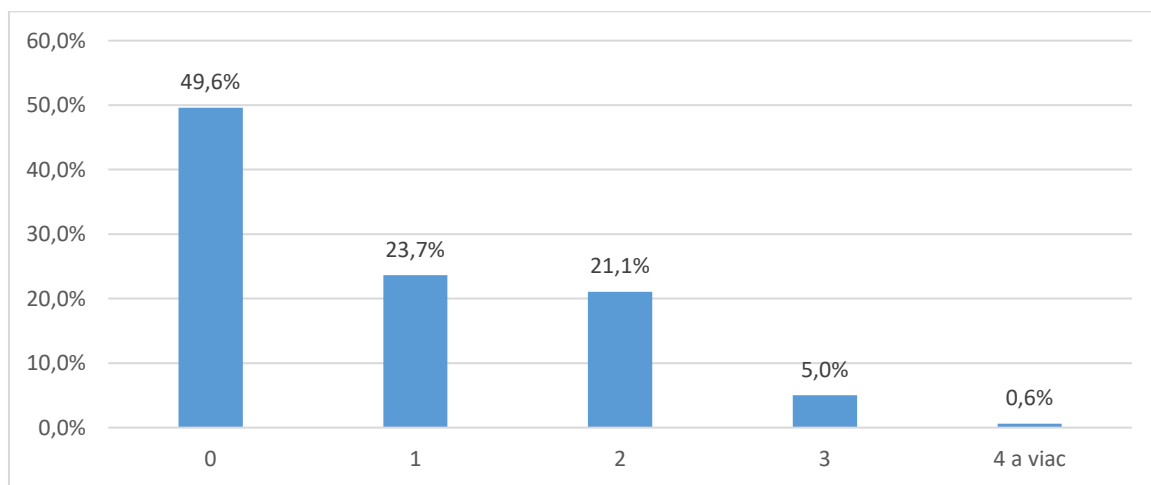
Nadpolovičná väčšina výskumného súboru (52,4 %) už boli osoby, ktoré žili v manželskom zväzku. Zastúpenie slobodných bolo na úrovni 38,6 %, rozvedení boli zastúpení podielom 8,4 % a 0,6 % respondentov už boli vdovcami/vdovami.

Graf 9 – Zloženie výskumného súboru podľa rodinného stavu

Takmer polovica respondentov nemala ani jedno nezaopatrené dieťa.⁵ Zhruba 24 percent respondentov uviedlo jedno nezaopatrené dieťa, 21,1 % respondentov deklarovalo, že má dve nezaopatrené deti a rovných päť percent uviedlo tri nezaopatrené deti. Okrem toho 0,6 % respondentov uvádzalo, že má 4, resp. viac detí.

Graf 10 – Zloženie výskumného súboru podľa počtu nezaopatrených detí

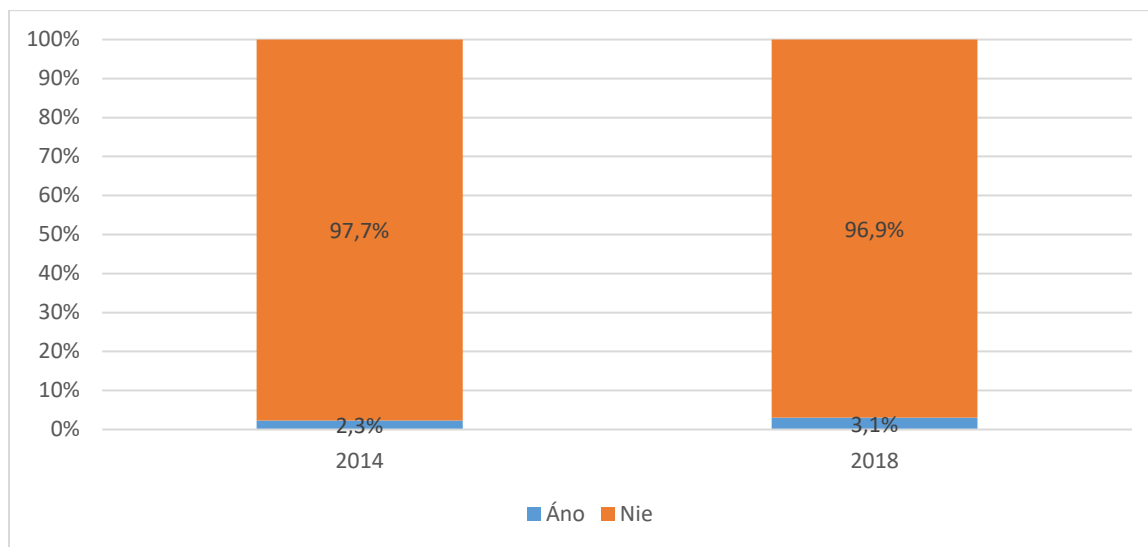

⁵ Ide o deti do 16 rokov, resp. 26 (ak sa sústavne pripravuje na povolanie, resp. spĺňa iné zákonom stanovené kritéria – pozri zákon č. 461/2003 Z.z.). Z tohto dôvodu nemôžeme aj vzhľadom na vysoké zastúpenie respondentov s vyšším vekom konštatovať, že polovica respondentov je bezdetných, nakoľko ich deti už mohli presiahnuť uvedené vekové hranice.

1.3. Štúdium v zahraničí

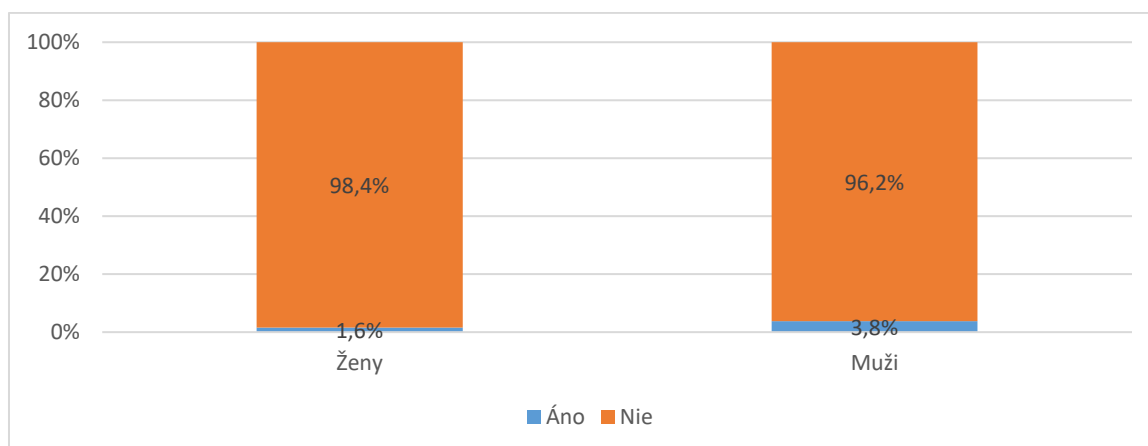
Vzhľadom na predpoklad, že pre štúdium vysokej školy externou formou sa v prevažujúcej miere rozhodujú uchádzači o štúdium, ktorí majú pred a počas štúdia stabilné zamestnanie, tak vôbec neprekvapujú výsledky participácie na študijných pobytoch v zahraničí. Z absolventov, ktorí úspešne ukončili vysokoškolské štúdium externou formou v roku 2014 iba 2,3 % využila možnosť takéhoto študijného pobytu v zahraničí. U absolventov z roku 2018 bol tento podiel mierne vyšší a dosiahol úroveň 3,1 %.

Graf 11 – Štúdium v zahraničí počas VŠ štúdia (rok ukončenia štúdia)

Možnosť zúčastniť sa študijného pobytu v zahraničí síce viac využívali muži (3,8 %) v porovnaní so ženami (iba 1,6 %), ale rozdiel pritom nie je tak markantný, aby na základe toho bolo možné formulovať nejaký zásadný záver.

Graf 12 – Štúdium v zahraničí počas VŠ štúdia (pohlavie)

Ako je na prvý pohľad zrejmé z nasledujúcej tabuľky, využitie možnosti zahraničného študijného pobytu bolo u absolventov externej formy štúdia v princípe doménou absolventov III. stupňa, pričom participácia absolventov II. stupňa bola zanedbateľná a u absolventov I. stupňa prakticky nulová.

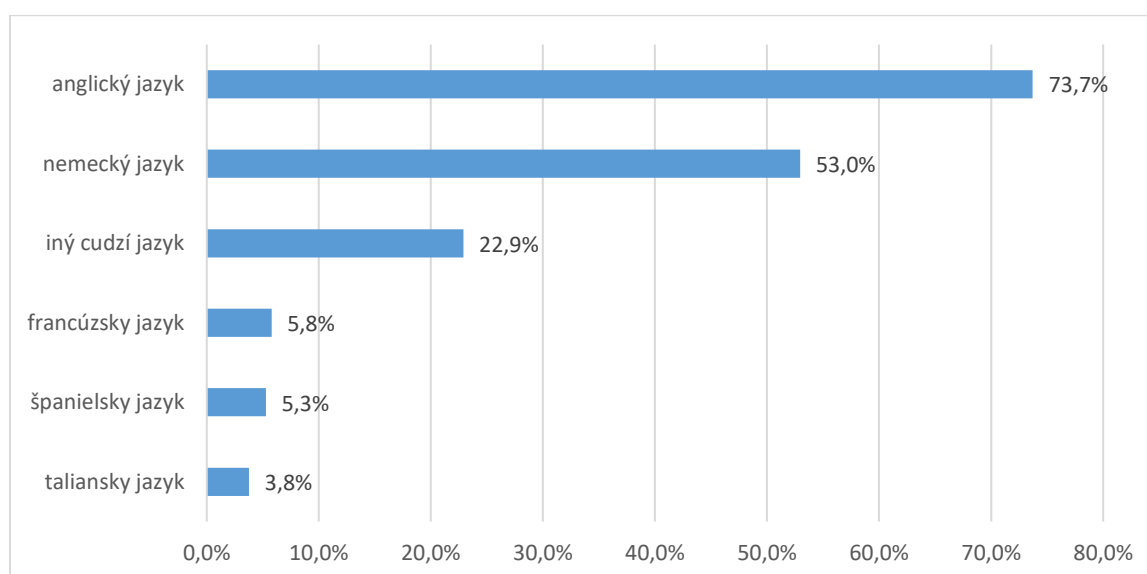
Tabuľka 3 – Štúdium v zahraničí počas VŠ štúdia (stupeň VŠ vzdelania)

	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
Áno	0,0%	1,1%	16,4%
Nie	100,0%	98,9%	83,6%
spolu	100,0%	100,0%	100,0%

1.4. Jazykové zručnosti absolventov

Respondenti sa mali možnosť vyjadriť aj k úrovni ovládania konkrétnych piatich cudzích jazykov, resp. mali možnosť deklarovať ovládanie iného cudzieho jazyka. Najčastejšie uvádzaným cudzím jazykom, ku ktorému ovládaniu sa absolventi externého štúdia hlásili, bol anglický jazyk. Konkrétne jeho znalosť deklarovalo 73,7 % respondentov zapojených do prieskumu. Druhým, najčastejšie uvádzaným jazykom bol jazyk nemecký, pri ktorom 53,0 % respondentov z radov absolventov externého štúdia deklarovalo jeho ovládanie. Treťou najčastejšie sa vyskytujúcou možnosťou bolo ovládanie iného, ako ponúkaného cudzieho jazyka (22,9 %). Ovládanie francúzskeho jazyka deklarovalo 5,8 % respondentov, španielsky jazyk uviedlo 5,3 % opýtaných a ovládanie talianskeho jazyka uviedlo iba 3,8 % absolventov externého štúdia na slovenských VŠ. Respondenti vedeli uviesť ovládanie viacerých jazykov zároveň.

Graf 13 – Jazyky ovládané absolventami externého štúdia na slovenských VŠ

V prípade anglického jazyka bola najčastejšie uvádzanou úrovňou⁶ ovládania tohto cudzieho jazyka úroveň B1, ktorú uviedlo až 28,8 % respondentov, ktorí deklarovali ovládanie anglického jazyka na niektorej z úrovní. Druhou najfrekvencovanejšou úrovňou v prípade anglického jazyka bola úroveň

⁶ Pri sebahodnotení úrovne ovládania cudzích jazykov boli použité stupne spoločného európskeho referenčného rámca pre jazykové znalosti (CEFR), kde jednotlivé stupne sa interpretujú nasledovne: A1 – úroveň začiatník, A2 – úroveň základná, B1 – úroveň mierne-pokročilá, B2 – úroveň stredne-pokročilá, C1 – úroveň pokročilá a C2 – úroveň pokročilá, alebo ovládanie jazyka na najvyššej úrovni. Pre podrobnosti viď napr.: <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/level-descriptions>

B2, ktorú uviedla približne štvrtina respondentov hlásiaca sa k ovládaniu tohto cudzieho jazyka. Nemecký jazyk, ktorý bol druhým najčastejšie uvádzaným cudzím jazykom bol respondentami ovládaný zväčša na základnej úrovni A1 (28,0 %), resp. na úrovni A2 (26,4 %). V prípade francúzskeho jazyka bola jeho úroveň ovládania najčastejšie rovnako iba na začiatočnickej úrovni A1 (47,8 %), pričom u španielskeho jazyka rovná polovica respondentov, ktorá deklarovala jeho ovládanie, ho podľa vlastného sebahodnotenia ovládala iba na úrovni A1. V prípade talianskeho jazyka bolo zastúpenie úrovne A1 dokonca nadpolovičné (56,7 %).

Tabuľka 4 – Deklarovaná úroveň ovládania cudzích jazykov*

úroveň ovládania	anglický jazyk	nemecký jazyk	francúzsky jazyk	španielsky jazyk	taliansky jazyk	iný cudzí jazyk
A1	13,7%	28,0%	47,8%	50,0%	56,7%	22,0%
A2	13,5%	26,4%	13,0%	26,2%	23,3%	22,0%
B1	28,8%	22,6%	10,9%	11,9%	3,3%	21,4%
B2	24,7%	12,1%	13,0%	4,8%	6,7%	13,7%
C1	12,1%	5,2%	6,5%	4,8%	6,7%	9,3%
C2	7,2%	5,7%	8,7%	2,4%	3,3%	11,5%
spolu	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

* Podiely prezentované v tabuľke sú počítané z celkového počtu respondentov, ktorí deklarovali ovládanie daného cudzieho jazyka a nie z celkového počtu absolventov zapojených do prieskumu.

2. Práca počas štúdia

V tejto oblasti sme sa zamerali na otázku, či práca, ktorú externisti počas štúdia vykonávali mala nejaký súvis so študovaným odborom. Z výsledkov vyplýva, že až 61,2 % respondentov vykonávalo prácu v odbore, ktorý študovali. Takmer polovica (47,4 %) uviedla, že ich práca sa so študijným odborom prekrývala len čiastočne a podobný podiel predstavovali aj tí respondenti, ktorých práca nesúvisela so študijným odborom.

Pri nahliadnutí na túto otázku z hľadiska skupín odborov možno konštatovať, že najviac vo svojom študovanom odbore pracovali počas štúdia respondenti zo skupiny vied a náuk o kultúre a umení (100 %). Výrazne veľký podiel bol zaznamenaný aj u študentov zdravotníctva (83,3 %) a v skupine externistov poľnohospodársko-lesníckych a veterinárnych vied (66,7 %). Naopak, skupiny, ktorých študenti pracovali vo vyššej miere v oblasti nesúvisiacej s odborom sú prírodné vedy (60,7 %), vojenské a bezpečnostné vedy a náuky (50,0 %) a spoločenské vedy, náuky a služby (45,9 %). Ostatné výsledky možno vidieť v nižšie priloženej tabuľke.

Tabuľka 5 – Vykonávanie pracovnej aktivity na Slovensku vzhľadom na študovaný odbor z pohľadu skupín odborov

Skupina odborov	V študovanom odbore	Prekrývajúca sa iba čiastočne	Nesúvisiaca so študovaným odborom
Prírodné vedy	32,1%	21,4%	60,7%
Technické vedy a náuky	60,4%	51,4%	44,1%
Poľnohosp.-lesnícke a veterin.vedy a n.	66,7%	50,0%	25,0%
Zdravotníctvo	83,3%	53,0%	42,4%
Spoločenské vedy, náuky a služby	59,5%	47,4%	45,9%
Vedy a náuky o kultúre a umení	100,0%	40,0%	20,0%
Vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	61,5%	46,2%	50,0%

*Iba respondenti vykonávajúci pracovnú aktivitu na území SR počas štúdia.

*Respondenti mohli uviesť viac možností, preto uvedené hodnoty môžu prekročiť 100%.

Porovnanie externistov v tejto záležitosti z hľadiska typu vysokej školy ukázalo, že existujú rozdiely medzi skúmanými skupinami. Študenti štátnych vysokých škôl mali jednoznačne najvyšší podiel medzi tými externistami, ktorí pracovali v študovanom odbore (85,0 %) a taktiež aj tými, ktorých práca sa čiastočne prekrývala s odborom (63,5 %). Na druhej strane najvyšší podiel u externistov s prácou nesúvisiacou s odborom mali respondenti súkromných vysokých škôl (50,0 %), resp. respondenti verejných vysokých škôl (44,8 %). Je potrebné uviesť, že najvyšší podiel v rámci každého typu vysokej školy predstavovali externisti pracujúci v študovanom odbore, čo je rozhodne pozitívne.

Tabuľka 6 – Vykonávanie pracovnej aktivity na Slovensku vzhľadom na študovaný odbor z pohľadu typu VŠ

Typ VŠ	V študovanom odbore	Prekrývajúca sa iba čiastočne	Nesúvisiaca so študovaným odborom
Verejné vysoké školy	58,9%	46,1%	44,8%
Súkromné vysoké školy	63,5%	49,0%	50,0%
Štátne vysoké školy	85,0%	60,0%	40,0%

*Iba respondenti vykonávajúci pracovnú aktivitu na území SR počas štúdia.

*Respondenti mohli uviesť viac možností, preto uvedené hodnoty môžu prekročiť 100%.

Rozdiely medzi skupinami priniesla aj korelácia vykonávania pracovnej aktivity z hľadiska stupňa dosiahnutého vzdelania. Ako možno vidieť v nasledujúcej tabuľke, čím nižší dosiahnutý stupeň vzdelania,

tým vyšší podiel externistov, ktorí vykonávali prácu nesúvisiacu s odborom. V prípade I. stupňa je to takmer polovica (48,5 %), u absolventov II. stupňa podiel dosiahol hodnotu 44,0 % a nakoniec u externistov, ktorí dosiahli III. stupeň to je 40,0 %. Absolventi III. stupňa mali taktiež najvyšší podiel medzi študentmi vykonávajúcich prácu súvisiacu so študovaným odborom (80,0 %).

Tabuľka 7 – Vykonávanie pracovnej aktivity v SR vzhľadom na študovaný odbor z pohľadu stupňa dosiahnutého vzdelania

Stupeň	V študovanom odbore	Prekrývajúca sa iba čiastočne	Nesúvisiaca so študovaným odborom
1. stupeň	60,2%	42,7%	48,5%
2. stupeň	58,0%	53,0%	44,0%
3. stupeň	80,0%	40,0%	40,0%

*Iba respondenti vykonávajúci pracovnú aktivitu na území SR počas štúdia.

*Respondenti mohli uviesť viac možností, preto uvedené hodnoty môžu prekročiť 100%.

V rámci výskumného súboru sa vyskytli aj externisti, ktorí počas štúdia pracovali aj v zahraničí, no ich počty boli relatívne nízke. Konkrétne to bolo 2,5 % externistov pracujúcich v zahraničí v práci súvisiacej s odborom, 2,2 % v práci čiastočne prekrývajúcej sa s odborom a najviac pôsobili respondenti v práci v zahraničí, ktorá vôbec nesúvisela s odborom (6,2 %).

Najvyšší podiel pracujúcich externistov v zahraničí v študovanom odbore bol zistený v odbore zdravotníctvo (5,5 %), technické vedy a náuky (4,0 %) a prírodné vedy (3,2 %). Odbory zdravotníctvo a technické vedy a náuky mali najvyšší podiel aj v práci v zahraničí, ktorá sa čiastočne prekrýva s odborom (2,7 %, resp. 2,4 %). Jednoznačne najvyšší podiel v práci v zahraničí nesúvisiacej so študovaným odborom je možno vidieť v odbore poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky (15,4 %). Z externistov študujúcich vedy a náuky o kultúre a umení nemal ani jeden skúsenosť s akoukoľvek prácou v zahraničí.

Tabuľka 8 – Vykonávanie pracovnej aktivity v zahraničí vzhľadom na študovaný odbor z pohľadu skupín odborov

Skupina odborov	V študovanom odbore	Prekrývajúca sa iba čiastočne	Nesúvisiaca so študovaným odborom
Prírodné vedy	3,2%	0,0%	6,5%
Technické vedy a náuky	4,0%	2,4%	5,6%
Poľnohosp.-lesnícke a veterin. vedy a náuky	0,0%	0,0%	15,4%
Zdravotníctvo	5,5%	2,7%	1,4%
Spoločenské vedy, náuky a služby	1,4%	1,4%	3,5%
Vedy a náuky o kultúre a umení	0,0%	0,0%	0,0%
Vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	0,0%	0,0%	7,7%

Pri komparácii z hľadiska pohlavia sa zistilo, že muži majú vyšší podiel pracujúcich v zahraničí, ako v práci súvisiacej s odborom (muži 3,8 %, ženy 1,6 %), v práci čiastočne prekrývajúcej sa s odborom (muži 2,1 %, ženy 0,7 %), tak aj v práci so žiadnym súvisom so študovaným odborom (muži 6,7 %, ženy 3,0 %). Na základe typu vysokej školy mali najvyšší podiel vo všetkých troch skupinách súvisu práce a odboru absolventi štátnych vysokých škôl. V práci v študovanom odbore to bolo 8,3 % respondentov (verejné 2,1 %, súkromné 1,8) a totožný percentuálny podiel 8,3 % mali externisti štátnych vysokých škôl aj v práci v zahraničí, ktorá nesúvisela s odborom (verejné 4,2 %, súkromné 3,1 %). Práca čiastočne prekrývajúca sa s odborom predstavovala v tomto type vysokej školy 4,2 % (verejné 1,3 %, súkromné 0,9 %).

V časti prieskumu týkajúcej sa práce počas štúdia sme sa respondentov pýtali aj na to, koľko mesiacov pôsobili v danej práci počas štúdia. Najviac respondentov (63,7 %) uviedlo, že viac ako 12 mesiacov strávili v práci, ktorá súvisela s ich študovaným odborom. Akokoľvek, takmer polovica respondentov označila aj možnosť, že ich práca nesúvisela s odborom (52,4 %), resp., že práca sa čiastočne s odborom prekrývala (47,0 %). Z tabuľky možno vyčítať, že externisti označovali predovšetkým dlhodobé zotrvanie v práci vo všetkých troch skupinách popisujúcich súvislosť práce s odborom (percentuálny podiel od 47,0 % do 63,7 %) a krátkodobé zotrvanie do 2 mesiacov (percentuálny podiel od 27,6 % do 37,5 %). Naopak najmenší podiel možno vidieť v časových úsekoch 7-12 mesiacov (podiel 4,1 % až 6,0 %) a 3-6 mesiacov (4,2 % až 9,5 %).

Tabuľka 9 – Čas venovaný práci počas štúdia

	V študovanom odbore	Prekrývajúca sa iba čiastočne	Nesúvisiaca so študovaným odborom
0-2 mesiace	27,6%	37,5%	36,3%
3-6 mesiacov	4,2%	9,5%	7,3%
7-12 mesiacov	4,5%	6,0%	4,1%
viac ako 12 mesiacov	63,7%	47,0%	52,4%
spolu	100,0%	100,0%	100,0%

Pri hlbšej analýze a komparácii z hľadiska rôznych triediacich znakov bolo zaznamenaných niekoľko zaujímavých zistení. Korelácia času venovaného práci počas štúdia v študovanom odbore a typu vysokej školy ukázala, že najdlhšie zotrvanie v tejto kategórii práce (viac ako 12 mesiacov a v odbore) vystihovalo predovšetkým externistov štátnych vysokých škôl (85,7 %). Pri ostatných typov vysokých škôl bol percentuálny podiel v tomto časovom vymedzení na hranici dvoch tretín – externisti verejných vysokých škôl 62,9 % a externisti súkromných vysokých škôl 62,7 %. Podobne je to aj v korelácii z hľadiska nadobudnutého stupňa vzdelania. Viac ako rok pracovalo počas štúdia v študovanom odbore 78,0 % absolventov III. stupňa, 61,9 % II. stupňa a 63,4 % externistov I. stupňa.

Podobne aj najdlhšie venovaný čas v práci, ktorá sa čiastočne prekrývala s odborom, bol doménou externistov štátnych vysokých škôl, keď podiel v ich skupine predstavoval 71,4 %. U externistov verejných a súkromných vysokých škôl to nebola ani polovica (47,3 %, resp. 42,4 %).

Práci nesúvisiacej so študovaným odborom venovali dlhší čas viac ženy ako muži. Viac ako rok v nej strávilo 57,2 % žien a takmer polovica mužov (48,4 %). Takisto viac ako rok pôsobilo v práci mimo svojho odboru viac ako polovica absolventov verejných (54,8 %) a súkromných vysokých škôl (50,8 %). Študenti štátnych vysokých škôl predstavovali v tejto kategórii ani nie tretinu (27,3 %) a práve naopak, nadpolovičný podiel mali v kategórii do 2 mesiacov (54,5 %). Opäť aj pri type tejto práce bol zistený rozdiel medzi skupinami podľa nadobudnutého stupňa vzdelania. Tí respondenti, ktorí nadobudli najvyšší stupeň a uviedli, že pracovali počas štúdia v práci nesúvisiacej s odborom mali najmenší percentuálny podiel pri časovom úseku viac ako rok (27,5 %). U absolventov I. a II. stupňa to bola viac ako polovica (52,3 %, resp. 56,2 %).

Vo výskume sme sa pýtali respondentov i na to, do akej miery považujú skúsenosti nadobudnuté v práci počas štúdia za relevantné pre ich profesionálnu kariéru a osobný rozvoj. Svoje hodnotenie mohli vyjadriť na škále od 1 do 5, kde 1 znamenala do veľkej miery a 5 pokladala skúsenosť za nerelevantnú. Podľa predpokladov za najrelevantnejšie skúsenosti boli považované tie, ktoré boli získané v práci s priamym súvisom na študovaný odbor a najmenej relevantné tie skúsenosti, ktoré pochádzali z práce nesúvisiacej so študovaným odborom. Ako možno vidieť v tabuľke č. 5, na základe priemernej hodnoty (mean) sú najrelevantnejšie skúsenosti z práce z odboru pre osobný rozvoj (mean 2,08) a pre

profesionálnu kariéru (mean 2,33). Na druhej strane najvyšší priemer a teda aj najmenej relevantné sú skúsenosti z práce nesúvisiacej so študovaným odborom pre osobný rozvoj (mean 2,93) a pre profesionálnu kariéru (mean 3,42). Zaujímavé zistenie vidieť pri každom type práce (súvisiace, čiastočne súvisiace, nesúvisiace s odborom), kde sú vždy ako relevantnejšie hodnotené skúsenosti pre osobný rozvoj ako pre profesionálnu kariéru.

Tabuľka 10 – Relevantnosť skúseností nadobudnutých prácou počas štúdia pre profesionálnu kariéru a osobný rozvoj

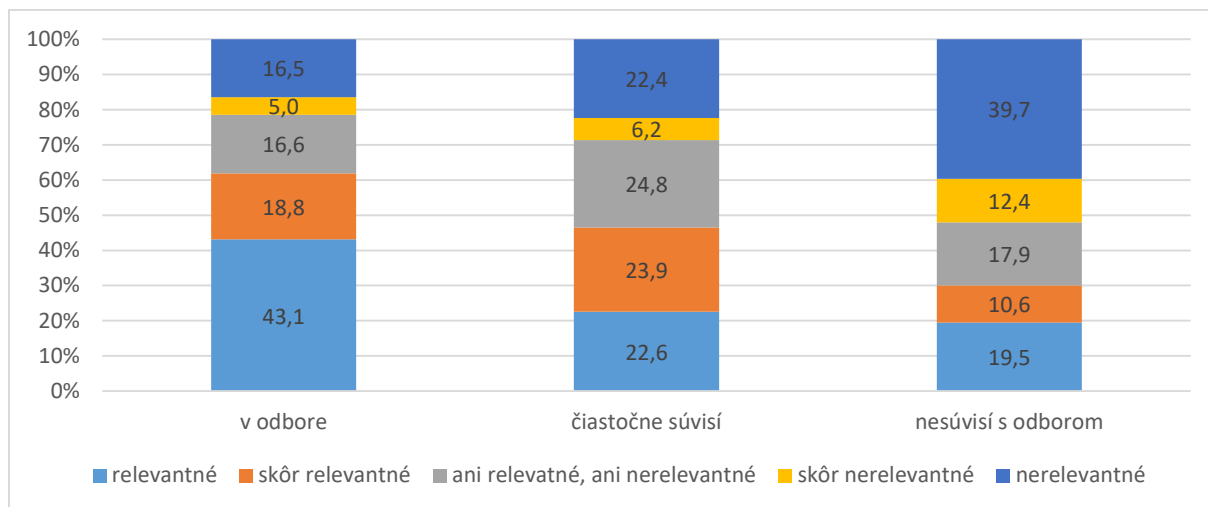
	V študovanom odbore	Prekrývajúca sa iba čiastočne	Nesúvisiaca so študovaným odborom
Profesionálna kariéra	2,33%	2,82%	3,42%
Osobný rozvoj	2,08%	2,54%	2,93%

*číslo predstavuje priemernú hodnotu za celý súbor (škála od 1 do 5)

Priemerné hodnoty ukázali, ktoré skúsenosti sú najrelevantnejšie a podľa predpokladov to boli skúsenosti z práce v odbore. Aké je percentuálne rozloženie relevantnosti skúsenosti pre profesionálnu kariéru a osobný rozvoj zobrazujú nasledujúce grafy č. 1 a č. 2.

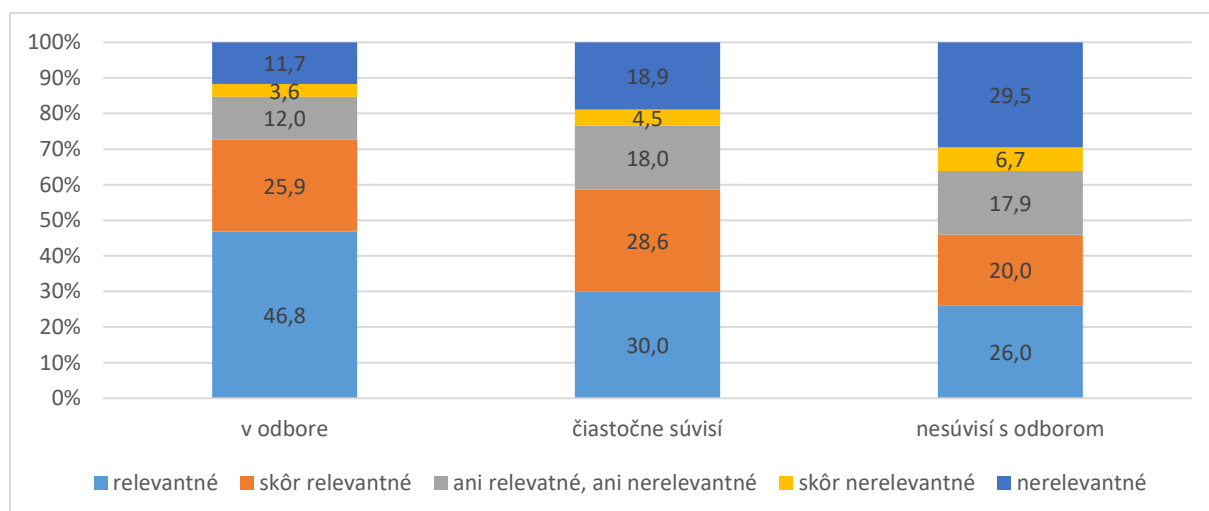
V rámci profesionálnej kariéry sú za relevantné považované skúsenosti z práce z odboru u 61,9 % respondentov, skúsenosti z práce, ktorá sa čiastočne prekrýva s prácou u polovice (46,5 %) a skúsenosti z práce nesúvisiacej so študovaným odborom u tretiny (36,1 %).

Graf 14 – Relevantnosť skúseností pre profesionálnu kariéru

Pri osobnom rozvoji je relevantnosť skúsenosti identická vzhľadom na skupiny práce, ako pri profesionálnej kariére. Označenie skúsenosti za relevantné je podielovo najvyššie pri skúsenostiach z práce v odbore (72,9 %), nasledujú skúsenosti z čiastočne prekrývajúcej práce s odborom (58,6) a takmer polovica respondentov považuje za relevantné aj skúsenosti z práce, ktorá vôbec nesúvisí s odborom (46,0 %). Predsa len, akékoľvek pracovné skúsenosti sú cenné pre osobnostný rozvoj a formovanie človeka.

Graf 15 – Relevantnosť skúseností pre osobný rozvoj

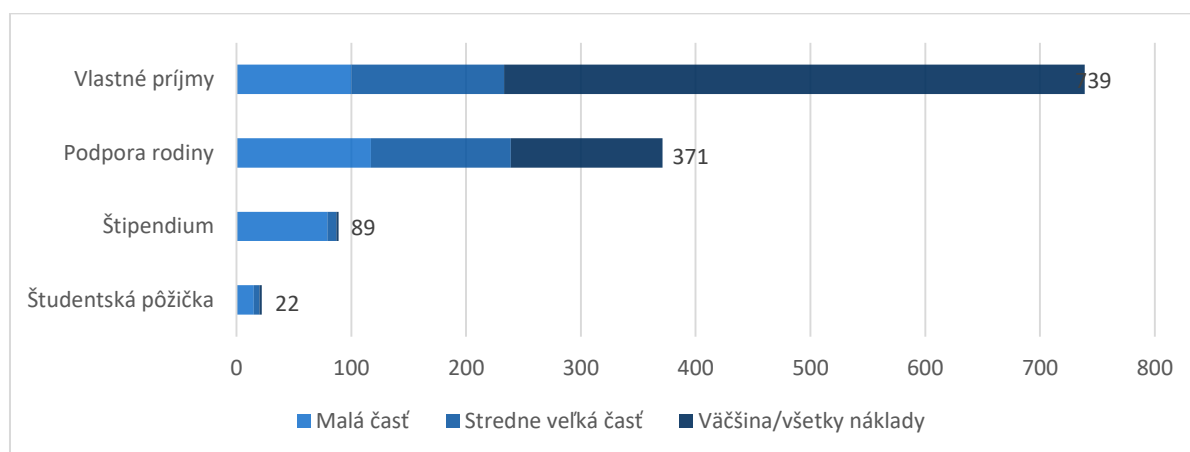

2.1. Financovanie študijných a životných nákladov počas štúdia

V rámci prieskumu pracovnej situácie absolventov počas ich štúdia bola jedna z kľúčových otázok zameraná aj na spôsoby, vďaka ktorým absolventi financovali svoje náklady na život a na štúdium. V zásade boli ponúkané štyri spôsoby: podpora rodiny, vlastné príjmy, študentská pôžička a štipendium. Respondenti mohli v dotazníku ku každej položke percentuálne vyjadriť mieru financovania svojich nákladov daným spôsobom.

Na úvod sa pozrime na to, ako často respondenti využívali jednotlivé spôsoby financovania a akú časť ich finančných nákladov jednotlivé spôsoby financovania pokrývali.

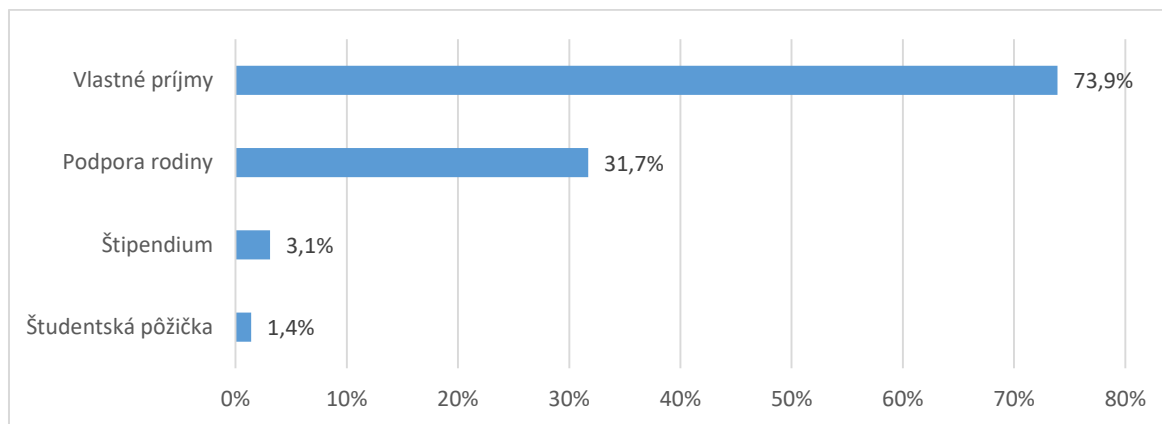
Graf 16 – Využívanie jednotlivých spôsobov financovania nákladov na štúdium so zobrazením časti nákladov, ktoré spôsoby financovania pokrývali

Na základe grafu môžeme skonštatovať, že výrazná väčšina absolventov na financovanie svojich nákladov využívala svoje vlastné príjmy. Súčasne možno doplniť, že dominantná časť absolventov financu-

júcich svoje náklady vďaka nim dokázala pokryť väčšinu svojich nákladov/všetky svoje náklady. Pomerne častým spôsobom absolventi financovali svoje štúdium aj vďaka podpore rodiny, ktorá na pokrytie väčšiny/všetkých nákladov stačila iba približne tretine absolventov. Oveľa menej absolventov na financovanie využila štipendium, ktoré im navyše pokrylo iba malú časť ich nákladov. Najmenej respondentov ako spôsob financovania využilo študentskú pôžičku.

Graf 17 – Priemerné percentuálne zobrazenie podielu pokrytia nákladov na štúdium jednotlivými spôsobmi financovania

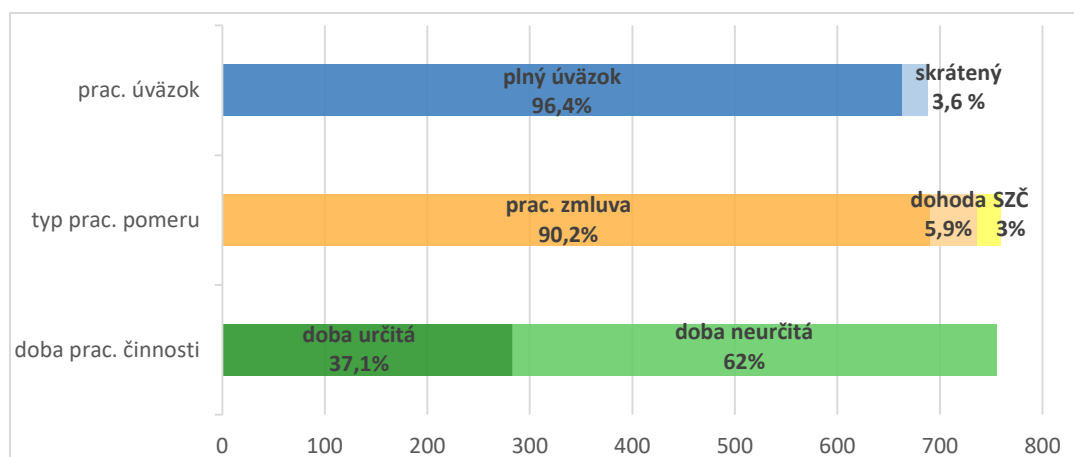
Graf uvedený vyššie ilustruje, že vlastné príjmy respondentom postačovali na pokrytie priemerne takmer 74 % ich celkových nákladov. Druhý najväčší podiel na pokrytí nákladov na štúdium mala finančná pomoc od rodiny a zanedbateľný podiel financovania pripadal na štipendium a študentskú pôžičku.

3. Prvé pracovné miesto po ukončení štúdia

3.1. Charakter prvej práce po ukončení štúdia

Získané štatistické údaje vypovedajú o tom, že po ukončení štúdia mala práca výraznej väčšiny respondentov charakter pracovnej zmluvy (spomedzi ktorých až takmer 97 % predstavovalo pracovnú zmluvu na plný úväzok), takmer 6 % respondentov pracovalo na dohodu a v minimálnom pomere (3 %) respondenti vykonávali prácu na živnosť. Čo sa týka doby pracovnej činnosti, častejšie sa medzi respondentmi vyskytovala práca na dobu neurčitú (62 %). Situácia pracovnej činnosti respondentov po ukončení štúdia je znázornená v nasledujúcom grafe.

Graf 18 – Pracovná aktivita respondentov po ukončení štúdia na základe vybraných kritérií

(Percentuálny súčet pri jednotlivých kritériách nepredstavuje 100 % z dôvodu chýbajúcich alebo chybných odpovedí niektorých respondentov.)

V závislosti od pohlavia respondentov v otázke pracovnej situácie po ukončení štúdia nezaznamenávame žiadne výrazné rozdiely, avšak istý mierny rozdiel možno postrehnúť v porovnaní pracovnej doby, kde vidieť znateľne vyššie percento žien pracujúcich na dobu určitú (rozdiel o 8,5 p. b.).

Miernejší rozdiel môžeme v súvislosti s dobou vykonávania práce sledovať aj v závislosti od typu vysokej školy. Údaje hovoria o tom, že pracovná činnosť na dobu určitú sa vyskytuje o niečo častejšie medzi absolventami štátnych vysokých škôl, pričom v súkromných a verejných je pomer približne na rovnakej hladine (rozdiel približne o 7 p. b.).

Z hľadiska dosiahnutého stupňa vzdelania môžeme sledovať štatisticky významné rozdiely v súvislosti s typom pracovného pomeru po ukončení štúdia a takisto aj s dobou pracovnej činnosti. Získané dáta indikujú, že zatiaľ čo respondenti, ktorí dosiahli I. a II. stupeň vzdelania po ukončení štúdia pracovali častejšie na základe pracovnej zmluvy, respondenti s absolvovaným III. stupňom vzdelania pracovali častejšie na dohodu a podnikali. Rozdiel si možno všimnúť aj v súvislosti s dobou vykonávania práce, kde zaznamenávame častejší výskyt práce na dobu určitú po ukončení štúdia medzi respondentmi s dosiahnutým III. stupňom vzdelania a práce na dobu neurčitú medzi respondentmi s dosiahnutým II. stupňom vzdelania. Vyššie charakterizované skutočnosti sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 11 – Pracovná aktivita respondentov po ukončení štúdia v súvislosti s typom pracovného pomeru a doby pracovnej činnosti v závislosti od dosiahnutého stupňa VŠ vzdelania

		I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
typ prac. pomeru	zmluva	93,3%	90,0%	83,3%
	dohoda	3,9%	6,3%	8,3%
	podnikanie	2,2%	2,6%	8,3%
doba prac. činnosti	určitá	41,4%	34,6%	43,7%
	neurčitá	58,0%	64,4%	54,9%

Pri porovnaní jednotlivých skupín študijných odborov v súvislosti s pracovnou situáciou po ukončení štúdia môžeme vidieť niekoľko odlišností. Pracovná činnosť na základe pracovnej zmluvy sa v pomere najviac vyskytuje medzi absolventmi geografických vied, absolventmi dopravy, pošty a telekomunikácií, absolventmi ekonomiky a organizácie. Pracovná zmluva je taktiež vysoko frekventovaná medzi absolventmi nelekárskych zdravotníckych vied a absolventmi pedagogických vied. Práca na dohodu je

nad mieru rozšírená medzi absolventmi špeciálnych technických odborov a absolventmi informačných a komunikačných technológií. Čo sa týka podnikania, omnoho častejšie sa vyskytuje medzi absolventmi elektrotechniky. Isté rozdiely zaznamenávame aj v súvislosti s dobou pracovnej činnosti. Zatiaľ čo na dobu určitú pracovali po ukončení štúdia skôr absolventi učiteľstva a absolventi pedagogických vied, doba neurčitá bola častejšia skôr medzi absolventmi zdravotníckych odborov vzdelávania a absolventmi elektrotechniky. Zistené súvislosti sú zobrazené v nasledujúcej tabuľke, ktorá zobrazuje študijné odbory priradené k jednotlivým typom pracovnej činnosti.

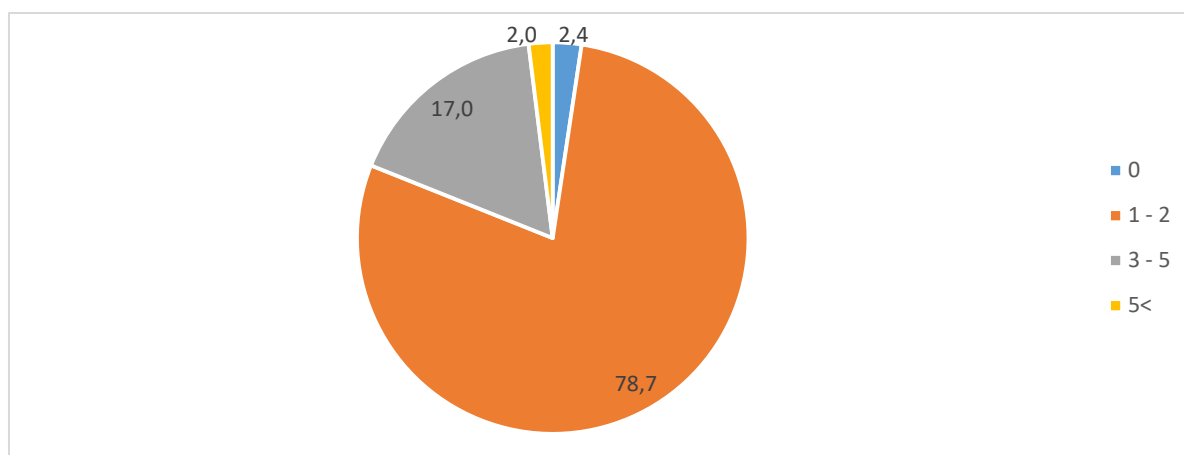
Tabuľka 12 – Pracovná aktivita respondentov po ukončení štúdia v súvislosti s typom pracovného pomeru a doby pracovnej činnosti v závislosti od študijného odboru

typ prac. pomeru			doba prac. činnosti	
zmluva	dohoda	podnikanie	určitá	neurčitá
Geografické vedy (100%)	Špeciálne technické odbory (18,8%)	Elektrotechnika (9,1%)	Učiteľstvo (55,7%)	Zdravotnícke odbory vzdelávania na stredných zdravotníckych školách (85,7%)
Doprava, pošty, telekomunikácie (100%)	Informačné a komunikačné technológie (18,2%)		Pedagogické vedy (41,2%)	Elektrotechnika (80%)
Ekonomika a organizácia, obchod a služby II (100%)	Informačné a komunikačné technológie (18,2%)		Geografické vedy (72,7%)	
Nelekárske zdravotnícke vedy (98,1%)			Informačné a komunikačné technológie (71,4%)	
Pedagogické vedy (97,1%)			Doprava, pošty, telekomunikácie (71,4%)	

3.2. Počet zamestnávateľov od ukončenia štúdia

Pri pohľade na získané dáta o počte zamestnávateľov od ukončenia štúdia môžeme skonštatovať, že o niečo viac ako dve tretiny (78,7 %) respondentov mali jedného až dvoch zamestnávateľov. Druhým najčastejším prípadom boli traja až piati zamestnávatelia, ktorých uvádza 17 % respondentov. Viac ako päť zamestnávateľov uvádzajú respondenti len v minimálnej miere (2 %), takisto ako aj žiadnych zamestnávateľov (2,4 %), čo nám vypovedá o pozitívnej pracovnej situácii absolventov externého štúdia, aspoň čo sa týka pracovnej aktivity. Uvedené skutočnosti sú ilustrované v nasledujúcom grafe.

Graf 19 – Počet zamestnávateľov, ktorých mali respondenti od ukončenia štúdia

Na základe pohlavia zaznamenávame v súvislosti s počtom zamestnávateľov len mierne rozdiely, avšak tie jasne poukazujú na skutočnosť, že u žien je počet zamestnávateľov po ukončení štúdia nižší. Jedného až dvoch zamestnávateľov uvádza o 5 p. b. viac žien ako mužov a súčasne viac mužov ako žien uvádza troch a viacerých zamestnávateľov. Zistenia sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 13 – Počet zamestnávateľov, ktorých mali respondenti od ukončenia štúdia v závislosti od pohlavia

	ženy	muži
0	2,6%	2,1%
1 - 2	80,8%	75,6%
3 - 5	14,7%	19,7%
5<	1,9%	2,6%

Rozdiely v závislosti od dosiahnutého stupňa vzdelania absolventov jasne hovoria o tom, že absolventi III. stupňa vzdelania od ukončenia štúdia boli zamestnaní u väčšieho počtu zamestnávateľov, ako absolventi, ktorí dosiahli ostatné stupne vzdelania. U troch až piatich zamestnávateľov, napríklad, boli absolventi s III. stupňom vzdelania zamestnaní častejšie o 13 p. b. ako absolventi I. stupňa. Súčasne u viac ako piatich zamestnávateľov boli absolventi III. stupňa vzdelania zamestnaní častejšie o takmer 5 p. b. Vyššie uvedené zistenia uvádza tabuľka nižšie.

Tabuľka 14 – Počet zamestnávateľov, ktorých mali respondenti od ukončenia štúdia v závislosti od stupňa dosiahnutého vzdelania

	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
0	3,4%	2,2%	1,4%
1 - 2	77,8%	80,7%	64,8%
3 - 5	17,6%	15,4%	28,2%
5<	1,1%	1,8%	5,6%

Pri pohľade na kategórie absolventov podľa skupiny absolvovaného odboru nezaznamenávame v otázke počtu zamestnávateľov od ukončenia štúdia takmer žiadne výraznejšie rozdiely. Analýza dát však mierne naznačuje, že vyšší počet zamestnávateľov (konkrétne v intervale 3 – 5 zamestnávateľov) je charakteristický skôr pre absolventov prírodných vied a technických vied/náuk. Uvedená skutočnosť je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

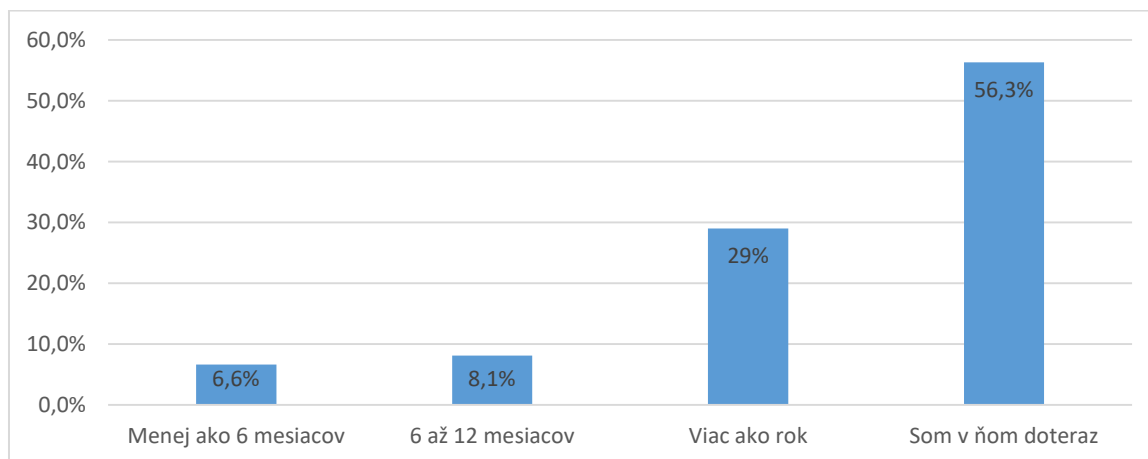
Tabuľka 15 – Počet zamestnávateľov, ktorých mali respondenti od ukončenia štúdia v závislosti od skupiny ŠO

	prírodné vedy	technické vedy a náuky	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy	zdravotníctvo	spoločenské vedy, náuky a	vedy a náuky o kultúre a	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky
0	0,0%	0,8%	7,7%	0,0%	3,3%	0,0%	0,0%
1 - 2	75,0%	75,0%	69,2%	80,3%	79,3%	80,0%	85,2%
3 - 5	25,0%	21,7%	15,4%	18,3%	15,6%	20,0%	11,1%
5<	0,0%	2,5%	7,7%	1,4%	1,8%	0,0%	3,7%

3.3. Doba zotrvania v prvom pôsobisku po ukončení štúdia

Pracovná situácia absolventov po ukončení štúdia je istým spôsobom determinovaná aj dobou zotrvania v ich prvom pracovnom pôsobisku. Analýza dát vypovedá o tom, že o niečo viac ako polovica (56,3 %) absolventov externého štúdia zotrvala v ich prvej práci až do súčasnosti. Takmer tretina (29 %) absolventov uvádza zotrvanie v prvom pracovnom pôsobisku viac ako rok a výrazne zriedkavejšie sa vyskytujú absolventi, ktorí zotrvali v ich prvom pôsobisku menej ako rok (menej ako 6 mesiacov; 6 – 12 mesiacov).

Graf 20 – Doba zotrvania absolventov na prvom pôsobisku po ukončení štúdia

Pri pohľade na absolventov externého štúdia v súvislosti s dobou zotrvania v ich prvom pracovnom pôsobisku v závislosti od ich dosiahnutého stupňa vzdelania si môžeme povšimnúť rozdielne odpovede medzi absolventmi III. stupňa. Dáta ukazujú, že absolventi III. stupňa vzdelania oveľa častejšie ako absolventi ostatných stupňov zotrvali vo svojom prvom pôsobisku viac ako jeden rok. V porovnaní s absolventmi I. stupňa rozdiel predstavuje takmer 14 p. b. Súčasne však rozdiel zaznamenávame aj

v otázke zotrvania až po súčasnosť, pri ktorej absolventi III. stupňa, naopak, zotrvali v ich prvom pôsobisku až po súčasnosť oveľa zriedkavejšie, ako ostatní. Rozdiel v porovnaní s absolventmi I. stupňa predstavuje 16 p. b. To však nemusí nevyhnutne znamenať, že by mali absolventi III. stupňa väčší problém udržať sa v práci po ukončení štúdia. Variant, ktorý vyjadruje zotrvanie až do súčasnosti neudáva žiadny časový rozsah zotrvania, prináša nám len informáciu o tom, že daný respondent zotráva vo svojom prvom pôsobisku až do súčasnosti (pričom môže pôsobiť na pracovisku len niekoľko mesiacov).

Tabuľka 16 – Doba zotrvania absolventov na prvom pôsobisku po ukončení štúdia v závislosti od stupňa dosiahnutého VŠ vzdelania

	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
Menej ako 6 mesiacov	7,2%	6,2%	8,3%
6 až 12 mesiacov	8,3%	7,6%	9,7%
Viac ako rok	26,7%	28,3%	40,3%
Som v ňom doteraz	57,8%	57,9%	41,7%

V závislosti od roku absolvovania respondentov zaznamenávame mierne rozdiely, ktoré vypovedajú o tom, že medzi absolventmi z roku 2014 sa o niečo častejšie vyskytujú takí respondenti, ktorí vo svojom prvom pracovnom pôsobisku zotrvali 6 – 12 mesiacov a viac ako rok.

Tabuľka 17 – Doba zotrvania absolventov na prvom pôsobisku po ukončení štúdia v závislosti od roku ukončenia štúdia

	2014	2018
Menej ako 6 mesiacov	6,7%	6,4%
6 až 12 mesiacov	8,8%	7,1%
Viac ako rok	31,2%	25,0%
Som v ňom doteraz	53,3%	61,4%

Porovnanie jednotlivých skupín vedných odborov v súvislosti s dobou zotrvania respondentov v prvom pôsobisku nám ukazuje celkom rôznorodé výsledky. Podstatným v tomto ohľade je, že najdlhšie v prvom pôsobisku zotrávajú absolventi technických vied a náuk (36,4 % zotráva viac ako rok; 10 % zotráva 6 – 12 mesiacov). Medzi odbory, ktorých absolventi vo svojom prvom pôsobisku zotrávajú najkratšie patria prírodné vedy (až takmer 16 % zotráva menej ako pol roka), zdravotníctvo a poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy.

Tabuľka 18 – Doba zotrvania absolventov v prvom pôsobisku po ukončení štúdia v závislosti od skupiny študijných odborov

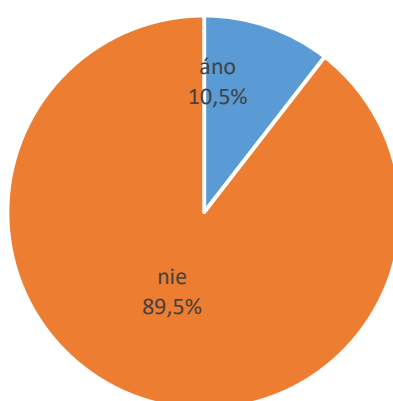
	prírodné vedy	technické vedy a náuky	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne	zdravotníctvo	spoločenské vedy, náuky a služby	vedy a náuky o kultúre a umení	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky
Menej ako 6 mesiacov	15,6%	5,8%	7,7%	8,3%	6,1%	0,0%	3,7%
6 až 12 mesiacov	3,1%	9,9%	7,7%	5,6%	8,3%	20,0%	7,4%
Viac ako rok	25,0%	36,4%	23,1%	20,8%	29,3%	20,0%	25,9%
Som v ňom doteraz	56,3%	47,9%	61,5%	65,3%	56,4%	60,0%	63,0%

4. Ekonomická aktivita po ukončení štúdia – história

4.1. Využívanie inštitútu absolventskej praxe

Získané dáta jednoznačne hovoria o tom, že inštitút absolventskej praxe nie je medzi absolventmi externého štúdia vysokých škôl veľmi populárny. Až takmer 90 % respondentov uviedlo, že inštitút absolventskej praxe po ukončení štúdia nevyužili.

Graf 21 – Využívanie inštitútu absolventskej praxe po ukončení štúdia

Rozdelenie absolventov podľa pohlavia ukázalo o niečo častejší výskyt využívania inštitútu absolventskej praxe u žien, ako u mužov.

Tabuľka 19 – Využívanie inštitútu absolventskej praxe po ukončení štúdia v závislosti od pohlavia

	ženy	muži
využilo	13,1%	6,8%
nevyužilo	86,9%	93,2%

Porovnanie absolventov na základe ich dosiahnutého stupňa vzdelania tiež ukázalo, že najčastejšie sa využívanie inštitútu absolventskej praxe využíva medzi absolventmi II. stupňa vzdelania (12,1 %) a naopak, najzriedkavejšie medzi absolventmi III. stupňa vzdelania (4,2 %).

Tabuľka 20 – Využívanie inštitútu absolventskej praxe po ukončení štúdia v závislosti od stupňa dosiahnutého vzdelania

	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
využilo	8,3%	12,1%	4,2%
nevyužilo	91,7%	87,9%	95,8%

V závislosti od typu vysokej školy vidieť omnoho častejšie využívanie inštitútu absolventskej praxe medzi absolventmi súkromných vysokých škôl, v porovnaní s ostatnými absolventmi.

Tabuľka 21 – Využívanie inštitútu absolventskej praxe po ukončení štúdia v závislosti od typu vysokej školy

	verejné VŠ	súkromné VŠ	štátne VŠ
využilo	8,9%	15,5%	0,0%
nevyužilo	91,1%	84,5%	100,0%

Pri porovnaní využívania inštitútu absolventskej praxe v závislosti od skupiny študijných odborov vidieť jednu konkrétnu skupinu, ktorej absolventi inštitút využívali o niečo častejšie, ako ostatní. Ide o spoločenské vedy, náuky a služby, v rámci ktorých využilo inštitút absolventskej praxe takmer 13 % respondentov.

Tabuľka 22 – Využívanie inštitútu absolventskej praxe po ukončení štúdia v závislosti od skupiny študijných odborov

	prírodné vedy	technické vedy a náuky	poľnohospodárske a lesnícke a veterinárne vedy	zdravotníctvo	spoločenské vedy, náuky a služby	vedy a náuky o kultúre a umení	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky
využilo	3,1%	7,5%	0,0%	8,3%	12,9%	0,0%	3,7%
nevyužilo	96,9%	92,5%	100,0%	91,7%	87,1%	100,0%	96,3%

Rozdelenie absolventov podľa vekových kategórií jasne ukazuje, že inštitút absolventskej praxe je najintenzívnejšie využívaný medzi tými najmladšími absolventmi a so zvyšujúcim sa vekom jeho využívanie klesá. Lineárny pokles využívania inštitútu absolventskej praxe je natoľko jednoznačný, že medzi absolventmi nad 55 rokov sa už jeho využívanie nevyskytuje vôbec.

Tabuľka 23 – Využívanie inštitútu absolventskej praxe po ukončení štúdia v závislosti od vekovej kategórie

	23-34	35-45	46-55	55<
využilo	17,0%	6,9%	4,2%	0,0%
nevyužilo	83,0%	93,1%	95,8%	100,0%

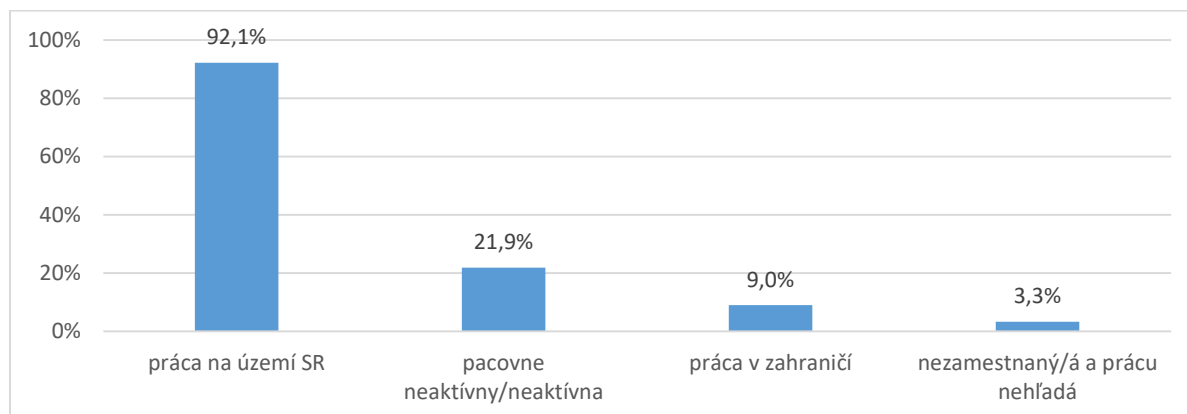
4.2. Rozsah pracovnej aktivity/neaktivity v období po ukončení štúdia

V nasledujúcej kapitole si priblížime pracovnú aktivitu a jej rozsah u absolventov externého štúdia po ukončení štúdia. Venovať sa budeme pracovnej aktivite absolventov na území Slovenska alebo v zahraničí. Sledovaná bude aj pracovná neaktivita absolventov, ktorá bude zisťovaná pomocou doby, počas ktorej boli absolventi nezamestnaní, resp. prácu si nehládali. Respondenti mali v dotazníku možnosť uviesť počet mesiacov a vyjadriť tak dobu svojej pracovnej aktivity/neaktivity. Pre zvýšenie zrozumiteľnosti sme v rámci interpretácie dát rozdelili odpovede respondentov do štyroch kategórií pri každom type pracovnej aktivity/neaktivity. Tieto kategórie nie sú vo všetkých prípadoch rovnaké, avšak pri každom druhu pracovnej aktivity/neaktivity v rovnakom zmysle vyjadrujú štyri časové úseky – krátkodobý časový úsek, krátkodobý až strednodobý časový úsek, strednodobý až dlhodobý časový úsek a dlhodobý časový úsek.

Pri pohľade na dáta o pracovnej aktivite/neaktivite absolventov externého štúdia bolo zistené, že vyše deväť z desiatich absolventov od ukončenia štúdia až po súčasnosť v istom časovom období pracovalo na území SR. Iba 8% absolventov po ukončení štúdia na území SR nepracovalo vôbec. Dáta ďalej ukazujú, že v zahraničí pracovali absolventi v oveľa menšej miere, ako na území SR. Prácu v zahraničí uviedol menej ako jeden absolvent z desiatich. V otázke pracovnej neaktivity zistenia vypovedajú o tom, že

s obdobím bez zamestnania sa v určitom období života po ukončení štúdia stretlo takmer 22% absolventov. Absolventov, ktorí mali po ukončení štúdia obdobie bez zamestnania a ani si zamestnanie neľadali bolo oveľa menej, tj. len 3% absolventov.

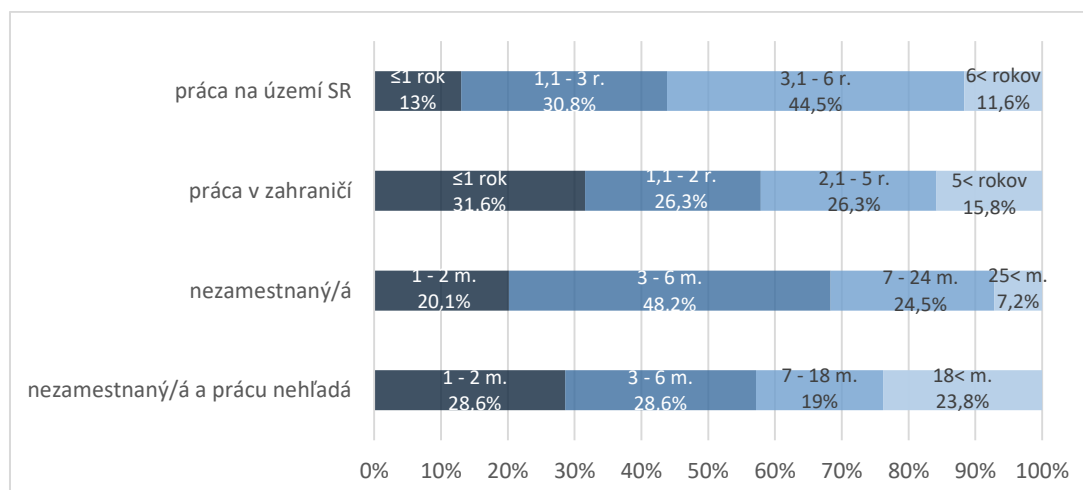
Graf 22 – Pracovná aktivita/neaktivita absolventov externého štúdia

(Percentuálny súčet respondentov je vyšší ako 100% z dôvodu možnosti vyjadrenia viacerých druhov pracovnej aktivity/neaktivity.)

V nasledujúcom grafe je zobrazená pracovná aktivita/neaktivita absolventov rozdelená do štyroch kategórií v závislosti od časového úseku pracovnej aktivity/neaktivity (vysvetlené vyššie). Z grafu vidieť, že prácu na území SR uvádzajú absolventi najčastejšie v strednodobom časovom úseku, ktorý predstavuje časový úsek od 1,1 roka až do 6 rokov. Jeden rok a menej pracovnej aktivity na území SR uviedlo iba 13 % absolventov. Prácu v zahraničí vykonávali absolventi najčastejšie v krátkodobom časovom úseku (jeden rok a menej u 31,6 % absolventov) a viac ako 5 rokov práce v zahraničí uviedlo iba 15,8 % absolventov. Obdobie, počas ktorého boli absolventi nezamestnaní trvalo najčastejšie 3 až 6 mesiacov (u 48,2 % absolventov). Dlhšie trvajúce obdobia nezamestnanosti uvádzali absolventi v menšej miere – 7 až 24 mesiacov uvádza ani nie 25 % absolventov a viac ako 24 mesiacov uvádza 7 % absolventov.

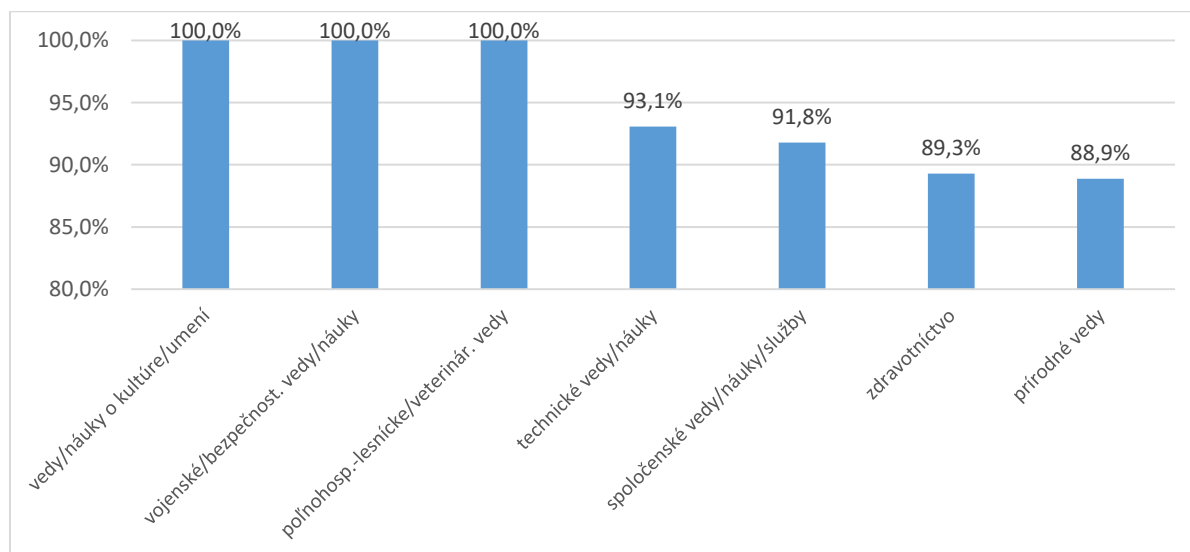
Graf 23 – Pracovná aktivita/neaktivita absolventov externého štúdia rozdelená do kategórií podľa dĺžky trvania

V závislosti od demografických znakov absolventov sa môže pracovná aktivita/neaktivita líšiť. V nasledujúcich odsekoch textu sa budeme venovať štatisticky významným rozdielom v pracovnej aktivite/neaktivite medzi rôznymi skupinami absolventov.

Pracovnú skúsenosť absolventov na Slovensku je zaujímavé sledovať na základe druhu študijného odboru. Dáta ukazujú, že všetci absolventi z odborov: vojenské a bezpečnostné vedy a náuky, vedy a náuky o kultúre a umení, poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy majú skúsenosť s prácou na Slovensku. Práca na Slovensku sa však viditeľne v menšej miere vyskytuje medzi absolventmi odborov: prírodné vedy (88,9 % absolventov má skúsenosť s prácou na Slovensku) a zdravotníctvo (89,3 % absolventov má skúsenosť s prácou na Slovensku). Mierny rozdiel môžeme sledovať aj pri porovnaní pracovnej skúsenosti absolventov na Slovensku podľa dosiahnutého stupňa vzdelania. Absolventi III. stupňa vzdelania uvádzali pracovnú skúsenosť na Slovensku najčastejšie (94,6 %), pričom absolventi I. stupňa zriedkavejšie (91,5 %).

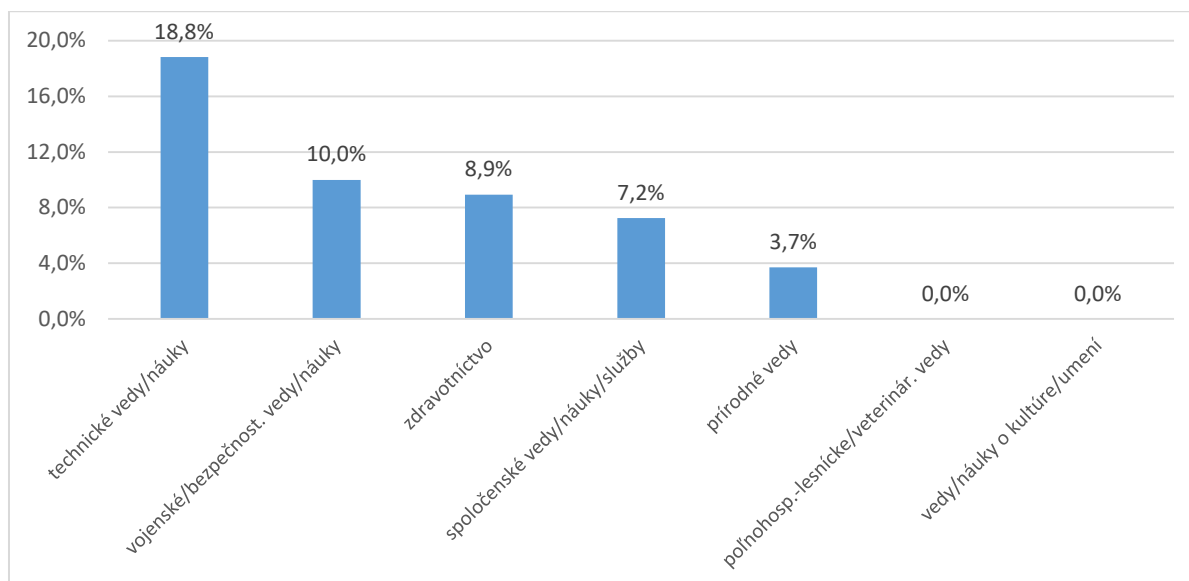
Graf 24 – Skúsenosť s prácou na Slovensku podľa skupiny študijných odborov

Pracovné skúsenosti absolventov v zahraničí sa v porovnaní s prácou na Slovensku líšia na základe viacerých faktorov. Prvým z faktorov je dosiahnutý stupeň vzdelania, kde vidieť výrazne vyššie percento respondentov s III. stupňom vzdelania, ktorí v zahraničí mali určitú pracovnú skúsenosť (takmer 18 % absolventov), v porovnaní s absolventmi I. a II. stupňa vzdelania, medzi ktorými malo pracovnú skúsenosť v zahraničí iba okolo 8,5 % absolventov (jednotlivo).

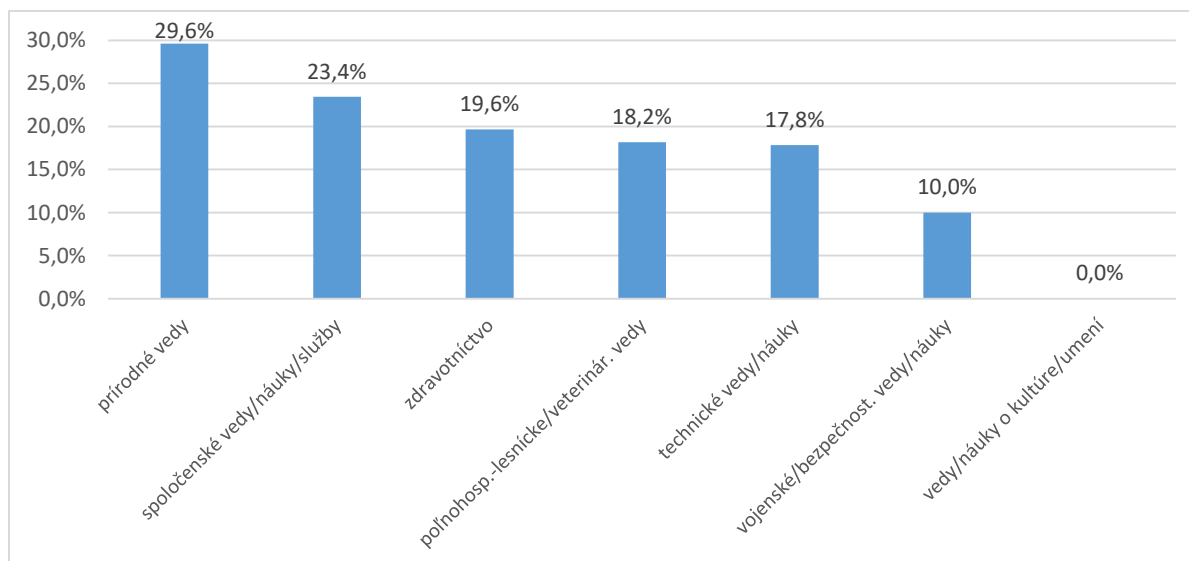
Ďalším z faktorov je pohlavie, kde vidieť vyššie percento mužov, ktorí mali pracovnú skúsenosť v zahraničí (14,3 %), oproti ženám (6,6 %). Odlišnosti v pracovnej skúsenosti v zahraničí môžeme sledovať aj u študijného odboru absolventov. Prácu v zahraničí vo výrazne vyššej miere ako všetci ostatní uvádzajú absolventi technických vied a náuk (18,8%). Výrazne menej pracovných skúseností v zahraničí, naopak, uvádzajú absolventi prírodných vied (3,7%) a pracovná skúsenosť v zahraničí úplne absentuje medzi absolventmi vied a náuk o kultúre a umení a poľnohospodársko-lesníckych a veterinárnych vied.

Graf 25 – Skúsenosť s prácou v zahraničí podľa skupiny študijných odborov

Skúsenosť s obdobím bez zamestnania sa u absolventov líši podľa ich dosiahnutého stupňa vzdelania. Výsledky prieskumu ukazujú, že obdobie bez zamestnania po ukončení štúdia uvádzajú absolventi III. stupňa vzdelania vo viditeľne vyššej miere ako ostatní absolventi. Zatiaľ čo medzi absolventmi I. stupňa vzdelania uvádza obdobie bez zamestnania 18,3 % absolventov, medzi absolventmi III. stupňa vzdelania toto obdobie uvádzalo až 25 % absolventov. Pri porovnaní údajov podľa druhu študijného odboru nachádzame najväčší pomer absolventov so skúsenosťou s obdobím bez zamestnania medzi absolventmi prírodných vied (takmer 30 %) a absolventmi spoločenských vied, náuk a služieb (23,4 %). Najnižší pomer absolventov so skúsenosťou s obdobím bez zamestnania, naopak, nachádzame medzi absolventmi vojenských a bezpečnostných vied a náuk (10 %).

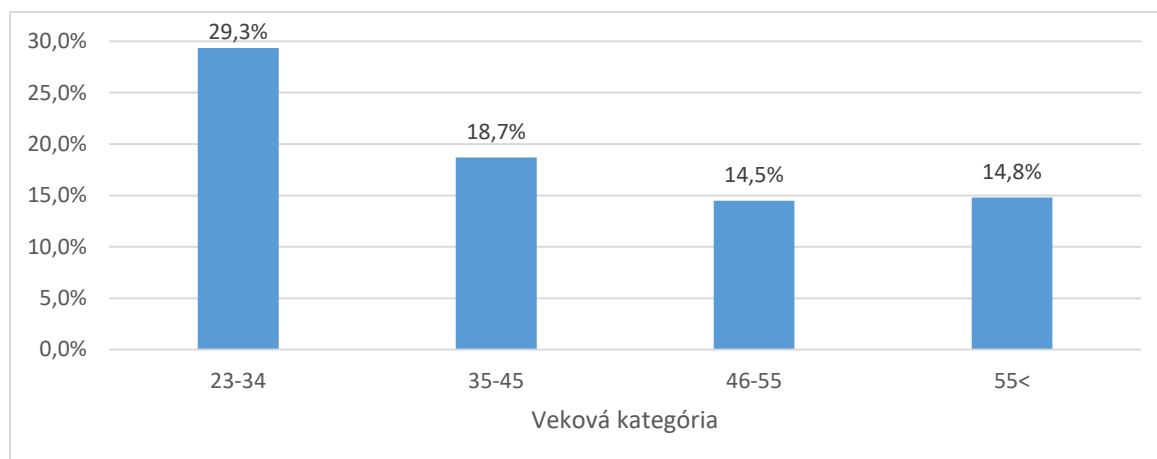
Graf 26 – Skúsenosť s obdobím bez zamestnania podľa skupiny študijných odborov

Pri porovnaní vekových kategórií absolventov v súvislosti so skúsenosťou s obdobím bez zamestnania nie sú výrazné rozdiely medzi jednotlivými kategóriami ničím prekvapivým, keďže v rámci vekového

rozpätia našej výskumnej vzorky nachádzame respondentov z viacerých generácií. Je preto dôležité pri poukazovaní na tieto rozdiely zohľadňovať odlišné pracovné prostredia a podmienky, v ktorých žili staršie generácie absolventov. Pri pohľade na štatistické dáta zaznamenávame najvyšší podiel absolventov so skúsenosťou s obdobím bez zamestnania medzi tými najmladšími absolventmi (23-34 rokov: 29,3 % absolventov). Výrazne menej absolventov so skúsenosťou s obdobím bez zamestnania nachádzame vo vekovej kategórii 35-45 (takmer 19 %) a najmenší podiel absolventov so skúsenosťou s obdobím bez zamestnania zaznamenávame v najstarších vekových kategóriách (46-55; nad 55).

Graf 27 – Skúsenosť s obdobím bez zamestnania podľa vekových kategórií absolventov

Iným prípadom sú absolventi, ktorí vo svojom živote po ukončení štúdia mali skúsenosť s obdobím bez zamestnania a súčasne si zamestnanie nehľadali. Pri porovnaní na základe druhu študijného odboru absolventov nachádzame najviac takýchto absolventov v kategórii absolventov prírodných vied (takmer 15 %). Po nich sa najčastejšie absolventi so skúsenosťou s obdobím bez zamestnania a bez záujmu o prácu nachádzali medzi absolventmi technických vied a náuk (takmer 6 %). V ostatných kategóriách študijných odborov bol podiel absolventov so skúsenosťou s obdobím bez zamestnania a bez záujmu o hľadanie práce veľmi nízky.

Mierne odlišnosti môžeme vidieť aj pri porovnaní absolventov podľa typu školy, kde vidieť o niečo vyšší podiel absolventov so skúsenosťou s obdobím bez zamestnania a bez záujmu o prácu medzi absolventmi verejných VŠ (4 %) oproti absolventom súkromných VŠ (1,2 %).

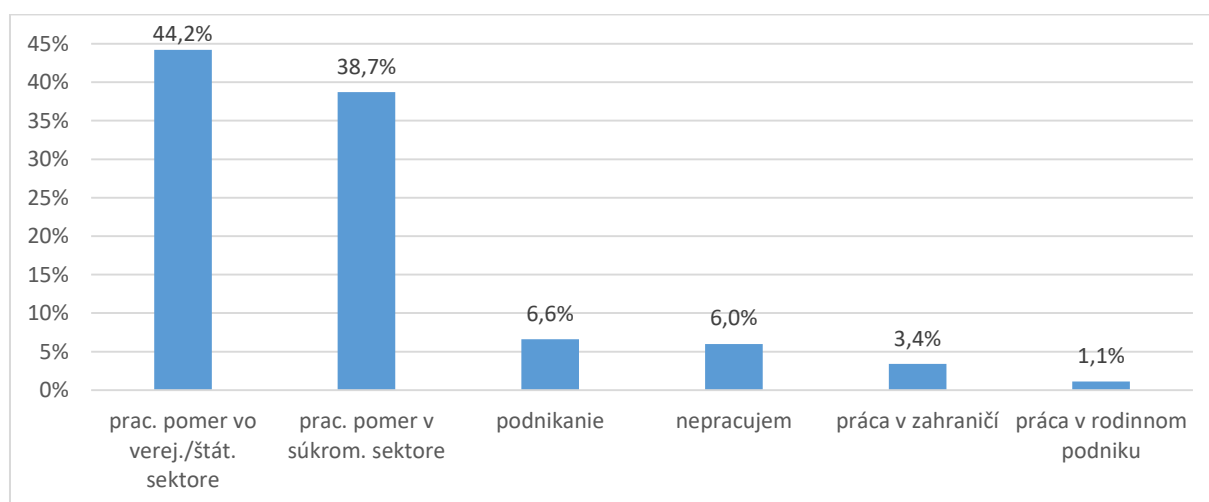
Rozdiely medzi vekovými kategóriami absolventov poukazujú na znateľne vyšší podiel absolventov so skúsenosťou s obdobím bez zamestnania a bez záujmu o prácu medzi tými najmladšími absolventmi (23-34: 5,4 % absolventov) a naopak, absenciu absolventov so skúsenosťou s takýmto pracovne neaktívnym obdobím v najstarších vekových kategóriách (46-55; 55 <).

5. Súčasná ekonomická aktivita

5.1. Pracovná situácia absolventov v súčasnosti

V predchádzajúcej časti interpretácie bolo uvedené, že väčšina absolventov externého štúdia (vyše 56 %) v súčasnosti pracuje na pracovnej pozícii, ktorá bola zároveň prvou pozíciou od ukončenia ich štúdia. Táto skutočnosť vypovedá aj o tom, že absolventi externého štúdia majú vo väčšine prípadov stabilné pracovné zázemie. Situáciu súčasnej pracovnej aktivity absolventov ilustruje graf č. 28, v ktorom sú zaznamenané odpovede 737 respondentov (58 respondentov neodpovedalo, čo predstavuje 7,3 % z celkovej výskumnej vzorky).

Graf 28 – Situácia súčasnej pracovnej aktivity/neaktivity absolventov externého štúdia

Z tabuľky vidieť, že väčšina absolventov v súčasnosti pracuje na pracovný pomer vo verejnej alebo v štátnej správe (44,2 %). Druhou najpočetnejšou skupinou sú absolventi pracujúci na pracovný pomer v súkromnom sektore, ktorí tvoria 38,7 %. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že výrazná väčšina absolventov uprednostňuje prácu na pracovný pomer na území Slovenska. Podnikanie sa v porovnaní s prácou na pracovný pomer vyskytuje medzi absolventmi oveľa zriedkavejšie (6,6 %), avšak v súčasnosti absolventi uvádzajú podnikanie dvakrát častejšie ako v období po absolvovaní (zatiaľ čo po absolvovaní uvádza podnikanie 23 absolventov, ako súčasnú pracovnú aktivitu ju uvádza takmer 50 absolventov). Nezamestnaných absolventov je v súčasnej dobe približne toľko, koľko je podnikateľov (6 %) a najmenší podiel tvoria absolventi pracujúci v zahraničí (3,4 %) a pracujúci v rodinnom podniku (1,1 %).

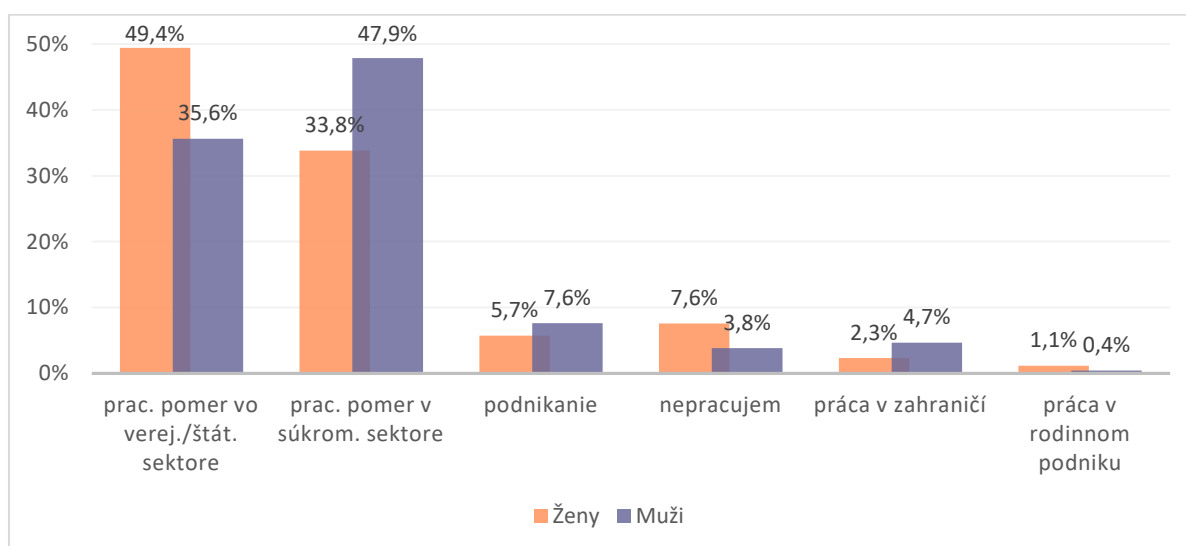
V závislosti od stupňa dosiahnutého vzdelania bolo zistené, že zatiaľ čo práca vo verejnom alebo štátnom sektore je o niečo viac frekventovaná medzi absolventmi s dosiahnutým III. stupňom vysokoškolského vzdelania (47,7 %), práca v súkromnom sektore je rozšírená skôr medzi absolventmi I. (36,7 %) a II. (40,5 %) stupňa. U absolventov III. stupňa je taktiež oveľa viac rozšírené podnikanie (15,4 %) a o niečo častejšie sa u nich vyskytuje aj práca v zahraničí (6,2 %). Medzi absolventmi I. stupňa je nezamestnaný takmer každý desiaty absolvent (9 %), čo však neplatí u absolventov III. stupňa, medzi ktorými je iba 1,5 % nezamestnaných. Zistené súvislosti sú spracované v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 24 – Situácia súčasnej pracovnej aktivity/neaktivity absolventov externého štúdia v závislosti od dosiahnutého stupňa vzdelania

	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
prac. pomer vo verej./štát. sektore	44,6%	43,6%	47,7%
prac. pomer v súkrom. sektore	36,7%	40,5%	29,2%
podnikanie	5,6%	5,9%	15,4%
nepracujem	9,0%	5,5%	1,5%
práca v zahraničí	2,8%	3,3%	6,2%
práca v rodinnom podniku	1,1%	1,2%	0,0%

Z porovnania súčasnej pracovnej situácie na základe pohlavia absolventov vidieť častejší výskyt pracovných pomerov vo verejnom/štátnom sektore medzi ženami (49,4 %) a súčasne častejší výskyt pracovných pomerov v súkromnom sektore medzi mužmi (47,9 %). Okrem vyššie uvedeného rozdielu medzi mužmi a ženami si možno ešte povšimnúť rozdiel v podiele nezamestnaných, ktorý je o niečo vyšší medzi ženami (7,6 %), avšak tento rozdiel možno do veľkej miery pripísať napr. aj materskej dovolenke, resp. starostlivosti o dieťa.

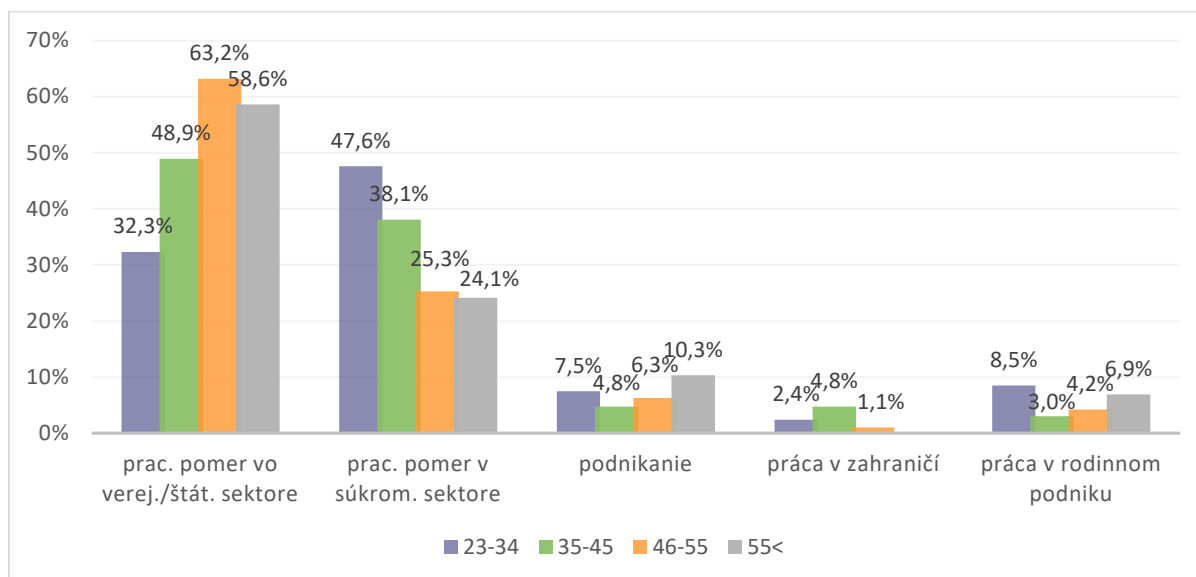
Graf 29 – Situácia súčasnej pracovnej aktivity/neaktivity absolventov externého štúdia v závislosti od pohlavia

Pri porovnaní absolventov podľa druhu vyštudovaného odboru vidieť rozdielne tendencie. Najväčšie zastúpenie vo verejnom/štátnom sektore majú absolventi zdravotníckych odborov (57,6 %) a absolventi spoločenských vied, náuk a služieb (47,4 %). V súkromnom sektore zasa dominujú absolventi technických vied (53,8 %) a absolventi prírodných vied (53,3 %). Absolventi technických vied v porovnaní s ostatnými taktiež o niečo častejšie volia podnikanie (9,4 %). Rozdiely zaznamenávame aj v podiele nezamestnaných, ktorý je najväčší medzi absolventmi spoločenských vied, náuk a služieb (7,5 %) a naopak, najnižší medzi absolventmi prírodných vied, poľnohospodársko-lesníckych a veterinárnych vied pri ktorých nebol zaznamenaný ani jeden nezamestnaný.

Z porovnania podľa vekových skupín absolventov vyplýva, že s narastajúcim vekom stúpa podiel absolventov pracujúcich v štátnom/verejnom sektore. Z grafu vidieť, že zatiaľ čo v najmladšej vekovej skupine pracuje vo verejnom/štátnom sektore 32 % absolventov, vo vekovej skupine 46-55 je podiel absolventov 63 %. Opačný trend môžeme vidieť pri práci v súkromnom sektore, v ktorom narastajúcim vekom pracovná aktivita postupne klesá.

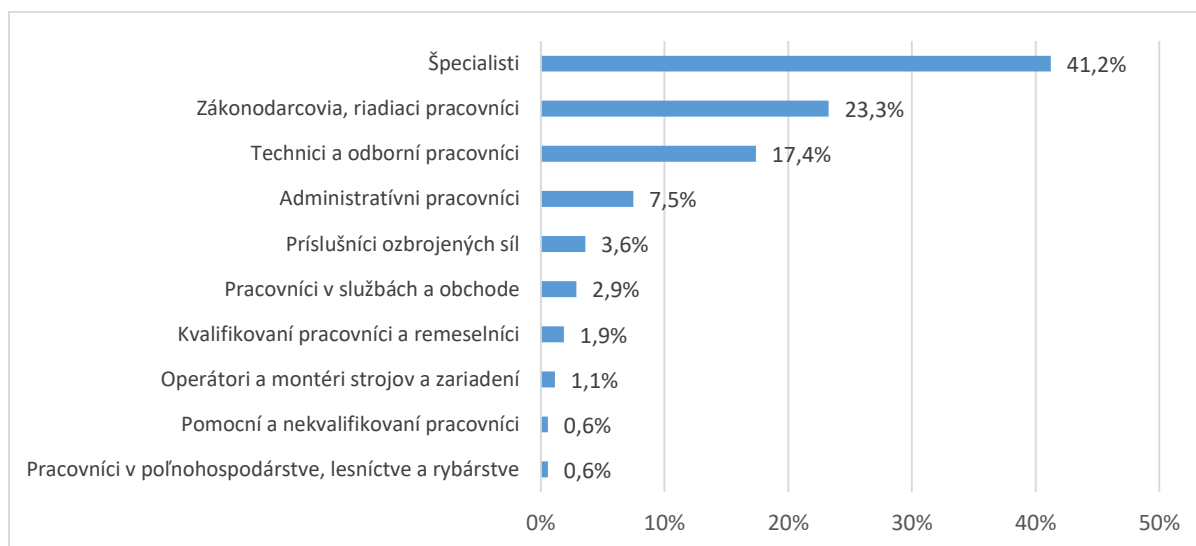
Graf 30 – Situácia súčasnej pracovnej aktivity/neaktivity absolventov externého štúdia v závislosti od vekovej kategórie

5.2. Oblasť pracovného pôsobenia absolventov

V nasledujúcej podkapitole sa budeme venovať otázke, v akých pracovných oblastiach absolventi najčastejšie pôsobia. Nižšie uvedený graf nám ilustruje rôzne pracovné oblasti, ktoré sú zoradené podľa podielu absolventov v nich pôsobiach.

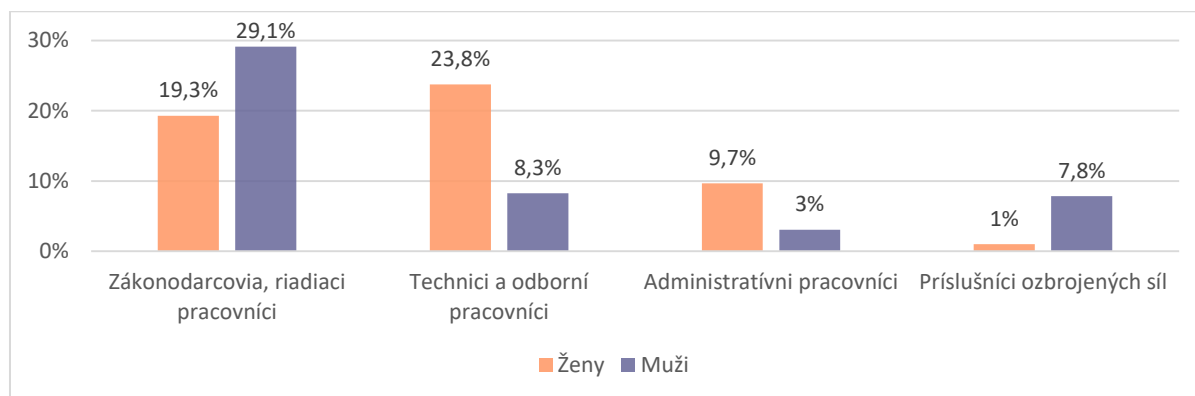
Graf 31 – Pracovné oblasti, v ktorých absolventi pôsobia

Z grafu jednoznačne vidieť, že najčastejšou pracovnou voľbou absolventov je práca špecialistu, ktorú vykonáva vyše 40 % absolventov. Takmer štvrtina absolventov svoju súčasnú pracovnú činnosť zaraďuje do oblasti zákonodarstva alebo riadiacej práce. O niečo menej absolventov svoju prácu vykonáva v oblasti techniky alebo odbornej práce. Z grafu vyplýva, že u absolventov je celkovo menej častá práca operátorov strojov/zariadení a práca v službách, či v poľnohospodárstve.

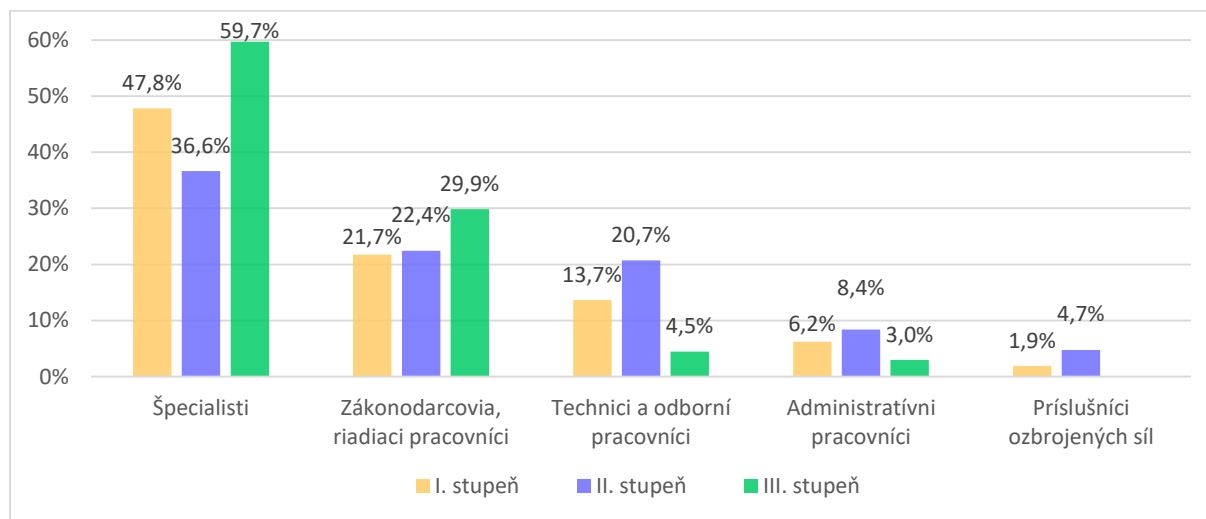
Odpovede absolventov v súvislosti s pracovnou oblasťou, v ktorej pôsobia sú v závislosti od pohlavia mierne odlišné. Najvýraznejšie odlišnosti možno sledovať v oblasti techniky a odbornej práce, kde výrazne dominujú ženy (24 %) oproti mužom (8 %). Dominancia žien je viditeľná aj v oblasti administratívnej práce, v ktorej pracuje 9 % žien oproti 3 % mužov. Pomerne veľký rozdiel zaznamenávame aj v oblasti zákonodarstva a riadiacej práce, kde, naopak dominujú muži (29 %) oproti ženám (19 %). Muži taktiež dominujú v oblasti ozbrojených síl.

Graf 32 – Pracovné oblasti, v ktorých absolventi pôsobia podľa pohlavia

Pôsobenie v oblastiach práce sa v niektorých prípadoch líši aj podľa úrovne dosiahnutého vzdelania. Absolventi III. stupňa oveľa častejšie ako ostatní absolventi uvádzajú prácu špecialistu (60 %) a prácu zákonodarcu a riadiaceho pracovníka (30 %). U absolventov II. stupňa sa zasa o niečo častejšie vyskytuje práca technika a odborného pracovníka (21 %) a práca administratívneho pracovníka (8,4 %).

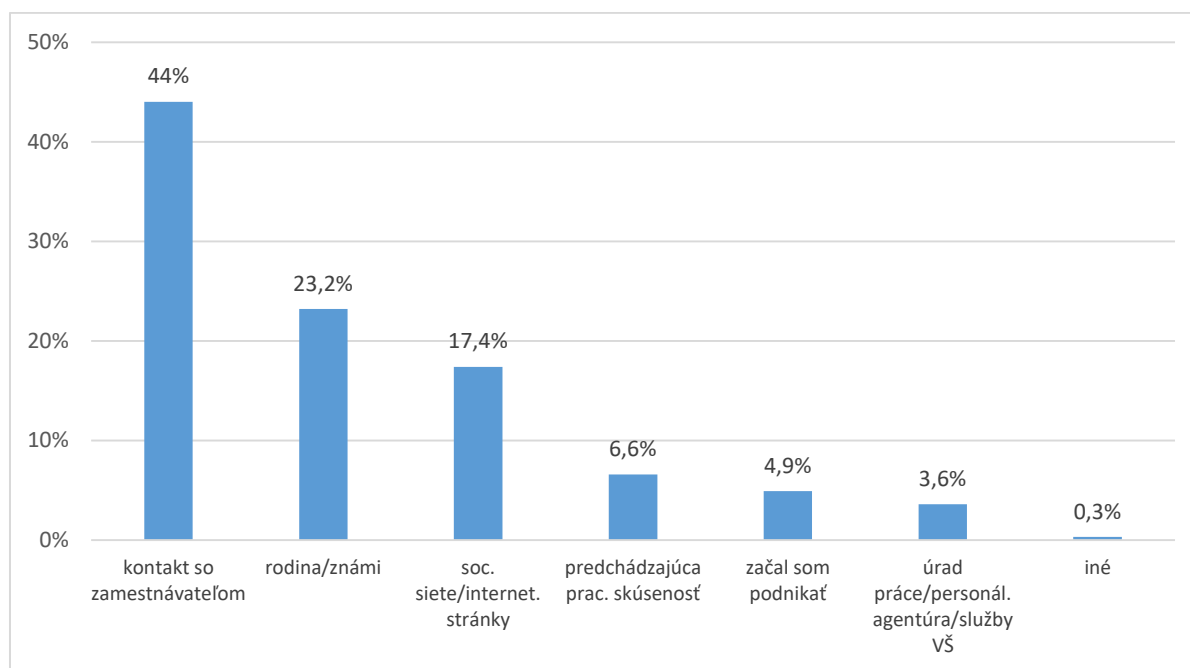
Graf 33 – Pracovné oblasti, v ktorých absolventi pôsobia podľa úrovne dosiahnutého vzdelania

5.3. Spôsob, akým si absolventi našli svoju aktuálnu prácu

Absolventi na hľadanie práce využívali rôzne spôsoby a prostriedky. V nasledujúcej podkapitole si priblížime tie z nich, ktoré boli medzi absolventmi najvyužívanejšie a súčasne prihladneme aj na rozdiely vo využívaní týchto prostriedkov na základe vybraných kritérií. Zo získaných údajov vyplýva, že najčastejšie využívaným spôsobom, akým sa absolventom podarilo získať prácu, je kontakt so zamestnávateľom (44 %), nehľadiac na to, z ktorej strany bol kontakt iniciovaný. O niečo zriedkavejšie si absolventi prácu našli prostredníctvom známych alebo rodiny (23,2 %) a pomerne často sa vyskytuje aj spôsob prostredníctvom sociálnych sietí a internetových stránok (17,4 %).

Graf 34 – Spôsoby, vďaka ktorým si absolventi našli svoje aktuálne zamestnanie

Rozdiely vo využívaní spôsobov hľadania práce na základe pohlavia nie sú veľmi výrazné, avšak môžeme konštatovať, že muži, častejšie ako ženy (o 3,5 p. b.) využili na nájdenie svojho aktuálneho zamestnania úrad práce, personálnu agentúru alebo služby vysokej školy. Takisto muži o niečo častejšie (o 3,9 p. b.) využili kontakt so zamestnávateľom. U žien sa zasa častejšie (o 8 p. b.) vyskytuje získanie práce prostredníctvom rodiny alebo známych.

V závislosti od typu vysokej školy môžeme taktiež zaznamenať isté, avšak nie veľmi výrazné rozdiely. Najvýraznejší rozdiel možno vidieť v prípade využívania rodinných príslušníkov/známych, prostredníctvom ktorých si častejšie našli prácu absolventi súkromných vysokých škôl (o 7,7 p. b.), ako absolventi verejných vysokých škôl. Absolventi súkromných vysokých škôl taktiež častejšie využívali ako spôsob zaobstarania si práce kontakt so zamestnávateľom. Medzi absolventmi verejných vysokých škôl zasa o niečo častejšie prevažuje získanie práce na základe predchádzajúcej pracovnej skúsenosti.

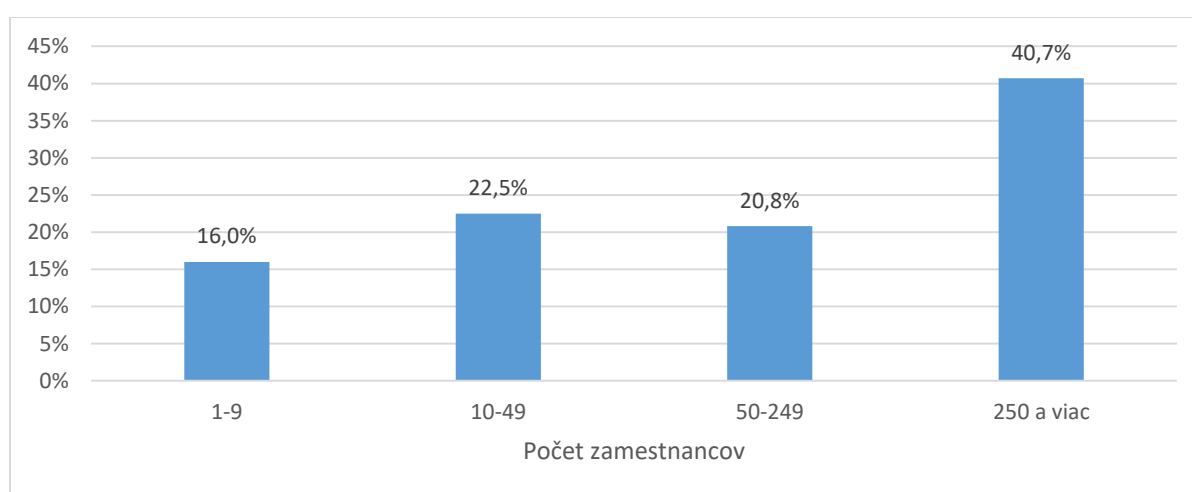
V súvislosti s nadobudnutým stupňom vzdelania absolventov zaznamenávame rozdielne odpovede najmä u absolventov s III. stupňom vzdelania. Rozdiely sú najviac viditeľné pri využívaní sociálnych sietí/internetových stránok, kde vidieť, že absolventi s III. stupňom vzdelania využívajú tento spôsob vo výrazne nižšej miere, ako ostatní (4,6 % absolventov III. stupňa oproti takmer 19 % absolventov II. stupňa). Na druhej strane sa u absolventov III. stupňa častejšie vyskytuje získanie práce na základe predchádzajúcej pracovnej skúsenosti (9,2 % absolventov III. stupňa oproti 4,3 % absolventov I.

stupňa). Častejšie sa u absolventov III. stupňa vyskytuje taktiež podnikanie ako súčasť pracovná činnosť (12,3 % absolventov III. stupňa oproti 3 % absolventov I. stupňa).

5.4. Veľkosť pracovného pôsobiska absolventov

Veľkosť súčasného pracovného pôsobiska absolventov externého štúdia je zisťovaná pomocou otázky v dotazníku o počte zamestnancov pracujúcich vo firme, spoločnosti alebo inštitúcii, ktorej je respondent súčasťou. Respondenti sú zoradení do štyroch kategórií od tých, čo pracujú v mikro-podnikoch až po zamestnancov veľkých spoločností. Získané údaje o respondentoch sú ilustrované v nasledujúcom grafe.

Graf 35 – Rozdelenia absolventov externého štúdia podľa veľkosti ich pracovného pôsobiska

Z grafu vidieť, že väčšina absolventov (40,7 %) pôsobí vo väčších firmách s počtom zamestnancov 250 a viac. Súčasne vidíme, že najmenej absolventov (16 %) pracuje v mikro-podnikoch s nie viac ako 9 zamestnancami. V menších a stredných podnikoch pracuje približne rovnaký podiel absolventov.

Odlíšnosti v odpovediach respondentov môžeme sledovať pri porovnávaní podľa pohlavia. Rozdiel pri porovnávaní pohlaví spočíva v tom, že u mužov sa oveľa častejšie vyskytuje práca vo väčších spoločnostiach (rozdiel o 16 p. b.), zatiaľ čo ženy častejšie pracujú v menších spoločnostiach. Údaje sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 25 – Veľkosť pracovného pôsobiska absolventov externého štúdia v závislosti od pohlavia

	Ženy	Muži
1-9	18,8%	12,4%
10-49	23,4%	19,5%
50-249	22,9%	17,3%
250 a viac	34,9%	50,9%

Mierne rozdiely možno sledovať aj pri porovnávaní absolventov v závislosti od dosiahnutého stupňa vzdelania, konkrétne pri odpovediach absolventov s dosiahnutým III. stupňom vzdelania. Odlíšnosti

v odpovediach absolventov s III. stupňom vzdelania vypovedajú o tom, že oproti ostatným absolventom sa u nich častejšie vyskytuje práca v mikro-podnikoch s maximálne deviatimi zamestnancami (absolventi s III. stupňom častejšie ako absolventi s II. stupňom o 6,5 p. b.) a súčasne aj práca vo väčších spoločnostiach s 250 a viac zamestnancami (absolventi s III. stupňom častejšie ako absolventi s II. stupňom o 6,5 p. b.).

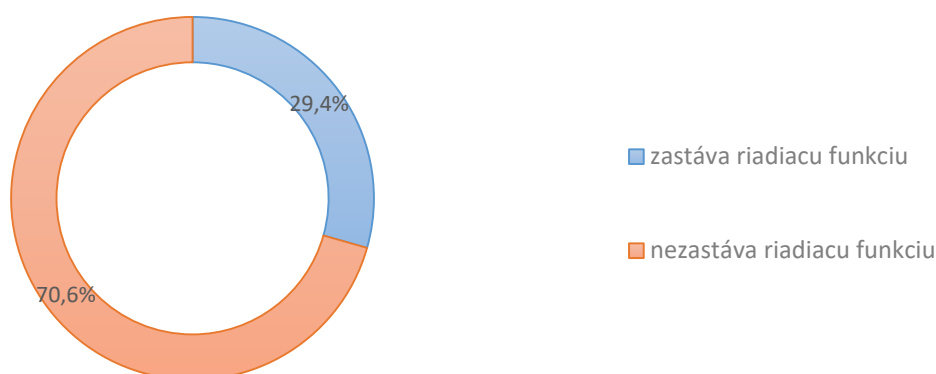
Tabuľka 26 – Veľkosť pracovného pôsobiska absolventov externého štúdia v závislosti od stupňa dosiahnutého VŠ vzdelania

	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
1-9	18,1%	14,7%	21,2%
10-49	21,9%	23,7%	16,7%
50-249	21,9%	21,1%	15,2%
250 a viac	38,1%	40,5%	47,0%

5.5. Charakter pracovnej pozície absolventov

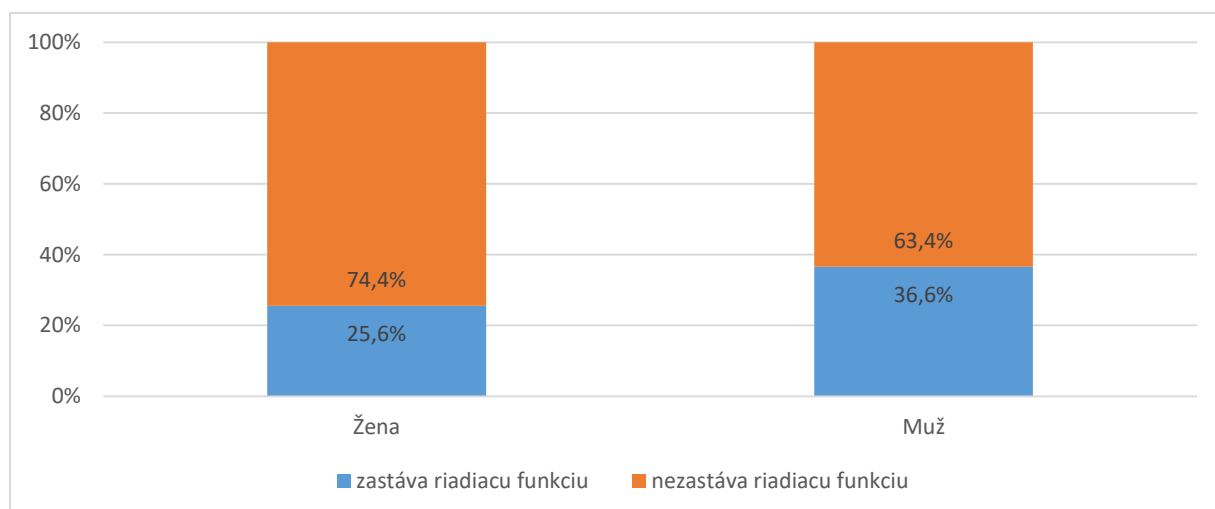
Podľa charakteru pracovnej pozície delíme absolventov externého štúdia v rámci prieskumu na tých, ktorí zastávajú riadiacu funkciu a na tých, ktorí nezastávajú riadiacu funkciu. Zo získaných dát môžeme uviesť, že viac ako dve tretiny absolventov externého štúdia nezastáva riadiacu funkciu.

Graf 36 – Charakter pracovných pozícií absolventov externého štúdia

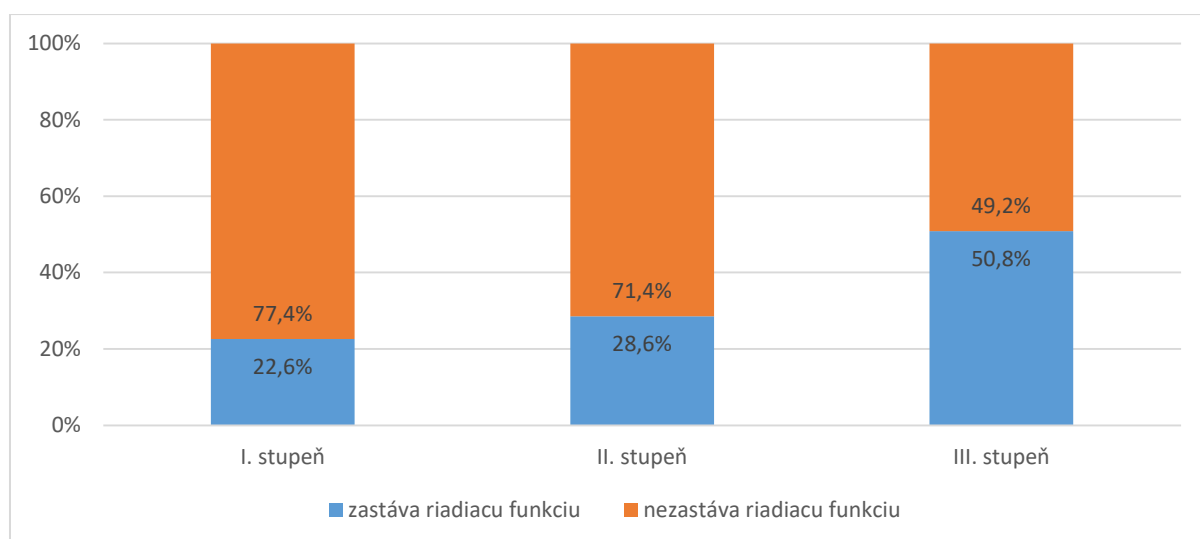
V súvislosti s charakterom pracovnej pozície môžeme podľa niektorých výberových kritérií sledovať zaujímavé rozdiely v odpovediach absolventov. Príkladom odlišností v odpovediach môže byť aj porovnanie podľa pohlavia, ktoré poukazujú na jasnú (percentuálnu) prevahu mužov s riadiacimi funkciami nad ženami.

Graf 37 – Charakter pracovných pozícií absolventov externého štúdia podľa pohlavia

Výraznejšie rozdiely v charaktere pracovnej pozície možno zaznamenať aj pri porovnaní absolventov na základe ich dosiahnutého stupňa vzdelania. Trend je v tomto prípade jednoznačný. Ukazuje sa, že riadiace funkcie sa vyskytujú najzriedkavejšie medzi absolventmi s I. stupňom, u ktorých zastáva riadiacu funkciu len o niečo viac ako pätina absolventov. Medzi absolventmi II. stupňa zastáva riadiacu funkciu o niečo viac ako štvrtina a medzi absolventmi III. stupňa je rozdelenie takmer vyrovnané.

Graf 38 – Charakter pracovných pozícií absolventov externého štúdia podľa dosiahnutého stupňa vzdelania

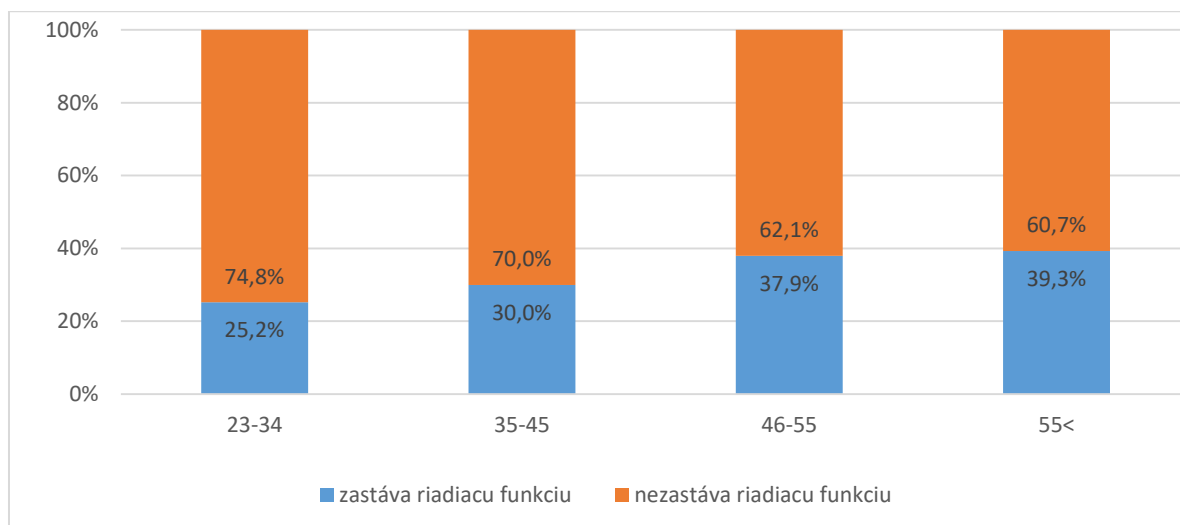

V súvislosti s typom vysokej školy vidieť vyšší výskyt respondentov s riadiacimi pozíciami medzi absolventmi verejných vysokých škôl (32,1 %) oproti absolventom súkromných vysokých škôl (24,3 %).

Čo sa týka vyštudovaného odboru, z údajov vyplýva, že najvyšší podiel absolventov s riadiacimi funkciami je medzi absolventmi vojenských a bezpečnostných vied/náuk (57,1 %) a technických vied/náuk (37,7 %). Najmenej riadiacich funkcií, naopak, nachádzame medzi absolventmi spoločenských vied, náuk a služieb (25,6 %), a zdravotníctva (22,2 %).

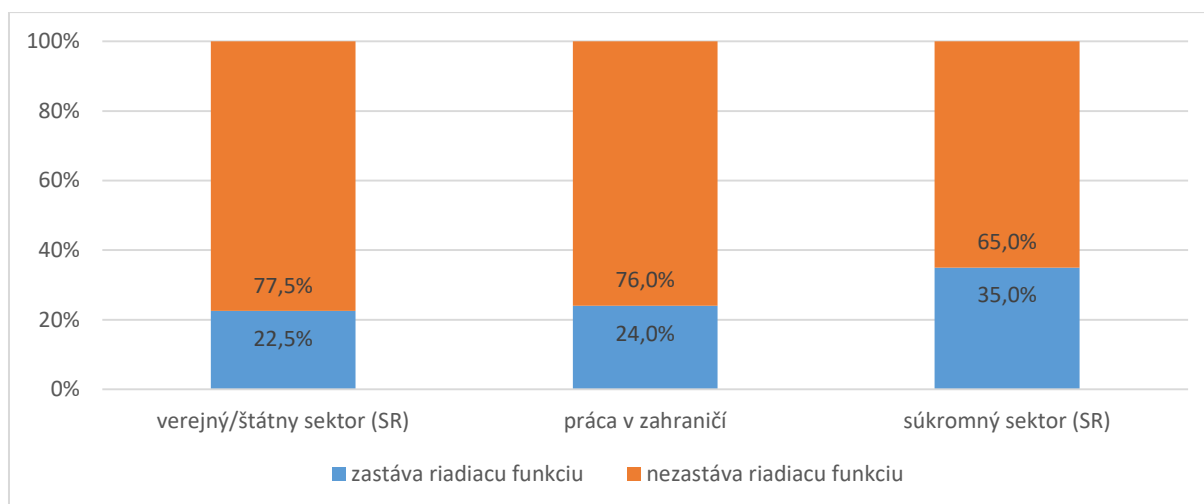
Ďalší zaujímavý trend v súvislosti s charakterom pracovnej pozície absolventov nachádzame pri porovnaní vekových kategórií absolventov. Tento trend jasne ukazuje, že výskyt absolventov s riadiacou funkciou sa postupne zvyšuje spolu so zvyšujúcim sa vekovým intervalom absolventov.

Graf 39 – Charakter pracovných pozícií absolventov externého štúdia podľa vekových kategórií absolventov

Charakter pracovných pozícií sa líši aj podľa toho, do akého sektora patrí daná pracovná pozícia. Ako vidieť z grafu, najviac respondentov s riadiacimi funkciami pracuje v súkromnom sektore a naopak, najmenej vo verejnom, či štátnom sektore.

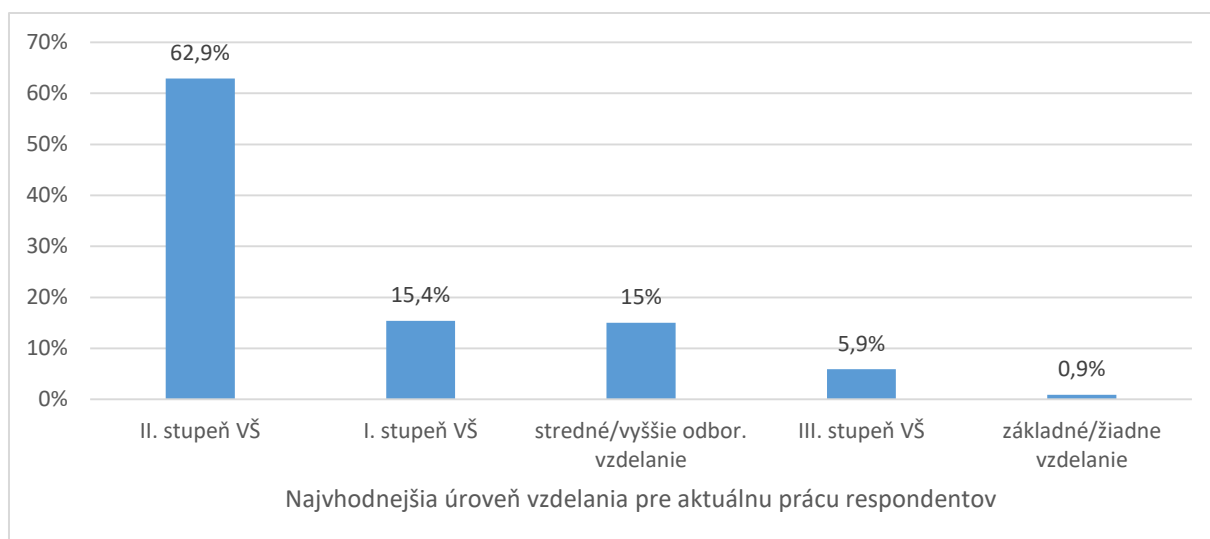
Graf 40 – Charakter pracovných pozícií absolventov externého štúdia podľa sektora, do ktorého ich pracovná pozícia spadá

5.6. Úroveň vzdelania, ktorá je podľa respondentov na vykonávanie ich súčasnej práce najvhodnejšia

O charaktere súčasnej pracovnej pozície absolventov externého štúdia hovorí aj subjektívne vnímanie úrovne práce samotnými respondentmi. V nasledujúcom odseku sa budeme venovať subjektívne priradenej úrovni vzdelania, ktoré je podľa absolventov najvhodnejším pre vykonávanie ich pracovnej pozície.

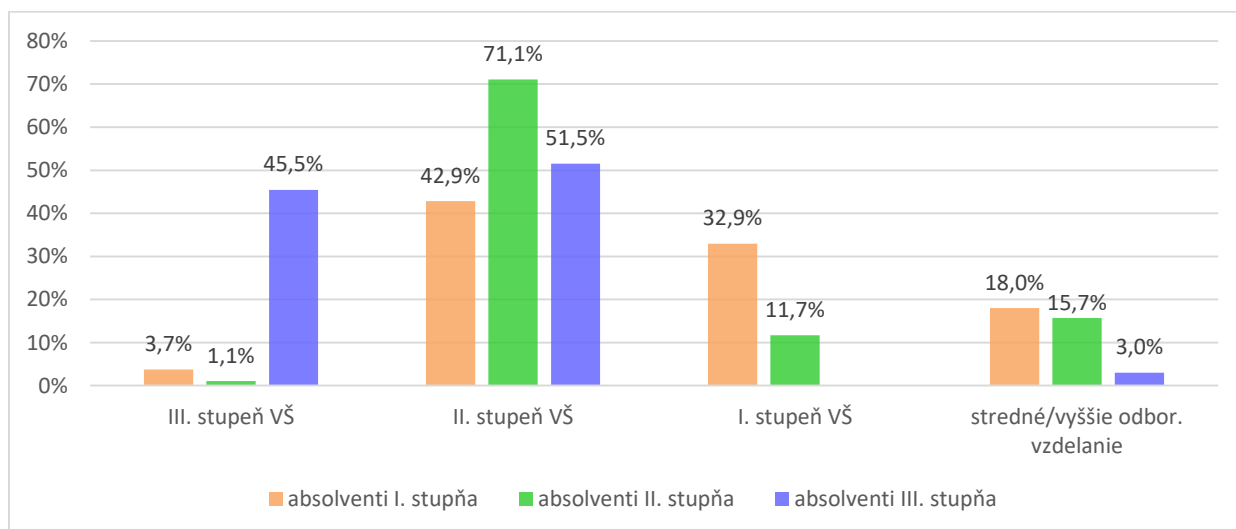
Graf 41 – Úroveň vzdelania, ktorá je na vykonávanie súčasnej práce absolventov najvhodnejšia

Graf vyššie ilustruje, že takmer dve tretiny absolventov vnímajú svoju pracovnú pozíciu ako vhodnú pre niekoho s II. stupňom vysokoškolského vzdelania. Pracovné pozície vhodné pre absolventov I. stupňa vysokej školy a absolventov stredného/vyššieho odborného vzdelania zastáva takmer rovnaké percento absolventov (15 %). III. stupeň vysokej školy považuje za vhodný na vykonávanie svojej práce iba 6 % absolventov.

Spomedzi absolventov III. stupňa si len 45 % z nich myslí, že pre ich súčasnú prácu je ich dosiahnutý stupeň vzdelania vhodný. Väčšie percento (51,5 %) absolventov III. stupňa uvádza, že pre ich súčasnú prácu je vhodný skôr II. stupeň vysokoškolského vzdelania. Absolventi II. stupňa vo väčšine prípadov (71 %) svoju úroveň vzdelania považujú pre vykonávanie svojej súčasnej práce za vhodnú. Vhodnosť II. stupňa vzdelania pre vykonávanie súčasnej práce prevažuje aj medzi absolventmi s ukončeným I. stupňom vysokoškolského vzdelania.

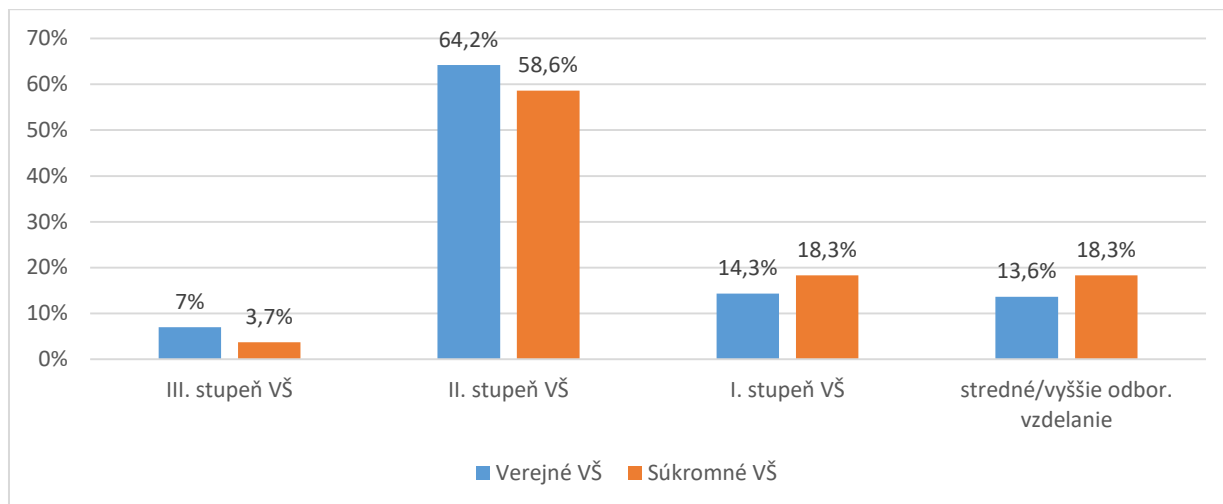
Graf 42 – Úroveň vzdelania, ktorá je na vykonávanie súčasnej práce absolventov najvhodnejšia podľa dosiahnutého stupňa vzdelania

Absolventi verejných vysokých škôl v priemere častejšie vnímajú svoje súčasné zamestnanie ako vhodné pre vyššie úrovne vzdelania ako absolventi súkromných vysokých škôl. Vhodnosť III. stupňa

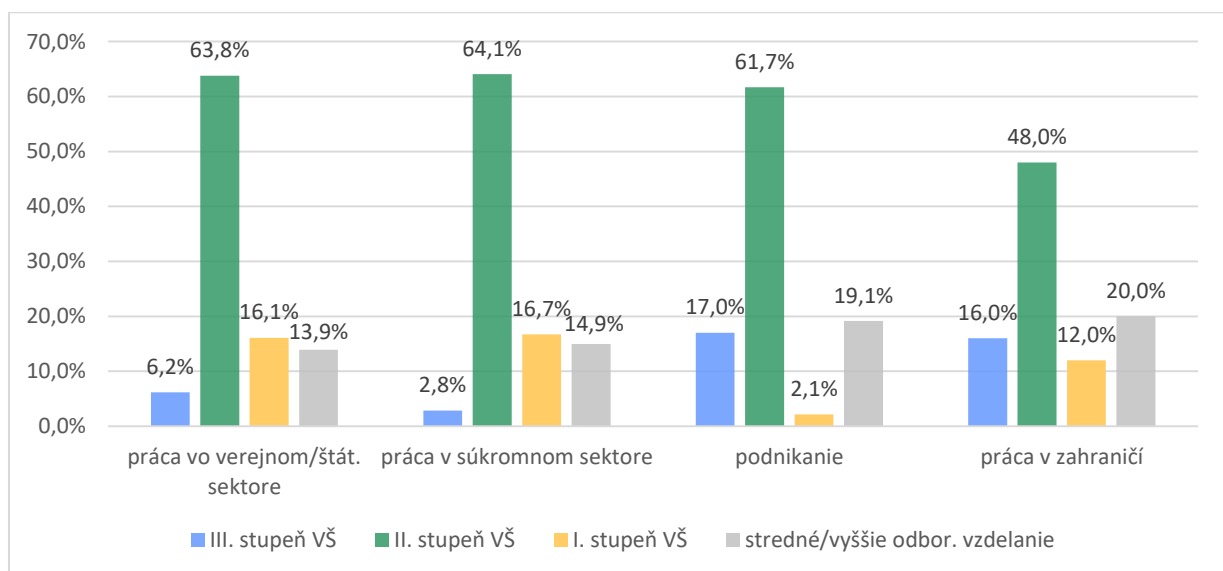
pripisujú svojmu zamestnaniu absolventi verejných vysokých škôl častejšie o 3,3 p. b. a vhodnosť II. stupňa častejšie o 5,6 p. b. Vhodnosť I. stupňa pre súčasné zamestnanie prevažuje, naopak, u absolventov súkromných vysokých škôl (o 4 p. b.), takisto ako aj vhodnosť stredného/vyššieho odborného vzdelania (o 4,7 p. b.).

Graf 43 – Úroveň vzdelania, ktorá je na vykonávanie súčasnej práce absolventov najvhodnejšia podľa typu VŠ

Vhodnosť III. stupňa vzdelania pripisujú svojej práci v priemere častejšie respondenti, ktorí pracujú ako podnikatelia a tí, ktorí pracujú v zahraničí. II. a I. stupeň vzdelania sa ukazuje ako vhodnejší medzi zamestnancami štátneho/verejného sektora a súkromného sektora.

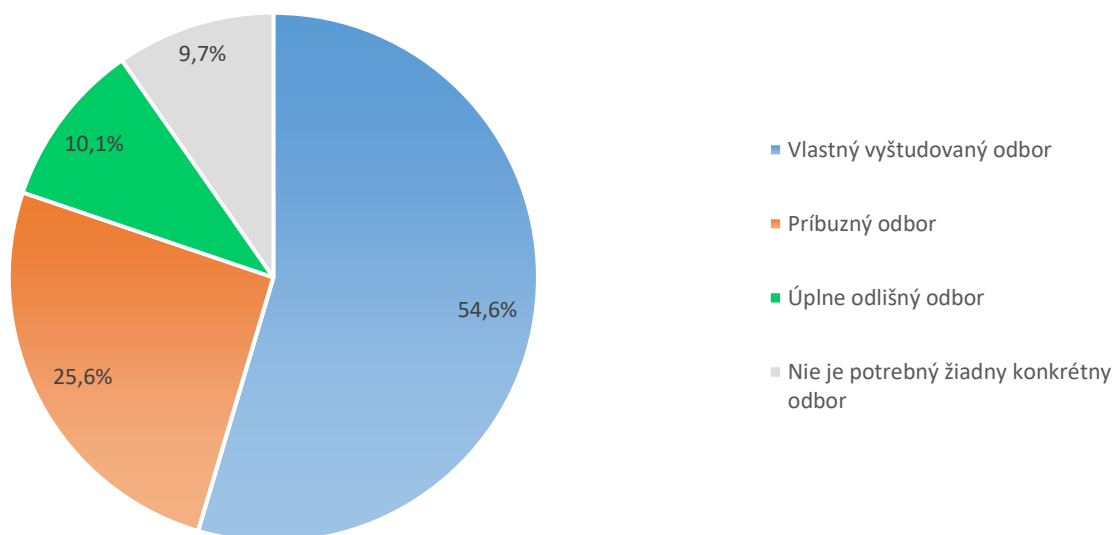
Graf 44 – Úroveň vzdelania, ktorá je na vykonávanie súčasnej práce absolventov najvhodnejšia podľa sektora, do ktorého spadá súčasné zamestnanie absolventov

5.7. Odbor, ktorý je podľa respondentov na vykonávanie ich súčasnej práce najvhodnejší

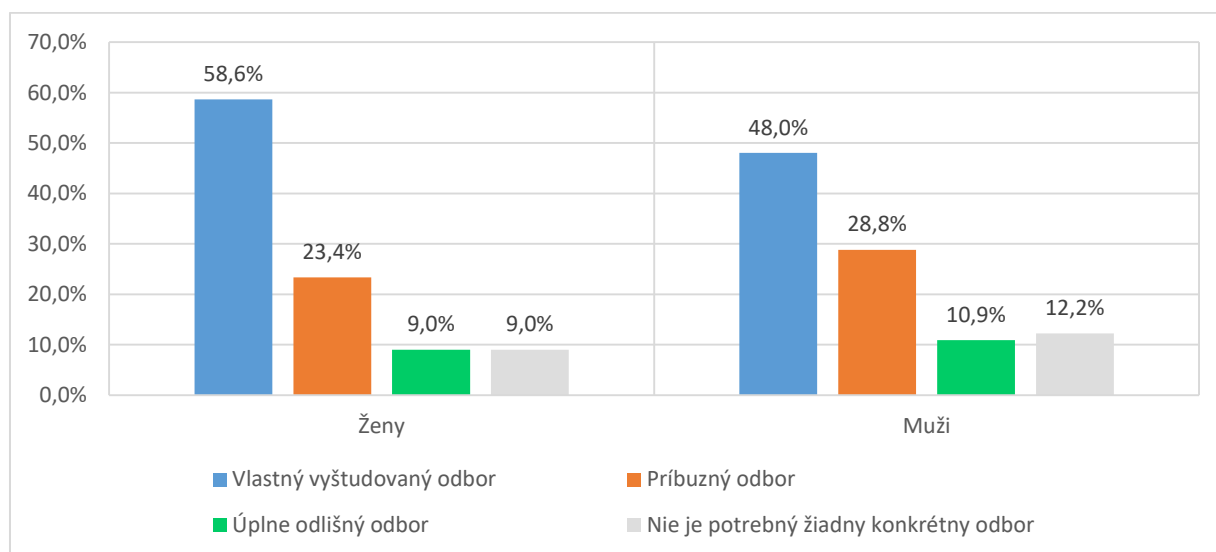
O niečo viac ako polovica absolventov považuje za vhodný pre svoje súčasné zamestnanie vlastný vyštudovaný odbor. Štvrtina absolventov považuje za vhodný na vykonávanie svojho súčasného zamestnania príbuzný odbor. Zvyšné percento respondentov na svoje súčasné zamestnanie pripisuje vhodnosť úplne iného odboru alebo nevidí potrebu žiadneho konkrétneho odboru.

Graf 45 – Odbor, ktorý je na vykonávanie súčasnej práce absolventov najvhodnejší

Ženy častejšie ako muži pripisujú svojmu súčasnému zamestnaniu vhodnosť vlastného vyštudovaného odboru. Muži zasa o niečo častejšie pripisujú svojmu zamestnaniu vhodnosť úplne odlišného odboru, či uvádzajú nepotrebnosť žiadneho odboru.

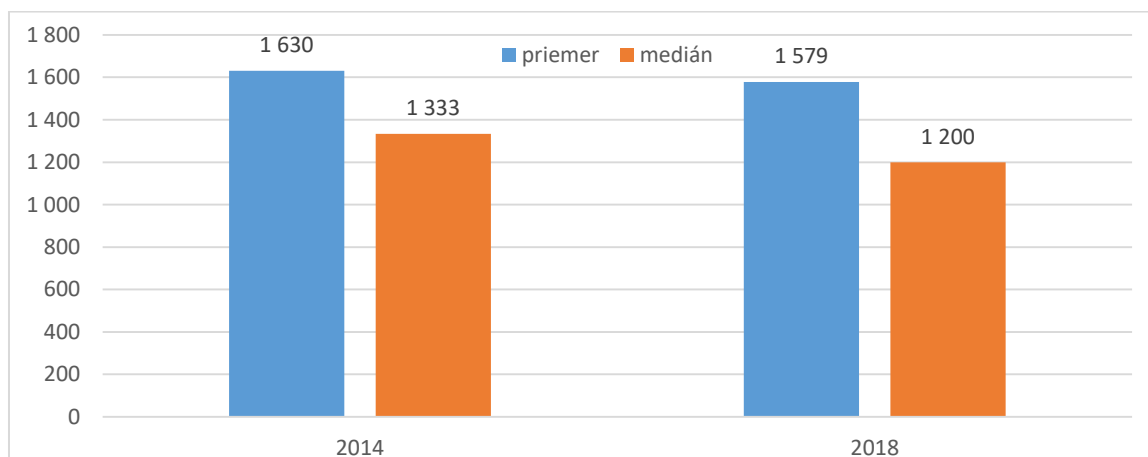
Graf 46 – Odbor, ktorý je na vykonávanie súčasnej práce absolventov najvhodnejší podľa pohlavia

5.8. Príjem z aktuálneho zamestnania

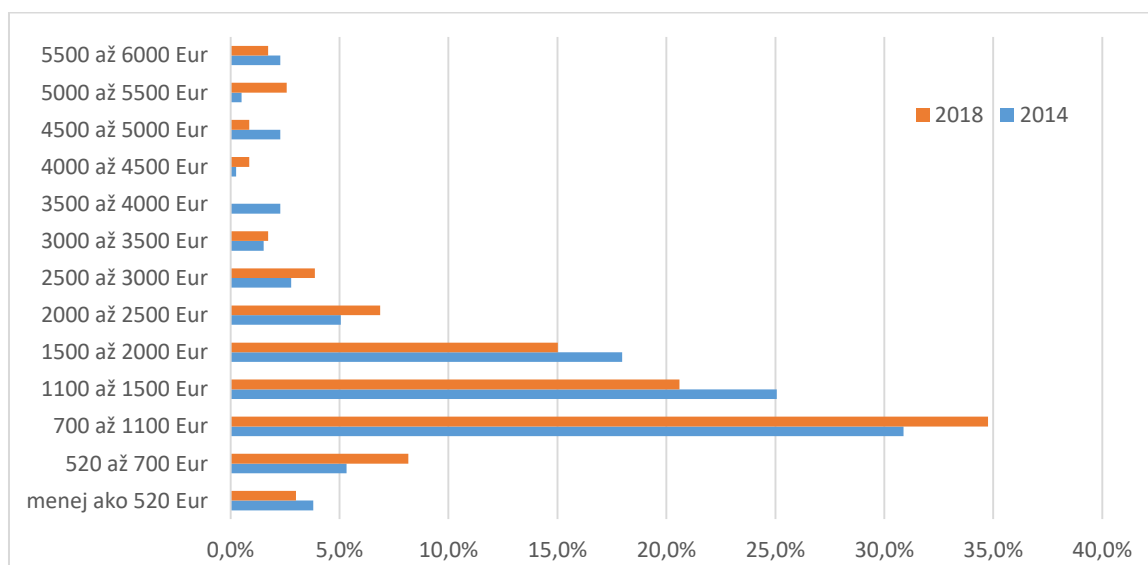
Absolventi sa v rámci prieskumu mali možnosť vyjadriť aj k výške svojho príjmu za posledných šesť mesiacov. U absolventov externej formy štúdia sa priemerná hodnota príjmu za uvedené obdobie pohybovala na úrovni 1 606 €, zatiaľ čo mediánová hodnota dosiahla hodnotu 1 300 €. Z hľadiska roka ukončenia štúdia dosahovali vyšší priemerný príjem absolventi z roku 2014 (1 630 €, medián 1 333 €), zatiaľ čo u absolventov z roku 2018 bol priemerný príjem na úrovni 1 579 € (medián 1 200 €).

Graf 47 – Príjem absolventov externej formy štúdia za posledných šesť mesiacov (priemer, medián)

Z výsledkov prieskumu vyplýva, že v príjmovej kategórii 700 až 1 100 € bolo 30,9 % absolventov externej formy štúdia z roku 2014 a 34,8 % absolventov rovnakej formy štúdia z roku 2018. Druhou najfrekventovanejšou príjmovou kategóriou bol príjem v rozmedzí 1 100 až 1 500 €, kde sa nachádzala štvrtina absolventov z roku 2014 a pätina absolventov z roku 2018. V najnižšej príjmovej kategórii (menej ako 520 €) bolo 3,8 % absolventov z roku 2014 a rovné tri percentá absolventov z roku 2018. Naopak, v najvyššej príjmovej kategórii (5 500 až 6 000 €) bolo 2,3 % absolventov z roku 2014 a 1,7 % absolventov z roku 2018. Podrobný prehľad za všetky príjmové kategórie je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

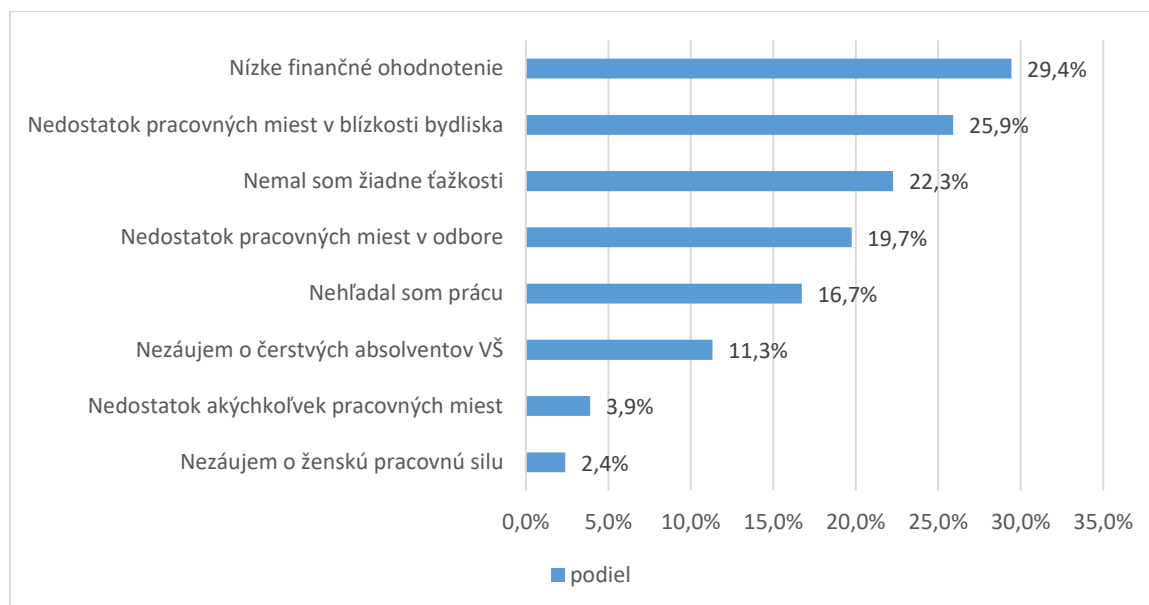
Graf 48 – Výška hrubého mesačného príjmu podľa roku ukončenia štúdia

6. Problémy s hľadáním práce

Najčastejšie uvádzanou ťažkosťou, s ktorou sa absolventi externej formy štúdia potýkali pri hľadaní práce bolo nízke finančné ohodnotenie. Túto možnosť uviedlo až 29,4 % respondentov, ktorí odpovedali na uvedenú otázku. Druhou najfrekvencovanejšou komplikáciou bol nedostatok pracovných miest v blízkosti bydliska (25,9 %). Viac ako pätina respondentov deklarovala, že nemala pri hľadaní práce žiadne ťažkosti a ďalších 16,7 % si prácu po ukončení štúdia ani nehľadalo (z rôznych dôvodov), takže komplikácie sa ich taktiež netýkali. Medzi výraznejšie komplikácie ešte respondenti zaradzovali nedostatok pracovných miest v odbore (19,7 %) a nezáujem o čerstvých absolventov vysokých škôl (11,3 %). Nedostatok akýchkoľvek pracovných miest uviedlo iba 3,9 % opýtaných a nezáujem o ženskú pracovnú silu 2,4 % respondentiek.

Graf 49 – Ťažkosti pri hľadaní práce*

* Respondenti mohli uviesť viaceré odpovedi.

7. Hodnotenie kvality vzdelávania na vysokej škole

7.1. Predstava o budúcom povolání pred nástupom na VŠ

Nadpolovičná väčšina respondentov mala pred nástupom na vysokú školu úplne jasnú (36,1 %), resp. jasnú predstavu (20,1 %) o budúcom povolání. Pritom 7,6 % respondentov deklarovalo, že pred nástupom na vysokoškolské štúdium nemalo žiadnu predstavu o budúcom povolání a ďalších 9,2 % respondentov nemalo úplne jasnú predstavu o budúcom povolání. Ide o relatívne vysoké čísla, nakoľko u študentov externého štúdia môžeme predpokladať, že v prevažnej väčšine prípadov sa pre túto formu štúdia rozhodnú kvôli tomu, že už sú zaradení v pracovnom procese a motiváciou pre takéto štúdium je buď udržanie si aktuálneho zamestnania (resp. ďalší kariérny postup), poprípade získanie kvalifikácie a teda aj práce v inom odbore. Vyššiu mieru jednoznačných predstáv o ďalšom profesijnom smerovaní by sme mohli predpokladať aj na základe vyššieho veku respondentov (celkovo absolventov/študentov v externej forme štúdia) a teda už aj s výraznejším osobnostným, ako aj profesijným vyprofilovaním.

Tabuľka 27 – Predstava o budúcom povolání pred nástupom na VŠ

	podiel
1	36,1%
2	20,1%
3	27,1%
4	9,2%
5	7,6%
spolu	100,0%

1 – jasná predstava; 5 – žiadna predstava

7.2. Súlad štúdia s predstavou pred nástupom na štúdium

Zhruba tri štvrtiny respondentov (75,6 %) deklarovali, že samotné absolvované vysokoškolské štúdium bolo v súlade s ich predstavou, ktorú mali o štúdiu ešte pred nástupom naň. Čiastočne sa nenaplnili predstavy iba v 3,5 % prípadov a v 5,2 % nebolo absolvované štúdium vôbec v súlade s pôvodnou predstavou respondentov. Na základe uvedeného môžeme teda konštatovať, že v troch štvrtinách prípadov si respondenti vhodne zvolili študovanú vysokú školu.

Tabuľka 28 – Študovali ste to, čo bolo v súlade sa Vašou predstavou pred štúdiom?

	podiel
1	55,3%
2	20,3%
3	15,7%
4	3,5%
5	5,2%
spolu	100,0%

1- áno; 5 - nie

Nadpolovičná väčšina respondentov (55,4 %) sa priklonila k tvrdeniu, že vyštudovaná vysoká škola im pomohla vyjasniť si predstavu o svojom povolání. Necelá štvrtina (24,7 %) sa priklonila k opačnej možnosti.

Tabuľka 29 – Pomohla Vám VŠ vyjasniť si predstavu o svojom povolání počas štúdia?

	podiel
1	28,7%
2	26,7%
3	19,8%
4	12,1%
5	12,6%
spolu	100,0%

1- áno; 5 - nie

8. Hodnotenie výberu vysokej školy a vyštudovaného odboru

Nadpolovičná väčšina respondentov sa priklonila k možnosti, že vedomosti a zručnosti, ktoré nadobudli počas svojho vysokoškolského štúdia boli orientované príliš teoreticky. U absolventov, ktorí ukončili vysokoškolské štúdium v roku 2014 to bolo 54,9 % a u absolventov z roku 2018 dosiahol podiel respondentov, ktorí vnímali svoje štúdium ako príliš teoreticky orientované, úroveň 51,0 %. U absolventov z roku 2014 vnímalo pomer praktickej a teoretickej zložky ako vyvážený 30,9 % respondentov, zatiaľ čo u absolventov z roku 2018 bol tento podiel až na úrovni 37,2 %. Ako orientované príliš prakticky hodnotilo vedomosti a zručnosti nadobudnuté vysokoškolským štúdiom iba 0,9 % respondentov, ktorí ukončili štúdium v roku 2014, zatiaľ čo v prípade absolventov z roku 2018 bol tento podiel na úrovni 1,6 %.

Tabuľka 30 – Celkové hodnotenie vedomostí a zručností nadobudnutých vysokoškolským štúdiom (rok ukončenia štúdia)

	2014	2018
Orientovaná príliš prakticky	0,9%	1,6%
Pomer praktickej a teoretickej zložky bol vyvážený	30,9%	37,2%
Orientovaná príliš teoreticky	54,9%	51,0%
Neviem posúdiť	13,3%	10,3%
spolu	100,0%	100,0%

Pre úplnosť uvádzame aj porovnanie hodnotenia zručností a vedomostí nadobudnutých vysokoškolským štúdiom podľa pohlavia respondentov. V princípe neboli medzi mužmi a ženami výrazne rozdiely, pričom muži sa skôr prikláňali k možnosti, hodnotenia nadobudnutých vedomostí ako príliš teoretických, zatiaľ čo ženy skôr uvádzali možnosť „neviem posúdiť“.

Tabuľka 31 – Celkové hodnotenie vedomostí a zručností nadobudnutých vysokoškolským štúdiom (pohlavie)

	Ženy	Muži
Orientovaná príliš prakticky	1,2%	1,3%
Pomer praktickej a teoretickej zložky bol vyvážený	32,6%	33,5%
Orientovaná príliš teoreticky	53,6%	55,5%
Neviem posúdiť	12,7%	9,7%
spolu	100,0%	100,0%

Ako úplne využité označili vedomosti a zručnosti nadobudnuté vysokoškolským štúdiom respondenti z roku 2014 v 39,8 % prípadov (rok 2018: 38,4 %). Ako skôr využité ich označilo 34,1 % absolventov z roku 2014 a 38,8 % absolventov z roku 2018. Ako úplne nevyužité ich vnímalo 3,1 % absolventov, ktorí ukončili štúdium v roku 2014 a 2,6 % absolventov z roku 2018.

Tabuľka 32 – Využitie vysokoškolským štúdiom nadobudnutých znalostí a zručností v súčasnej práci (rok ukončenia štúdia)

	2014	2018
úplne využité	39,8%	38,4%
skôr využité	34,1%	38,8%
ani využité, ani nevyužité	18,0%	15,9%
skôr nevyužité	5,0%	4,3%
úplne nevyužité	3,1%	2,6%
spolu	100,0%	100,0%

Ženy hodnotili mierne pozitívnejšie (40,6 %) vedomosti nadobudnuté vysokoškolským štúdiom v porovnaní s mužmi (37,0 %). Na druhej strane, boli ženy aj mierne kritickejšie v porovnaní s mužmi. Až 3,2 % žien sa priklonilo k možnosti, že znalosti a zručnosti, ktoré nadobudli počas svojho vysokoškolského štúdia ostali úplne nevyužité, zatiaľ čo muži sa k tejto možnosti priklonili iba v 2,6 % prípadov.

Tabuľka 33 – Využitie vysokoškolským štúdiom nadobudnutých znalostí a zručností v súčasnej práci (pohlavie)

	Ženy	Muži
úplne využité	40,6%	37,0%
skôr využité	34,7%	37,9%
ani využité, ani nevyužité	16,9%	17,6%
skôr nevyužité	4,6%	4,8%
úplne nevyužité	3,2%	2,6%
spolu	100,0%	100,0%

Z hľadiska dosiahnutého stupňa vysokoškolského vzdelania najpozitívnejšie hodnotili využitie štúdiom nadobudnutých znalostí a zručností absolventi tretieho stupňa (53,1 %). K uvedenej možnosti sa priklonilo 37,8 % absolventov druhého stupňa a 35,8 % absolventov prvého stupňa. Ako skôr využité ich vnímalo 43,7 % absolventov I. stupňa, 34,2 % absolventov II. stupňa a 31,3 % absolventov III. stupňa, pričom u absolventov najvyššieho stupňa bol aj najvyšší podiel respondentov, ktorí uviedli, že ich štúdiom nadobudnuté znalosti a zručnosti ostali v aktuálnom zamestnaní úplne nevyužité. Podrobný prehľad odpovedí absolventov podľa stupňov dosiahnutého vzdelania je spracovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 34 – Využitie vysokoškolským štúdiom nadobudnutých znalostí a zručností v súčasnej práci (stupeň vzdelania)

	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
úplne využité	35,8%	37,8%	53,1%
skôr využité	43,7%	34,2%	31,3%
ani využité, ani nevyužité	13,9%	19,8%	7,8%
skôr nevyužité	4,0%	5,2%	3,1%
úplne nevyužité	2,6%	3,0%	4,7%
spolu	100,0%	100,0%	100,0%

8.1. Hodnotenie výberu VŠ na základe doterajšej praxe a pracovných skúseností

Na základe doterajších pracovných skúseností hodnotila väčšina respondentov výber vyštudovanej vysokej školy ako správny (79,0 %), pričom iba necelé tri percentá (2,8 %) respondentov hodnotilo tento výber ako nesprávny, resp. skôr nesprávny (3,8 %).

Tabuľka 35 – Hodnotenie výberu vyštudovanej vysokej školy

	podiel
1	56,0%
2	23,0%
3	14,5%
4	3,8%
5	2,8%
spolu	100,0%

1 – maximálne správny; 5 - nesprávny

Z pohľadu roku ukončenia štúdia môžeme konštatovať, že absolventi z roku 2014 boli mierne kritickejší v porovnaní s absolventami z roku 2018 k výberu vyštudovanej vysokej školy. Zatiaľ čo v prípade absolventov z roku 2014 považovalo tento výber za správny 76,7 % respondentov, u absolventov z roku 2018 bol podiel respondentov, ktorí sa priklonili k uvedenému tvrdeniu až na úrovni 82,5 %. Rovnako absolventi z roku 2014 častejšie hodnotili výber vyštudovanej vysokej školy ako (skôr) nesprávny (8,2 %), zatiaľ čo u absolventov z roku 2018 bol podiel tých, ktorí sa priklonili k takémuto negatívnemu hodnoteniu iba na úrovni štyroch percent.

Tabuľka 36 – Hodnotenie výberu vyštudovanej VŠ (rok ukončenia štúdia)

	2014	2018
1	53,4%	59,8%
2	23,3%	22,7%
3	15,1%	13,5%
4	4,7%	2,4%
5	3,5%	1,6%
spolu	100,0%	100,0%

1 – maximálne správny; 5 - nesprávny

Pre úplnosť v nasledujúcej tabuľke prinášame prehľad hodnotenia výberu vyštudovanej vysokej školy podľa pohlavia. Môžeme pritom konštatovať, že medzi ženy sa v porovnaní s mužmi vo výraznejšej miere prikláňali k tvrdeniu, že výber vyštudovanej vysokej školy bol (maximálne) správny.

Tabuľka 37 – Hodnotenie výberu vyštudovanej VŠ (pohlavie)

	Ženy	Muži
1	59,3%	50,6%
2	20,6%	26,8%
3	13,0%	16,5%
4	3,7%	4,3%
5	3,5%	1,7%
spolu	100,0%	100,0%

1 – maximálne správny; 5 - nesprávny

Zatiaľ, čo u absolventov verejných a súkromných vysokých škôl sa podiel respondentov, ktorí sa priklonili k hodnoteniu výberu vyštudovanej vysokej školy ako (skôr) nesprávnemu pohyboval zhruba na úrovni siedmych percent, v prípade štátnych vysokých škôl nebol žiaden respondent, ktorý by výber vyštudovanej vysokej školy hodnotil negatívne.

Tabuľka 38 – Hodnotenie výberu vyštudovanej VŠ (typ VŠ)

	Verejné VŠ	Súkromné VŠ	Štátne VŠ
1	57,2%	52,6%	66,7%
2	21,6%	25,8%	22,2%
3	14,6%	14,7%	11,1%
4	4,1%	3,2%	0,0%
5	2,4%	3,7%	0,0%
spolu	100,0%	100,0%	100,0%

1 – maximálne správny; 5 - nesprávny

Z hľadiska stupňa dosiahnutého vysokoškolského vzdelania prejavili pri spätnom pohľade najvyššiu mieru spokojnosti s výberom vyštudovanej vysokej školy absolventi tretieho stupňa. Až 90,6 % z nich považovalo výber vyštudovanej vysokej školy za (maximálne) správny. Naproti tomu iba 3,2 % absolventov s najvyšším vysokoškolským stupňom vzdelania označilo tento svoj výber za vyslovene nesprávny. Pre porovnanie absolventi prvého stupňa považovali svoj výber za správny v 82,1 % prípadov (nesprávny v 6,2 %) a absolventi druhého stupňa označili výber vyštudovanej vysokej školy za správny v približne troch štvrtinách prípadov (76,3 %, nesprávny v 7,2 %).

Tabuľka 39 – Hodnotenie výberu vyštudovanej VŠ (stupeň VŠ vzdelania)

	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
1	61,1%	53,0%	67,2%
2	21,0%	23,3%	23,4%
3	11,7%	16,5%	6,3%
4	2,5%	4,6%	1,6%
5	3,7%	2,6%	1,6%
spolu	100,0%	100,0%	100,0%

1 – maximálne správny; 5 - nesprávny

8.2. Hodnotenie výberu vyštudovaného odboru na základe doterajšej praxe a pracovných skúseností

Okrem hodnotenia výberu vyštudovanej vysokej školy nás v rámci prieskumu zaujímalo aj hodnotenie správnosti výberu vyštudovaného odboru. Absolventi externej formy štúdia považovali výber nimi vyštudovaného odboru za správny v 78,4 % prípadov. Ako nesprávny, resp. skôr nesprávny ho označilo 7,4 % z nich.

Tabuľka 40 – Hodnotenie výberu vyštudovaného študijného odboru

	podiel
1	54,6%
2	23,8%
3	14,2%
4	3,7%
5	3,7%
spolu	100,0%

1 – maximálne správny; 5 - nesprávny

Výber vyštudovaného odboru hodnotili pozitívnejšie absolventi z roku 2018 v porovnaní s absolventami z roku 2014. Zatiaľ čo u absolventov z roku 2018 sa prikláňalo k názoru, že výber vyštudovaného odboru bol správny až 83,9 % respondentov, u absolventov z roku 2014 sa k rovnakému názoru priklonilo iba 75,1 % opýtaných. Na základe uvedených zistení môžeme vysloviť predpoklad, že vzhľadom na dlhšie pôsobenie na trhu práce sa u absolventov z roku 2014 prejavuje väčšia miera kritickosti podmienená uvedením si limitov dosiahnutého vzdelania. Uvedené potvrdzuje aj fakt, že zatiaľ čo v prípade absolventov z roku 2018 označilo výber vyštudovaného odboru za (skôr) nesprávny iba 3,2 % respondentov, u absolventov z roku 2014 ich podiel bol až na úrovni 9,7 %.

Tabuľka 41 – Hodnotenie výberu vyštudovaného študijného odboru (rok ukončenia štúdia)

	2014	2018
1	52,2%	58,2%
2	22,9%	25,7%
3	15,1%	12,9%
4	5,2%	1,2%
5	4,5%	2,0%
spolu	100,0%	100,0%

1 – maximálne správny; 5 - nesprávny

Z hľadiska pohlavia absolventov sa muži (79,2 %), rovnako ako ženy (78,2 %) prikláňali k hodnoteniu výberu vyštudovaného odboru ako správneho, pričom v prípade žien sa výraznejšie častejšie vyskytovala krajná hodnota (maximálne správny). Pre úplnosť v nasledujúcej tabuľke prehľad výsledkov podľa pohlavia respondentov.

Tabuľka 42 – Hodnotenie výberu vyštudovaného študijného odboru (pohlavie)

	Žena	Muž
1	58,8%	47,0%
2	19,4%	32,8%
3	13,6%	14,7%
4	3,7%	3,4%
5	4,4%	2,2%
spolu	100,0%	100,0%

1 – maximálne správny; 5 - nesprávny

Najvyššiu mieru spokojnosti vyjadrili absolventi štátnych vysokých škôl (hodnotenie výberu ako správneho 89,5 %, ako nesprávneho 0,0 %). U absolventov verejných a súkromných vysokých škôl neboli zaznamenané výrazne rozdiely v hodnotení správnosti výberu vyštudovaného odboru.

Tabuľka 43 – Hodnotenie výberu vyštudovaného študijného odboru (typ VŠ)

	Verejné VŠ	Súkromné VŠ	Štátne VŠ
1	55,3%	52,7%	63,2%
2	23,5%	25,5%	26,3%
3	13,6%	14,9%	10,5%
4	4,4%	2,1%	0,0%
5	3,3%	4,8%	0,0%
spolu	100,0%	100,0%	100,0%

1 – maximálne správny; 5 - nesprávny

Hodnotenie správnosti výberu vyštudovaného odboru podľa stupňa dosiahnutého vysokoškolského vzdelania v princípe kopíruje hodnotenie výberu vyštudovanej vysokej školy, pričom najvyššiu mieru spokojnosti deklarovali absolventi tretieho a najnižšiu druhého stupňa vysokoškolského vzdelávania.

Tabuľka 44 – Hodnotenie výberu vyštudovaného študijného odboru (stupeň VŠ vzdelania)

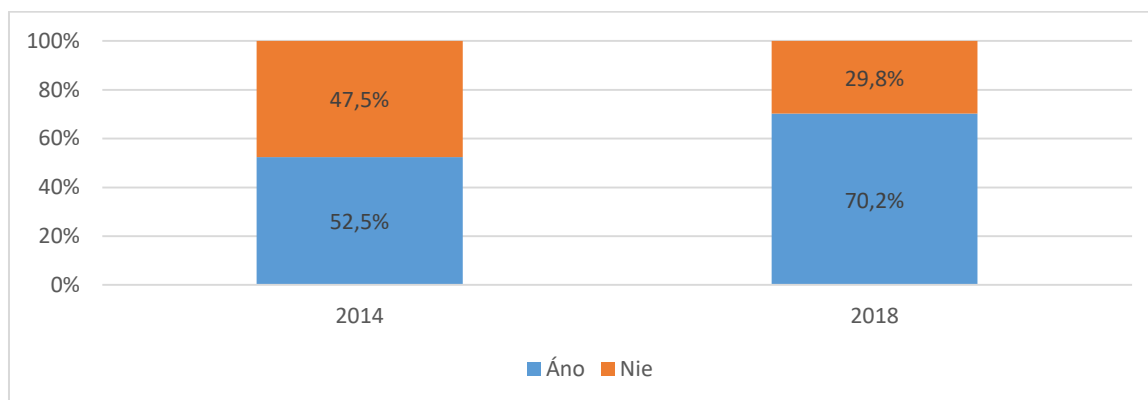
	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
1	61,3%	51,0%	66,1%
2	22,1%	24,1%	24,2%
3	12,3%	15,9%	6,5%
4	0,6%	5,3%	0,0%
5	3,7%	3,8%	3,2%
spolu	100,0%	100,0%	100,0%

1 – maximálne správny; 5 - nesprávny

10. Ďalšie vzdelávanie absolventov vysokých škôl

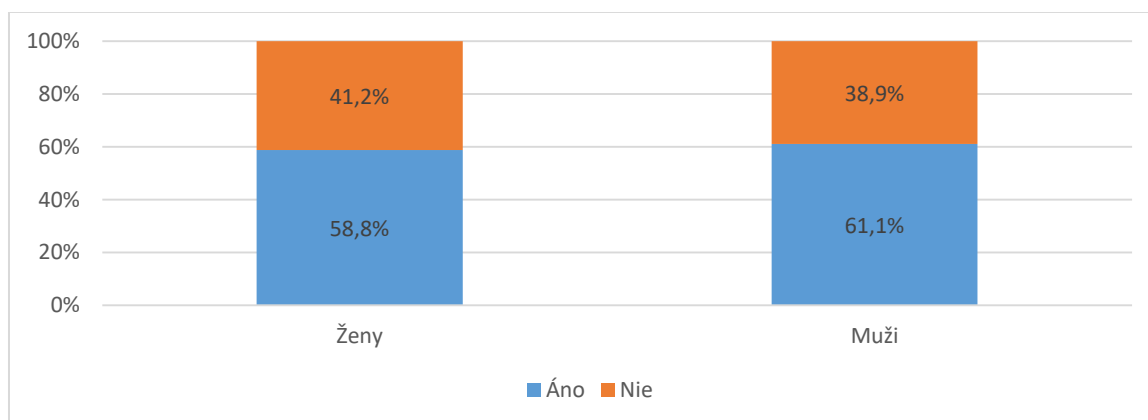
Iba približne polovica absolventov externej formy štúdia, ktorá úspešne ukončila štúdium na slovenských vysokých školách v roku 2014 deklarovala, že má aj po ukončení štúdia dostatok informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania sa zo strany absolvovanej vysokej školy. V prípade absolventov z roku 2018 bol podiel tých, ktorí označili tieto informácie ako dostačujúce až na úrovni 70,2 %. Na základe uvedeného môžeme vysloviť predpoklad, že ubiehajúcim časom sa znižuje miera komunikácie zo strany vysokej školy voči svojim absolventom, čo môže byť na škodu pre obe strany. Vysoká škola tak stráca kontakt so svojimi absolventami, čím sa do určitej miery znižujú možnosti reflexie kvality vyučovacích procesov a na druhej strane u absolventov sa takto redukujú možnosti ďalšieho vzdelávania sa vo vyštudovanom odbore. Pritom práve vysoké školy takto prichádzajú o množstvo potencionálne cenných informácií od svojich absolventov, ktorí s odstupom času a so vzrastajúcimi skúsenosťami z trhu práce by vedeli vysokým školám poskytnúť priam neoceniteľnú spätnú väzbu ohľadne silných a slabých stránok vzdelávania či už po obsahovej, alebo formálnej stránke.

Graf 50 – Dostatok informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania zo strany absolvovanej VŠ (rok ukončenia VŠ)

Ako vidieť z nasledujúceho grafu, z hľadiska pohlavia neboli zistené výraznejšie rozdiely medzi mierou informovanosti zo strany absolvovanej vysokej školy. Muži deklarovali v 61,1 % prípadov, že tieto informácie sú na dostačujúcej úrovni, zatiaľ čo ženy vyjadrili mierne kritickejší názor (58,8 % považovalo dostupnosť a objem daných informácií za dostačujúci).

Graf 51 – Dostatok informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania zo strany absolvovanej VŠ (pohlavie)

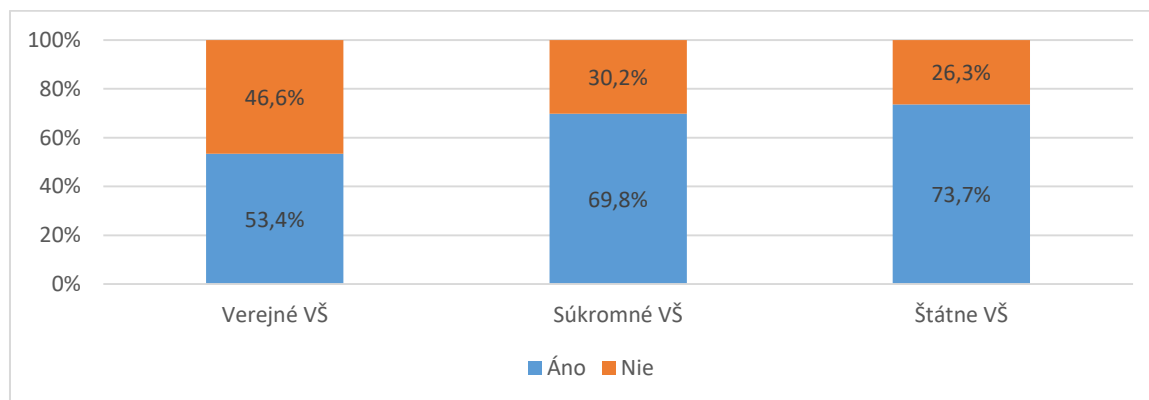

Najvýraznejšiu mieru spokojnosti ohľadne dostatku informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania zo strany absolvovanej vysokej školy deklarovali absolventi štátnych vysokých škôl (73,7 %). Tento vyšší podiel spokojnosti, ktorý bol zistený v rámci prieskumu môžeme pričítať na jednej strane zameraním vzdelania, ktoré štátne vysoké školy na Slovensku poskytujú, teda príprave profesionálov v rámci regulovaných povolání (bezpečnostné zložky, zdravotníctvom), ktoré predpokladajú do určitej miery aj ďalšie vzdelávanie sa do budúcnosti. Na druhej strane je však aj nutné podotknúť, že zastúpenie absolventov v rámci celkovej populácie absolventov slovenských vysokých škôl je výrazne nízke, čo sa prejavilo aj v rámci ich zastúpenia vo výskumnom súbore. Nižšie početnosti môžu byť veľmi ľahko zdrojom chyby, čo je potrebné vždy brať na zreteľ pri pokuse o formuláciu jednoznačných záverov.

Zaujímavým zistením je ale to, že aj absolventi súkromných vysokých škôl deklarovali vyššiu spokojnosť s dostatkom informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania sa zo strany absolvovanej vysokej školy (69,8 %) v porovnaní s absolventami verejných vysokých škôl, kde informácie o možnostiach takéhoto vzdelávania deklarovalo iba 53,4 %. Ako už bolo uvedené vyššie, tieto zistenia vytvárajú pre vysoké školy priestor pre zlepšenie komunikácie so svojimi absolventami v tejto oblasti, pričom aktuálny výrazný presun aj formálneho vzdelávania do online prostredia predstavuje otvorenie sa nových možností pri ponuke kurzov v rámci aktivít ďalšieho vzdelávania jednak voči vlastným absolventom, ako aj voči širšej verejnosti.

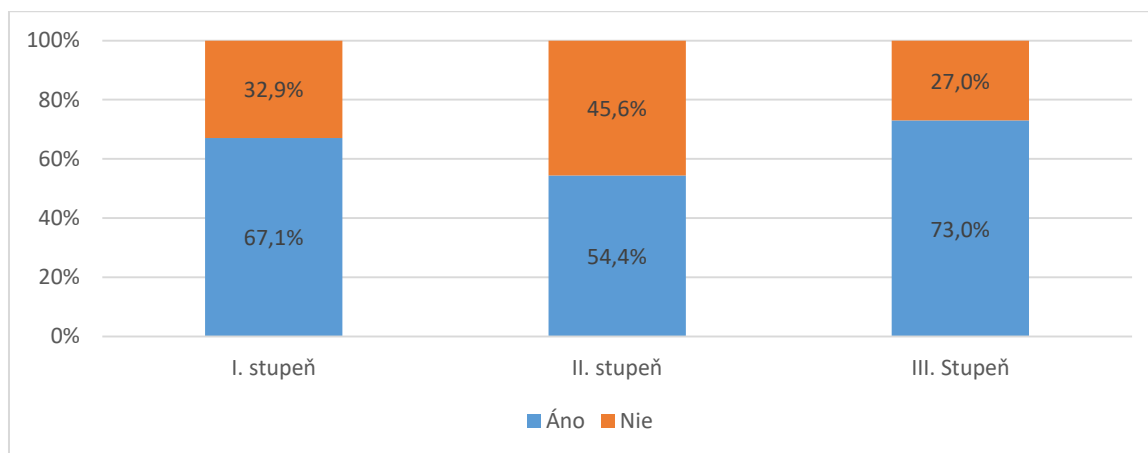
Na tomto mieste je ešte nutné podotknúť, že v uvedenej otázke respondenti neodpovedali na objektívnu početnosť a dostupnosť uvedených informácií, ale vyjadrovali svoj subjektívny pocit. Na základe toho nemôžeme jednoducho konštatovať, že by ponuka takéhoto vzdelávania, resp. miera komunikácie k absolventom zo strany štátnych alebo súkromných vysokých škôl by bola vyššia v porovnaní s verejnými vysokými školami. Výsledky naznačujú iba to, že miera spokojnosti absolventov verejných vysokých škôl má väčšie rezervy v porovnaní s druhými dvoma typmi, čo môže naznačovať dopyt po zvýšení komunikácie/ponuky v tejto oblasti.

Graf 52 – Dostatok informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania zo strany absolvovanej VŠ (typ VŠ)

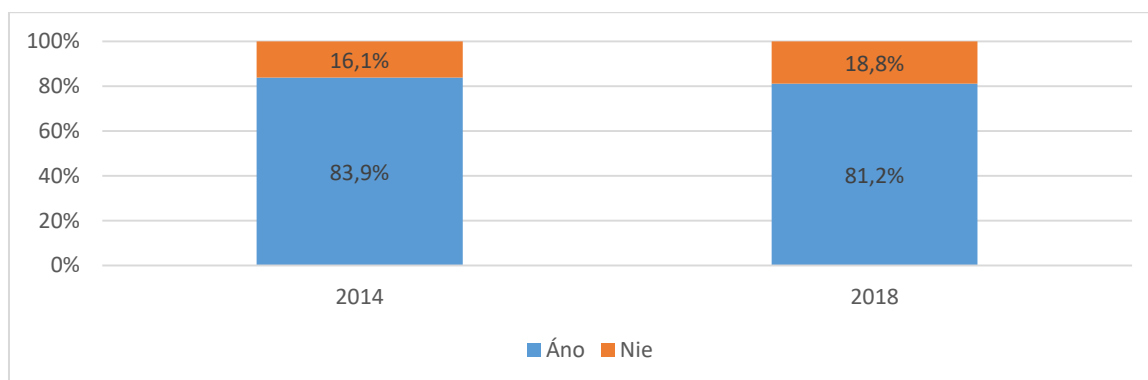
Z hľadiska dosiahnutého vzdelania považovali informácie o možnostiach ďalšieho vzdelávania sa zo strany absolvovanej vysokej školy absolventi tretieho stupňa, kde až 73,0 % z nich považovalo takéto informácie za dostačujúce. U absolventov prvého stupňa sa pozitívne vyjadrilo na položenú otázku 67,1 % respondentov a v prípade absolventov druhého stupňa, v prípade ktorého je celkové zastúpenie absolventov najpočetnejšie, bola miera spokojnosti s dostatkom takéhoto typu informácií iba na úrovni 54,4 %.

Graf 53 – Dostatok informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania zo strany absolvovanej VŠ (stupeň VŠ vzdelania)

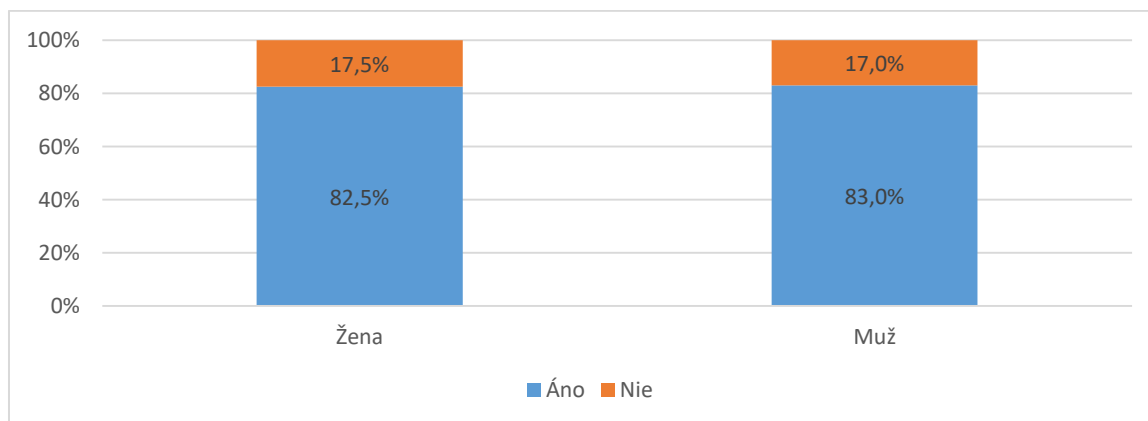
U absolventov, ktorí deklarovali, že v období posledných šiestich mesiacov participovali na nejakej aktivite ďalšieho vzdelávania bolo v prevažnej miere toto vzdelávanie v úzkej súvislosti s aktuálne vykonávanou prácou. V prípade absolventov z roku 2014 mali tieto vzdelávacie aktivity súvis s aktuálne vykonávanou prácou (zamestnaním) až v 83,9 % prípadov, zatiaľ čo v prípade absolventov z roku 2018 bol takýto súvis deklarovaný „iba“ v 81,2 % prípadov.

Graf 54 – Súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou (rok ukončenia štúdia)

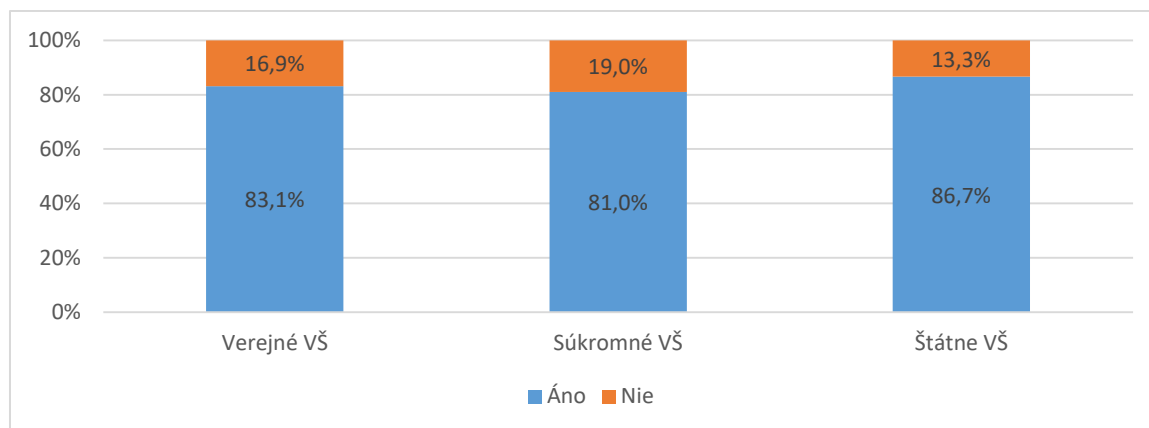
Ako je zrejmé z nasledujúceho grafu, v princípe neboli zistené žiadne výraznejšie rozdiely medzi súvisom absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou z pohľadu pohlavia absolventov zapojených do prieskumu.

Graf 55 – Súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou (pohlavie)

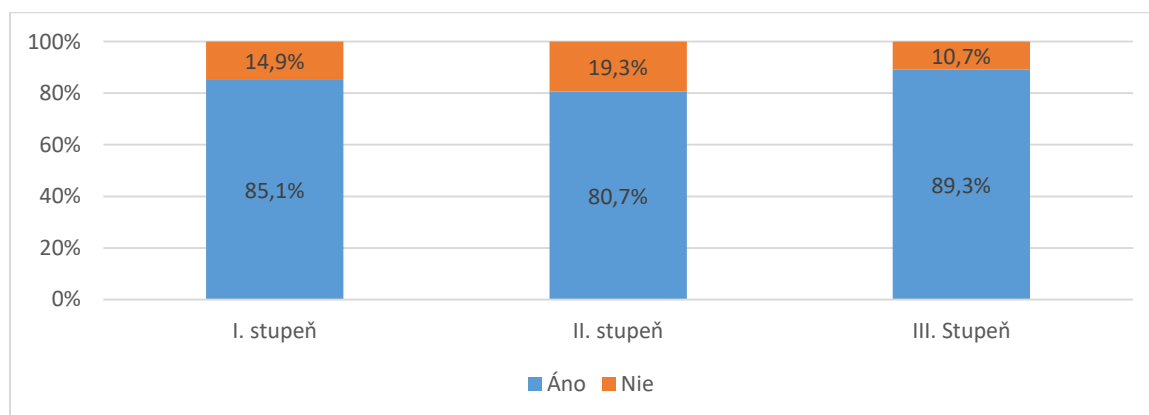
Ak sa pozrieme na súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s typom absolvovanej vysokej školy, tak najvýraznejší súvis bol zistený u absolventov štátnych vysokých škôl (86,7 %). V prípade absolventov verejných vysokých škôl bol tento súvis deklarovaný v 83,1 % prípadov a u absolventov súkromných škôl v 81,0 percentách.

Graf 56 – Súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou (typ VŠ)

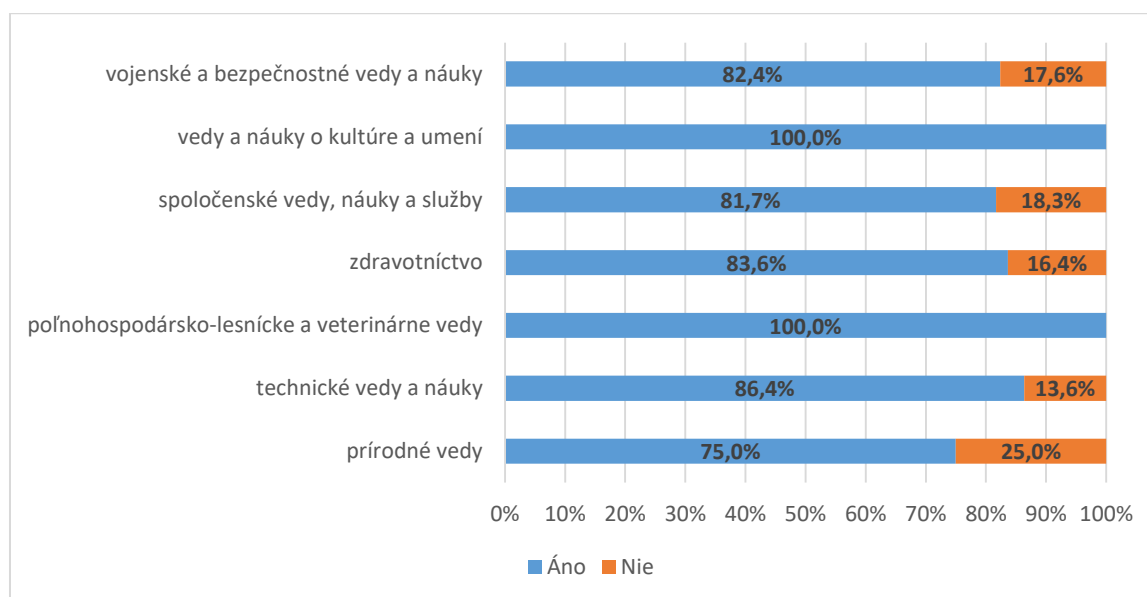
Z hľadiska dosiahnutého vzdelania bol zistený najvyšší súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou u absolventov tretieho stupňa (89,3 % prípadov). Naopak, najnižší súvis bol zistený u absolventov druhého stupňa (80,7 %) a u absolventov prvého stupňa sa tento súvis pohyboval zhruba na úrovni osemdesiatpäť percent.

Graf 57 – Súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou (stupeň VŠ vzdelania)

Stopercentný súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou bol zistený u absolventov vied a náuk o kultúre a umení a u absolventov poľnohospodársko-lesníckych a veterinárnych vied. Naopak, najnižší súvis bol zistený u absolventov prírodných vied (75,0 %). Podrobný prehľad súvisu absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou podľa skupín odborov je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 58 – Súvis absolvovaného ďalšieho vzdelávania s aktuálne vykonávanou prácou (skupina odborov)

Najčastejšie deklarovaným dôvodom participácie na aktivitách ďalšieho vzdelávania bola snaha o zlepšenie si svojich vedomostí v oblasti súčasne vykonávanej práce. U absolventov z roku 2014 sa tento dôvod vyskytoval v 62,3 % prípadov, zatiaľ čo u absolventov z roku 2018 to bolo až 68,8 % prípadov. Zaujímavým zistením je, že hneď na druhom mieste dôvodov participácie sa ocitla možnosť, že ďalšie vzdelávanie bolo požadované zamestnávateľom (u absolventov z roku 2014 to bolo 20,1 % a u absolventov z roku 2018 68,8 %). Výraznejšie zastúpenie malo ďalšie vzdelávanie ako forma prípravy na prácu v inej oblasti (absolventi 2014: 9,6 % a absolventi 2018: 11,6 %). Podrobný prehľad dôvodov participácie na aktivitách ďalšieho vzdelávania podľa roku ukončenia štúdia je spracovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 45 – Dôvod participácie na aktivitách ďalšieho vzdelávania (rok ukončenia štúdia)

	2014	2018
Zlepšiť si svoje vedomosti o súčasnej práci	62,3%	68,8%
Ďalšie vzdelávanie bolo povinné (požadované zamestnávateľom)	20,1%	13,6%
Prípraviť sa na prácu v inej oblasti	9,6%	11,6%
Prípraviť sa na podnikateľskú činnosť	3,4%	,5%
Dobrovoľné vzdelávanie	1,9%	3,0%
Zlepšiť jazykové schopnosti	0,9%	0,0%
Pre lepšie budúce uplatnenie, vyšší plat	0,9%	2,0%
Iné	0,6%	0,5%
Povinné vzdelávanie (kvôli legislatíve)	0,3%	0,0%
spolu	100,0%	100,0%

Pre úplnosť v nasledujúcej tabuľke uvádzame dôvody participácie na aktivitách ďalšieho vzdelávania podľa pohlavia. Ako je však na prvý pohľad zrejmé, medzi dôvodmi mužov a žien neboli zaznamenané v princípe výraznejšie rozdiely.

Tabuľka 46 – Dôvod participácie na aktivitách ďalšieho vzdelávania (pohlavie)

	Ženy	Muži
Zlepšiť si svoje vedomosti o súčasnej práci	62,1%	67,2%
Ďalšie vzdelávanie bolo povinné (požadované zamestnávateľom)	18,2%	17,5%
Pripraviť sa na prácu v inej oblasti	11,5%	9,3%
Dobrovoľné vzdelávanie	2,4%	2,2%
Pripraviť sa na podnikateľskú činnosť	2,4%	2,2%
Pre lepšie budúce uplatnenie, vyšší plat	1,2%	1,6%
Zlepšiť jazykové schopnosti	0,9%	0,0%
Iné	0,9%	0,0%
Povinné vzdelávanie (kvôli legislatíve)	0,3%	0,0%
spolu	100,0%	100,0%

Zhrnutie

V rámci prieskumu uplatniteľnosti absolventov slovenských vysokých škôl na trhu práce, ktorý sa uskutočnil na prelome rokov 2019 a 2020 prostredníctvom riadeného online zisťovania boli získané údaje od 795 absolventov externého štúdia, ktorí úspešne ukončili svoje štúdium v rokoch 2014 alebo 2018 na niektorom z troch vysokoškolských stupňov vzdelávania. Odpovede respondentov uvedeného prieskumu predstavovali podklad pre vypracovanie predloženej správy.

Do výberového súboru boli zahrnutí absolventi všetkých slovenských vysokých škôl, ktoré mali v uvedených rokoch nenulové počty absolventov. Nepodarilo sa získať údaje od absolventov šiestich súkromných vysokých škôl (z toho dve v čase zberu údajov už neexistovali) a jednej štátnej vysokej školy (OAZ Liptovský Mikuláš). V prípade súkromných vysokých škôl išlo o školy, ktoré majú dlhodobo nižšie počty študentov a tým pádom aj počty absolventov. V prípade OAZ Liptovský Mikuláš ide o špecifickú vzdelávaciu inštitúciu, ktorá v princípe pripravuje odborníkov pre armádu SR.

V rámci vekovej štruktúry respondentov dominovala skupina 30 rokov a viac, ktorá tvorila až 62 % z výskumného súboru. Veková kategória 24 až 25 ročných, ktorá predstavuje u denných absolventov dominantnú vekovú kategóriu mala u absolventov externej formy štúdia zastúpenie na úrovni 12,5 %.

Nadpolovičná väčšina (52,4 %) respondentov bola ženatá/vydatá, podiel slobodných respondentov v rámci skupiny absolventov externého štúdia bol na úrovni 38,6 %. Takmer polovica (49,6 %) respondentov nemala v čase realizácie prieskumu ani jedno nezaopatrené dieťa. Najčastejšie uvádzali respondenti jedno nezaopatrené dieťa (23,7 %) a s miernym odstupom nasledovali respondenti s dvoma nezaopatrenými deťmi (21,1 %).

Absolventi externého štúdia počas svojho štúdia využívali možnosti zahraničných študijných pobytov iba vo veľmi obmedzenej miere. U absolventov z roku 2014 to bolo 2,3 % a u absolventov z roku 2018 3,1 %.

Až 61,2 % respondentov uviedlo, že počas svojho vysokoškolského štúdia vykonávali prácu, ktorá súvisela so študovaným odborom. Okrem toho 47,4 % respondentov uviedlo, že nimi vykonávaná práca sa v tej dobe prekrývala so študovaným odborom iba čiastočne. Respondenti pritom mohli uviesť viacero odpovedí, nakoľko sa vychádzalo z predpokladu, že v období počas štúdia mohli prácu a jej charakter viac krát zmeniť.

Po ukončení štúdia malo prácu v SR až 92,1 % respondentov a rovných deväť percent malo v období od ukončenia štúdia (aj) prácu v zahraničí. Približne dvadsať dva percent respondentov uviedlo, že v čase od ukončenia štúdia boli určitú dobu aj pracovne neaktívni. Nejde pritom iba vyslovene o osoby, ktoré boli nezamestnané (v evidencii uchádzačov o zamestnanie), ale do uvedenej skupiny patrili aj materské dovolenky, dlhodobé PN a podobne. K dobrovoľnej nezamestnanosti (nezamestnaní a prácu si ani nehľadali) sa priznalo 3,3 % respondentov z radov absolventov externého štúdia na slovenských vysokých školách. Ide pritom o kumulatívne počty za celé obdobie od ukončenia štúdia až po zisťovanie, teda jeden, resp. päť rokov.

Prevažná väčšina (78,7 %) respondentov uviedla, že v období od ukončenia štúdia mala (vystriedala) jedného až dvoch zamestnávateľov. Druhým najčastejším prípadom boli absolventi, ktorí v období od ukončenia vysokoškolského štúdia vystriedali troch až piatich zamestnávateľov (17 %). Žiadneho zamestnávateľa v uvedenom období nemalo iba 2,4 % respondentov a viac ako piatich deklarovali rovné dve percentá opýtaných.

Nadpolovičná väčšina (56,3 %) respondentov deklarovala, že u prvého zamestnávateľa po ukončení vysokoškolského štúdia zotrvala až do doby realizácie prieskumu. Takmer tretina (29 %) zotrvala u prvého zamestnávateľa viac ako rok, 8,1 % uviedlo, že v rámci prvého zamestnania zotrvali šesť až dvanásť mesiacov a 6,6 % opýtaných uviedlo, že u prvého zamestnávateľa po ukončení vysokoškolského štúdia zotrvali menej ako šesť mesiacov.

V bode zisťovania (prelom rokov 2019 a 2020) 44,2 % respondentov pracovalo v štátnom, resp. verejnom sektore. V súkromnom sektore bolo zamestnaných 38,7 % absolventov externej formy štúdia, ktorí sa zapojili do prieskumu a 6,6 % sa venovalo vlastnému podnikaniu. Okrem toho 3,4 % opýtaných pracovalo v zahraničí a 1,1 % pracovalo v rodinnom podniku. Zvyšných šesť percent bolo aktuálne pracovne neaktívnych (nezamestnaní, materská dovolenka, dlhodobá PN a pod.).

Najčastejšie (40,7 %) respondenti pracovali u zamestnávateľa, ktorý zamestnával 250 a viac zamestnancov, nasledovali zamestnávateľia s 50 až 249 zamestnancami (20,8 % respondentov) a zamestnávateľia s desiatimi až štyridsiatimi deviatimi zamestnancami (22,5 %). Rovných šesť percent opýtaných uviedlo, že aktuálne pracuje u menšieho zamestnávateľa, ktorý nezamestnáva ani desať zamestnancov.

Z hľadiska pracovnej pozície zastávala iba necelá tretina absolventov externého štúdia riadiacu pozíciu v aktuálnom zamestnaní.

Toto zamestnanie si najčastejšie našli prostredníctvom priameho kontaktu so zamestnávateľom (44 % prípadov). Prostredníctvom rodiny, resp. známych si našlo prácu 23,2 % respondentov, prostredníctvom sociálnych sietí a internetu to bolo 17,4 % a predchádzajúca pracovná skúsenosť u daného zamestnávateľa pomohla k aktuálnemu zamestnaniu 6,6 % respondentov.

Pre výkon pracovnej pozície, ktorú aktuálne zastávali absolventi externej formy vysokoškolského štúdia bolo vo väčšine prípadov potrebné vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa (62,9 %). S výrazným odstupom nasledovalo vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa (15,4 %) a stredoškolské, resp. vyššie odborné vzdelanie (15 %).

Nadpolovičná väčšina (54,6 %) respondentov deklarovala, že pre výkon aktuálneho zamestnania je najvhodnejší práve nimi vyštudovaný odbor. Príbuzný odbor ako najvhodnejší pre aktuálne zamestnanie vnímala zhruba štvrtina opýtaných a ďalších desať percent sa priklonilo k tvrdeniu, že pre výkon ich aktuálneho zamestnania by bol vhodnejší úplne odlišný odbor. Necelých desať percent opýtaných deklarovalo, že pre výkon ich aktuálnej pracovnej pozície nie je potrebný žiaden konkrétny odbor.

Priemerný príjem respondentov za obdobie posledných šiestich mesiacov pred konaním prieskumu (druhý polrok 2019) bol na úrovni 1 606 € (medián 1 300 €). U absolventov z roku 2014 to bolo v priemere 1 630 € (medián 1 333 €) a u absolventov z roku 2018 dosahoval priemerný príjem úroveň 1 579 € (medián 1 200 €).

Ako najčastejší problém pri hľadaní práce uvádzali respondenti nízke finančné ohodnotenie (29,4 %). Nasledoval nedostatok pracovných miest v blízkosti bydliska (25,9 %) a 22,3 % opýtaných deklarovalo, že pri hľadaní zamestnania nemali žiadne ťažkosti. Okrem toho medzi častejšími problémami sa vyskytoval nedostatok voľných pracovných miest v odbore (19,7 %) a nezájum o čerstvých absolventov (11,3 %).

Prevažná väčšina opýtaných mala ešte pred nástupom na vysokoškolské štúdium jasnú, resp. relatívne jasnú predstavu o budúcom povolání (56,2 %). Samotné štúdium naplnilo predstavy o ňom v prípade 75,6 % opýtaných a 55,4 % prípadov pomohlo vysokoškolské štúdium k vyjasneniu predstáv o budúcom povolání ešte počas štúdia.

V nadpolovičnom počte prípadov hodnotili absolventi externej formy štúdia svoje vysokoškolské štúdium ako orientované príliš teoreticky (u absolventov z roku 2014 to bolo 54,9 % a u absolventov z roku 2018 51,0 %). Ohodnotiť celkové vedomosti a zručnosti, ktoré nadobudli počas vysokoškolského štúdia nevedelo 13,3 % absolventov z roku 2014 a 10,3 % absolventov končiacich štúdium v roku 2018.

Ako súčasným zamestnaním (skôr) nevyužité vnímalo svoje vysokoškolským štúdiom nadobudnuté vedomosti a zručnosti 8,1 % absolventov z roku 2014 a 6,9 % absolventov z roku 2018.

Na základe doterajších pracovných skúseností hodnotilo 79 % opýtaných výber vyštudovanej vysokej školy za správny. Správnosť vyštudovaného odboru vnímalo ako správny 78,4 % respondentov z radov absolventov externej formy vysokoškolského štúdia.

Dostatok informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania deklarovalo 52,5 % absolventov z rok u2014 a 70,2 % absolventov končiacich vysokoškolské štúdium v roku 2018.

U absolventov z roku 2014 až v 83,9 % prípadov malo za posledných šesť mesiacov absolvované ďalšie vzdelávanie súvis s aktuálne vykonávanou prácou. U absolventov z roku 2018 to bolo 81,2 %.

Najčastejšie uvádzaným dôvodom na participáciu na aktivitách ďalšieho vzdelávania bola u absolventov z roku 2014 snaha o zlepšenie si vedomostí potrebných pre výkon aktuálneho zamestnania (62,3 %). U absolventov z roku 2018 mal tento dôvod zastúpenie na úrovni 68,8 %. Druhým, najčastejšie uvádzaným dôvodom bol fakt, že vzdelávanie bolo vyžadované zamestnávateľom. U absolventov z roku 2014 bolo zastúpenie tohto dôvodu na úrovni 20,1 % a u absolventov z roku 2018 to bolo 13,6 %.

Príloha

Tabuľka P 1 – Absolventi externej formy štúdia v roku 2014 (základný súbor)

Vysoká škola	I	II	III	spolu
AM Bratislava	0	0	0	0
AOZ Liptovský Mikuláš	0	12	3	15
APZ Bratislava	109	159	13	281
AU Banská Bystrica	0	0	6	6
BISLA Bratislava	0	0	0	0
DTI Dubnica nad Váhom	809	420		1 229
EU Bratislava	181	361	24	566
HUAJA Banská Štiavnica	3	1	0	4
KU Ružomberok	392	463	23	878
PEVŠ Bratislava	212	312	27	551
PU Prešov	376	309	42	727
SEVŠ Skalica	72	94	3	169
SPU Nitra	279	394	29	702
STU Bratislava	23	0	68	91
SZU Bratislava	120	198	20	338
TU Košice	297	401	59	757
TU Zvolen	143	182	21	346
TUAD Trenčín	122	303	0	425
TvU Trnava	264	285	30	579
UCM Trnava	158	260	8	426
UJS Komárno	100	59	1	160
UK Bratislava	567	529	173	1 269
UKF Nitra	518	470	38	1 026
UMB Banská Bystrica	405	581	24	1 010
UPJŠ Košice	125	133	39	297
UVLF Košice	28	0	10	38
VŠ Danubius Sládkovičovo	308	337	18	663
VŠBM Košice	135	426	0	561
VŠEMVS Bratislava	810	642	0	1 452
VŠM Trenčín	50	24	1	75
VŠMP ISM Prešov	107	28	0	135
VŠMU Bratislava	0	0	9	9
VŠVU Bratislava	0	0	3	3
VŠZaSP Bratislava	1 815	2 087	31	3 933
ŽU Žilina	230	207	37	474
VYSOKÁ ŠKOLA GOETHE UNI Bratislava	0	8	0	8
Spolu	8 758	9 685	760	19 203

Tabuľka P 2 – Absolventi externej formy štúdia v roku 2018 (základný súbor)

Vysoká škola	I	II	III	spolu
AM Bratislava	0	0	0	0
AOZ Liptovský Mikuláš	0	68	13	81
APZ Bratislava	64	0	10	74
AU Banská Bystrica	0	0	6	6
BISLA Bratislava	0	0	0	0
DTI Dubnica nad Váhom	200	247	0	447
EU Bratislava	86	34	20	140
HUAJA Banská Štiavnica	0	0	0	0
KU Ružomberok	212	14	7	233
PEVŠ Bratislava	74	31	19	124
PU Prešov	278	114	16	408
SEVŠ Skalica	19	22	2	43
SPU Nitra	200	20	19	239
STU Bratislava	0	0	32	32
SZU Bratislava	48	11	12	71
TU Košice	68	29	25	122
TU Zvolen	64	39	8	111
TUAD Trenčín	70	58	1	129
TvU Trnava	226	65	14	305
UCM Trnava	179	187	11	377
UJS Komárno	49	48	1	98
UK Bratislava	272	280	136	688
UKF Nitra	295	46	12	353
UMB Banská Bystrica	212	115	25	352
UPJŠ Košice	59	18	37	114
UVLF Košice	6	0	11	17
VŠ Danubius Sládkovičovo	48	97	0	145
VŠBM Košice	82	205	0	287
VŠEMVS Bratislava	257	423	0	680
VŠM Trenčín	32	26	4	62
VŠMP ISM Prešov	5	22	0	27
VŠMU Bratislava	0	0	3	3
VŠVU Bratislava	0	0	2	2
VŠZaSP Bratislava	689	665	21	1 375
ŽU Žilina	111	17	8	136
VYSOKÁ ŠKOLA GOETHE UNI Bratislava	0	0	0	0
spolu	3 905	2 901	475	7 281

Tabuľka P 3 – Absolventi externej formy štúdia v rokoch 2014 a 2018 spolu (základný súbor)

Vysoká škola	I	II	III	spolu
AM Bratislava	0	0	0	0
AOZ Liptovský Mikuláš	0	80	16	96
APZ Bratislava	173	159	23	355
AU Banská Bystrica	0	0	12	12
BISLA Bratislava	0	0	0	0
DTI Dubnica nad Váhom	1 009	667	0	1 676
EU Bratislava	267	395	44	706
HUAJA Banská Štiavnica	3	1	0	4
KU Ružomberok	604	477	30	1 111
PEVŠ Bratislava	286	343	46	675
PU Prešov	654	423	58	1 135
SEVŠ Skalica	91	116	5	212
SPU Nitra	479	414	48	941
STU Bratislava	23	0	100	123
SZU Bratislava	168	209	32	409
TU Košice	365	430	84	879
TU Zvolen	207	221	29	457
TUAD Trenčín	192	361	1	554
TvU Trnava	490	350	44	884
UCM Trnava	337	447	19	803
UJS Komárno	149	107	2	258
UK Bratislava	839	809	309	1 957
UKF Nitra	813	516	50	1 379
UMB Banská Bystrica	617	696	49	1 362
UPJŠ Košice	184	151	76	411
UVLF Košice	34	0	21	55
VŠ Danubius Sládkovičovo	356	434	18	808
VŠBM Košice	217	631	0	848
VŠEMVS Bratislava	1 067	1 065	0	2 132
VŠM Trenčín	82	50	5	137
VŠMP ISM Prešov	112	50	0	162
VŠMU Bratislava	0	0	12	12
VŠVU Bratislava	0	0	5	5
VŠZaSP Bratislava	2 504	2 752	52	5 308
ŽU Žilina	341	224	45	610
VYSOKÁ ŠKOLA GOETHE UNI Bratislava	0	8	0	8
Celkový súčet	12 663	12 586	1 235	26 484

Tabuľka P 4 – Výskumný súbor: absolútne početnosti podľa VŠ a stupňa VŠ vzdelania*

vysoká škola	I. stupeň	II. stupeň	III. Stupeň	spolu
APZ Bratislava	1	12	3	16
DTI Dubnica nad Váhom	14	21	0	35
EU Bratislava	11	23	0	34
KU Ružomberok	13	22	2	37
PEVŠ Bratislava	4	13	2	19
PU Prešov	12	28	2	42
SPU Nitra	9	20	6	35
STU Bratislava	3	17	12	32
SZU Bratislava	3	6	1	10
SEVŠ Skalica	1	3	0	4
TU Košice	8	21	3	32
TU Zvolen	3	10	4	17
TUAD Trenčín	5	15	0	20
TvU Trnava	8	15	2	25
UJS Komárno	6	5	1	12
UK Bratislava	7	53	13	73
UKF Nitra	9	20	3	32
UMB Banská Bystrica	9	35	5	49
UPJŠ Košice	1	9	3	13
UCM Trnava	7	20	0	27
UVLF Košice	1	0	0	1
VŠBM Košice	2	6	0	8
VŠ Danubius Sládkovičovo	4	14	2	20
VŠEMVS Bratislava	3	23	0	26
VŠMP ISM Prešov	0	6	0	6
VŠMU Bratislava	0	0	3	3
VŠVU Bratislava	0	0	1	1
VŠZaSP Bratislava	35	83	0	118
ŽU Žilina	11	22	5	38
N/a	0	2	0	2
spolu	190	524	73	787

* celkový sumárny počet sa nezhoduje s celkovým počtom dotazníkov (prípadov) použitých na analytické účely (795) z dôvodu, že nie všetci respondenti odpovedali na všetky relevantné otázky.

Názov: **Absolventi externej formy vysokoškolského štúdia na trhu práce**

Záverečná správa projektu Uplatniteľnosť absolventov slovenských vysokých škôl
na trhu práce za absolventov externej formy štúdia

Vypracovali: Mgr. František Blanár

Mgr. Dávid Pelošjan

Mgr. Tomáš Runa

Mgr. Ján Herich

Oddelenie VŠ

Odbor metodiky a tvorby informácií školstva

CVTI SR

www.cvtisr.sk

Rok vydania 2021